

„A” - „1B” sz. módosítással egységes szerkezetbe foglalt

„1C.” számú módosítás

2025/2026. MENETRENDI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**A MÁV PÁLYAMŰKÖDTETÉSI ZRT. ÉS GYSEV ZRT. NYÍLT
HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATA IGÉNYBEVÉTELÉNEK
FELTÉTELEIRŐL**

**HATÁLYOS: 2025. DECEMBER 13. 24:00 ÓRÁTÓL
2026. DECEMBER 12. 24:00 ÓRÁIG**

Módosítások jegyzéke

Módosítás			Érvénybelépés időpontja	Hatálybalépés időpontja
sorszáma	tárgya	száma		
1.	A. sz. módosítás	KTI/VPE/21/2025	2025. január 30.	2025. december 14.
2.	B. sz. módosítás	KTI/VPE/37/2025	2025. február 06.	2025. december 14.
3.	C. sz. módosítás	KTI/VPE/45/2025	2025. február 14.	2025. december 14.
4.	D. sz. módosítás	KTI/VPE/55/2025	2025. február 26.	2025. december 14.
5.	E. sz. módosítás	KTI/VPE/85/2025	2025. március 20.	2025. december 14.
6.	F. sz. módosítás	KTI/VPE/87/2025	2025. április 04.	2025. december 14.
7.	G. sz. módosítás	KTI/VPE/105/2025	2025. április 10.	2025. december 14.
8.	H. sz. módosítás	KTI/VPE/113/2025	2025. április 23.	2025. december 14.
9.	I. sz. módosítás	KTI/VPE/136/2025	2025. május 07.	2025. december 14.
10.	J. sz. módosítás	KTI/VPE/138/2025	2025. május 13.	2025. december 14.
11.	K. sz. módosítás	KTI/VPE/146/2025	2025. május 23.	2025. december 14.
12.	L. sz. módosítás	KTI/VPE/156/2025	2025. május 29.	2025. december 14.
13.	M. sz. módosítás	KTI/VPE/160/2025	2025. június 05.	2025. december 14.
14.	N. sz. módosítás	KTI/VPE/168/2025	2025. június 18.	2025. december 14.
15.	O. sz. módosítás	KTI/VPE/175/2025	2025. július 01.	2025. december 14.
16.	1. sz. módosítás	KTI/VPE/166/2025	2025. július 05.	2025. december 14.
17.	1A. sz. módosítás	KTI/VPE/180/2025	2025. július 09.	2025. december 14.
18.	1B. sz. módosítás	KTI/VPE/198/2025	2025. július 30.	2025. december 14.
18.	1C. sz. módosítás	KTI/VPE/229/2025	2025. augusztus 22.	2025. december 14.

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	8
1.1 BEVEZETÉS	8
1.1.1 A MAGYAR VASÚTI SZERVEZETEK	8
1.1.1.1 A VPE, A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ, A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK ÉS A KAPACITÁSFOGLALÁSRA JOGOSULTAK (EGYÜTTESEN: KAPACITÁSIGÉNYLŐK) JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	9
1.1.1.1.1 A VPE LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	9
1.1.1.1.2 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	10
1.1.1.1.3 A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	10
1.1.1.1.4 A KAPACITÁSFOGLALÁSRA JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	12
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA	12
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	13
1.3.1 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	13
1.3.1.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁT BEFOLYÁSOLÓ JOGSZABÁLYOK	13
1.3.1.2 EGYÉB KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK	14
1.3.1.3 PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK UTASÍTÁSAI	15
1.3.2. A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA ÉS KÖTELEZŐ JELLEGE	16
1.3.2.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖTELEZŐ JELLEGE	16
1.3.2.2 FELELŐSSÉG A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁÉRT	16
1.3.3 JOGORVOSLATI LEHETŐSÉG	16
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	17
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA KÖZZÉTÉTELÉNEK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	17
1.5.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA	17
1.5.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSA	17
1.5.2.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	17
1.5.2.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK ELJÁRÁSI RENDJEI	18
1.5.2.2.1 Az 55/2015. (IX.30.) NFM RENDELET 5. § (1) BEKEZDÉSE SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK (30 NAPOS MÓDOSÍTÁS):	18
1.5.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) BEKEZDÉS ÉS AZ 55/2015. (IX.30.) RENDELET 5. § (2) BEKEZDÉS SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK (NAPRAKÉSZSÉGI MÓDOSÍTÁS)	18
1.5.3 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖZZÉTÉTELE	19
1.5.3.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK ELKÉSZÍTÉSE	19
1.5.3.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE, VÉGLEGESÍTÉSE, KÖZZÉTÉTELE	19
1.6 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	20
1.7 EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÉS/VAGY KAPACITÁS-ELOSZTÓ SZERVEZETEK KÖZÖTT	20
1.7.1 TÁJÉKOZTATÓ A VERSENYKÉPES VASÚTI ÁRUFUVAROZÁST SZOLGÁLÓ EURÓPAI FOLYOSÓKRÓL	20
1.7.2. RAILNETEUROPE ÉS TOVÁBBI EGYÜTTMŰKÖDÉSI FÓRUMOK	21
1.8 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	21
2. INFRASTRUKTÚRA	22
2.1 BEVEZETÉS	22
2.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KITERJEDÉSE	22
2.2.1 AZ INFRASTRUKTÚRA KITERJEDÉSE	22
2.2.2 KAPCSOLÓDÓ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATOK	22
2.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI	23
2.3.1 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT VONALAI, VÁGÁNYHÁLÓZATA	23
2.3.2 NYOMTÁV	23
2.3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT SZOLGÁLATI HELYEI	23
2.3.4 RAKSZELVÉNY	23
2.3.5 A VASÚTVONALAK ALKALMAZHATÓ LEGNAGYOBB TENGYELTERHELÉSE, FOLYÓMÉTER TERHELÉSE	23
2.3.6 LEJTVISZONYOK	23
2.3.7 A VASÚTVONALAK PÁLYASEBESSÉGE	23
2.3.8 A KÖZLEKEDTETHETŐ VONATHOSSZ	23
2.3.9 VILLAMOS FELSŐVEZETÉK RENDSZER JELLEMZŐI	24

2.3.10 BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI RENDSZEREK	24
2.3.11 FORGALOMIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK	24
2.3.12 KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZEREK	24
2.3.13 VONATBEFOLYÁSOLÓ RENDSZEREK	25
2.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	26
2.4.1 SZAKOSÍTOTT PÁLYAHÁLÓZAT	26
2.4.2 KORLÁTOZÁSOK KÖRNYEZETI TERHELÉS MIATT	26
2.4.3 VESZÉLYES ÁRUK	26
2.4.4 KORLÁTOZÁSOK ALAGUTAK MIATT	27
2.4.5 KORLÁTOZÁSOK HIDAK MIATT	27
2.4.6 EGYÉB INFRASTRUKTÚRA KORLÁTOZÁSOK	27
2.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	27
2.6 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	28
3. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	29
3.1 BEVEZETÉS	29
3.2 A HOZZÁFÉRÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI	29
3.2.1 KAPACITÁSIGÉNYLÉS FELTÉTELEI	29
3.2.2 AZ INFRASTRUKTÚRÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS FELTÉTELEI	29
3.2.3 MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY	30
3.2.4 EGYSÉGES BIZTONSÁGI TANÚSÍTVÁNY ÉS VASÚTBIZTONSÁGI ENGEDÉLY	30
3.2.5 BIZTOSÍTÁSOK	31
3.3 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ	31
3.3.1 KERETMEGÁLLAPODÁS	31
3.3.2 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS, ÉS A BELSŐ MEGÁLLAPODÁS	31
3.3.2.1 HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS	31
3.3.2.2 BELSŐ MEGÁLLAPODÁS	31
3.3.3 A PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS FOGLALÁSÁRA VONATKOZÓ KERETSZERZŐDÉS	32
3.3.4 ÁLTALÁNOS SZERZŐDÉSI FELTÉTELEK	33
3.4 KÜLÖNLEGES HOZZÁFÉRÉSI FELTÉTELEK	33
3.4.1 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	33
3.4.2 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	33
3.4.2.1 A MAGYAR HATÁRÁLLOMÁS ÉS A HATÁRPONT KÖZÖTTI SZAKASZOKON KÖZLEKEDTETETT VONATOK MOZDONYVEZETŐINEK B1-ES SZINTŰ MAGYAR NYELVISMERET ALÓLI FELMENTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	33
3.4.3 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	34
3.4.4 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	35
3.4.5 PRÓBAVONATOK ÉS EGYÉB SPECIÁLIS VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	35
3.4.5.1 PRÓBAVONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	35
3.4.5.2 RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	36
4. KAPACITÁSELOSZTÁS	37
4.1 BEVEZETÉS	37
4.2 A KAPACITÁSELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	37
4.2.1 AZ ORSZÁGHATÁRON ÁTMENŐ VONATOK MENETVONAL ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSE	38
4.3 VÁGÁNYZÁRAK, KAPACITÁS-KORLÁTOZÁSOK	38
4.3.1 ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	38
4.3.2 VÁGÁNYZÁRAK, KAPACITÁS KORLÁTOZÁSOK ÉS AZOK HATÁRIDEJE	38
4.3.2.1 A NEM ÉVES VÁGÁNYZÁRI IGÉNYEKSEL KAPCSOLATOS KAPACITÁS ELOSZTÁSI SZABÁLYOK	39
4.3.2.2 A JELENTŐS VÁGÁNYZÁRAKKAL KAPCSOLATOS KAPACITÁS ELOSZTÁSI SZABÁLYOK	41
4.4 A KERETMEGÁLLAPODÁS HATÁSA	43
4.5 A KAPACITÁSELOSZTÁS FOLYAMATA	43
4.5.1 AZ ÉVES ÜZEMI MENETRENDKÉSZÍTÉS HATÁRIDŐI	45
4.5.2 AZ ÉVES ÜZEMI MENETREND KÉSZÍTÉSÉBE NEM TARTOZÓ IGÉNYEK KEZELÉSE	46
4.5.3 AZONNALI IGÉNYEK KEZELÉSE	46
4.5.4 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS	46
4.5.5 VITÁS ESETEK RENDEZÉSE, JOGORVOSLAT LEHETŐSÉGE	47
4.5.6 PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK HATÁRIDŐI ÉS ELJÁRÁSA	47
4.5.7 A KAPACITÁSFOLGALÁSRA JOGOSULT RÉSZÉRE KIUTALT PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS IGÉNYEK ÁTRUHÁZÁSÁNAK ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK ELJÁRÁS RENDJE	48
4.6 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	49

4.6.1 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	49
4.6.1.1. TÚLTERHELTTE NYILVÁNÍTÁS	49
4.6.1.2. A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ FELADATA	49
4.6.1.3. FENNTARTOTT KAPACITÁS VIZSGÁLATA	50
4.6.1.4. FENNTARTOTT KAPACITÁS VISSZAVONÁSA	51
4.6.1.5. TÚLTERHELTTE NYILVÁNÍTOTT PÁLYASZAKASZOK	51
4.6.2 PRIORITÁSI SZABÁLYOK ÉS A KÖVETENDŐ ELJÁRÁS	51
4.6.3 BEÉRKEZETT IGÉNYEK ELUTASÍTÁSA, A KIUTALT IGÉNYEK VISSZAVONÁSA	52
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA	52
4.8 SZABÁLYOK A KIUTALÁST KÖVETŐ IDŐSZAKRA	52
4.8.1. A MENETVONALAK, SZOLGÁLTATÁSOK KAPACITÁSIGÉNYLŐ ÁLTALI MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	52
4.8.2 MENETVONALAK PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTALI MEGVÁLTOZTATÁSÁNAK SZABÁLYAI	53
4.8.3 A KAPACITÁSIGÉNYLŐ ÁLTAL FEL NEM HASZNÁLT MENETVONALAK	53
4.8.4. A KAPACITÁSIGÉNYLŐ ÁLTALI LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	53
4.9 MENETRENDSZERKESZTÉS FOLYAMATA TTR - TIMETABLE REDESIGN FOR SMART CAPACITY MANAGEMENT ...	54
4.9.1 A TTR CÉLJAI	54
4.9.2 A TTR FŐBB ELEMEI	54
4.9.3 A TTR BEVEZETÉSE	55
4.9.3.1 KAPACITÁS-IGÉNYEK BEJELENTÉSE	55
4.9.3.2 KAPACITÁS MODELL ÉS KAPACITÁS-FELOSZTÁS	56
4.9.3.3 KAPACITÁS-KÍNÁLAT	56
4.9.4 TTR VAGY TTR-FOLYAMAT ELEM KORAI MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÍSÉRLETI PROJEKTEK	56
4.10 A VERSENYKÉPES ÁRUFUVAROZÁST SZOLGÁLÓ ÁRUFUVAROZÁSI FOLYOSÓK KAPACITÁSELOSZTÁSI ELVEI	56
5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK ÉS AZOK DÍJAI	58
5.1 BEVEZETÉS	58
5.2 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	58
5.3 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK ÉS AZOK DÍJAI	60
5.3.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	60
5.3.1.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	60
5.3.1.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	61
5.3.2 KÖZLEKEDTETÉS	61
5.3.2.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	61
5.3.2.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	61
5.3.2.3 KÖZLEKEDTETÉS - SPECIÁLIS TEHERVONATOKRA ALKALMAZOTT TOVÁBBI SZABÁLYOK	63
5.3.3 FELSORVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	65
5.3.3.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	65
5.3.3.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	65
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	65
5.4.1 VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	65
5.4.1.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	65
5.4.1.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	65
5.4.2 VONATOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT NEM VONTATÁSI CÉLÚ ENERGIA TÍPUSÚ SZOLGÁLTATÁSOK	66
5.4.2.1. NEM VONTATÁSI CÉLÚ VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	66
5.4.2.1.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	66
5.4.2.1.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	67
5.4.2.2. NEM VONTATÁSI CÉLÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	68
5.4.2.2.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	68
5.4.2.2.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	68
5.4.3 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSE	68
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	69
5.5.1 VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATA	69
5.5.1.1 A SZOLGÁLTATÁS TARTALMA	69
5.5.1.2 A SZOLGÁLTATÁS DÍJAI	69
5.6 PÉNZÜGYI HÁTRÁNYOK ÉS ÖSZTÖNZŐK	69
5.6.1 FIZETENDŐ ÖSSZEGET CSÖKKENTŐ TÉTEL A KERETMEGÁLLAPODÁSOKRA VONATKOZÓAN	69
5.6.2 ALTERNATÍV ÚTVONAL FELAJÁNLÁS MIATTI MENETVONAL MÓDOSULÁS PÉNZÜGYI HÁTRÁNYA	69
5.6.3 FOGLALÁSI DÍJ	69
5.6.4 LEMONDÁSI DÍJ	70
5.6.5 ERTMS KEDVEZMÉNYEK (ETCS DÍJ)	70

5.7 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER	70
5.8 A DÍJKÉPZÉSI RENDSZER ELEMEINEK VÁLTOZÁSA	71
5.9 A SZÁMLÁZÁS MENETE	71
6. ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	73
6.1 BEVEZETÉS	73
6.2 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	73
6.2.1 A VASÚTI UTASÍTÁSOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	73
6.2.2 A VONATOK KÖZLEKEDÉSE SORÁN KÖTELEZŐ OKMÁNYOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	74
6.3 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	74
6.3.1 A MENETRENDSZERINTI KÖZLEKEDÉS HELYREÁLLÍTÁSÁNAK FŐBB ELVEI	74
6.3.2 ÜZEMIRÁNYÍTÁSI SZABÁLYOK	75
6.3.3 FORGALMI ZAVAROK	75
6.4 VONATINFORMÁCIÓ ÉS VONATKÖVETÉS	75
7. KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	77
7.1 BEVEZETÉS	77
7.1.1 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTAL ÜZEMELTETETT KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	77
7.1.2 A NEM PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTAL ÜZEMELTETETT KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK	77
7.2 A NEM PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL ÜZEMELTETETT KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	78
7.2.1 A NEM A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL ÜZEMELTETETT KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK ÜZEMELTETŐI	78
7.3 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL ÜZEMELTETETT KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	79
7.3.1 VALAMENNYI KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK	79
7.3.1.1 HOZZÁFÉRÉS FELTÉTELEI	79
7.3.1.2 SZOLGÁLTATÁSOK	79
7.3.1.3 LÉTESÍTMÉNYEK LEÍRÁSA	80
7.3.1.4 KAPACITÁS-ELOSZTÁS	80
7.3.2 SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSSAL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOK	81
7.3.2.1 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MEGÁLLÁSI CÉLÚ ÁLLOMÁS HASZNÁLATA	81
7.3.2.2 STATIKUS VIZUÁLIS UTASTÁJÉKOZTATÁS	83
7.3.2.3 HANGOS UTASTÁJÉKOZTATÁS	84
7.3.2.4 DINAMIKUS VIZUÁLIS UTASTÁJÉKOZTATÁS	85
7.3.2.5 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK KIINDULÓ- / VÉGÁLLOMÁS HASZNÁLATA	86
7.3.2.6 TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA (SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA)	88
7.3.2.7 TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA (SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA)	89
7.3.2.8 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSA (SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA)	90
7.3.2.9 VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA (SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA)	92
7.3.3 ÁRUTOVÁBBÍTÁSSAL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOK	93
7.3.3.1 TEHERVONATOK ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	93
7.3.3.2 TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA (TEHER ÉS MOZDONYVONATOK SZÁMÁRA)	94
7.3.3.3 TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA (TEHER ÉS MOZDONYVONATOK SZÁMÁRA)	95
7.3.3.4 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSA (TEHERVONATOK SZÁMÁRA)	96
7.3.3.5 VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA (TEHERVONATOK SZÁMÁRA)	97
7.3.3.6 RAKODÓHELY HASZNÁLAT	98
7.3.4 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROK	100
7.3.4.1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	100
7.3.4.2 A LÉTESÍTMÉNYBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK	100
7.3.4.3 A LÉTESÍTMÉNYEK LEÍRÁSA	100
7.3.5 TÁROLÓ VÁGÁNYOK	101
7.3.5.1 JÁRMŰTÁROLÁS	101
7.3.5.2 TARTÓS VÁGÁNYBÉRLET	103
7.3.6 KARBANTARTÓ LÉTESÍTMÉNYEK	104
7.3.6.1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	104
7.3.6.2 A LÉTESÍTMÉNYBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK	104
7.3.7 TOVÁBBI MŰSZAKI LÉTESÍTMÉNYEK	105
7.3.7.1 TENGELYÁTSZERELÉS	105
7.3.7.2 FORGÓVÁZ HASZNÁLAT	105
7.3.7.3 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEG HASZNÁLATA	106
7.3.7.4 SZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA MÉRLEGELÉSHEZ	107

7.3.7.5 VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ BIZTOSÍTÁSA	108
7.3.8 TENGERI ÉS BELVÍZI/FOLYAMI KIKÖTŐI LÉTESÍTMÉNYEK	109
7.3.9 SEGÉLYNYÚJTÓ BERENDEZÉSEK	109
7.3.10 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK.....	109
7.3.10.1 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK HASZNÁLATA.....	109
7.3.10.2 VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	110
7.3.11 A NEM LÉTESÍTMÉNYHEZ KÖTHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	111
7.3.11.1 PÁLYAVASÚTI PÁLYALÉTESÍTMÉNYI, HÍD ÉS ALÉPÍTMÉNYI SZEMÉLYZET ESETI BIZTOSÍTÁSA.....	111
7.3.11.2 PÁLYAVASÚTI TÁVKÖZLÉSI, ERŐSÁRAMÚ ÉS BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI SZEMÉLYZET ESETI BIZTOSÍTÁSA	112
7.3.11.3 PÁLYAVASÚTI SZEMÉLYZET ESETI BIZTOSÍTÁSA INGATLANHOZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉG ELVÉGZÉSÉHEZ .	113
7.3.11.4 PÁLYAVASÚTI FORGALMI SZEMÉLYZET ESETI BIZTOSÍTÁSA	114
7.3.11.5 VONAT ELŐKÉSZÍTÉS.....	115
7.3.11.6. VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATA.....	116

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai Unió előírásainak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) *Vasúti Igazgatási Szerv*: az Építési és Közlekedési Minisztérium, Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság, Vasúti Igazgatási Szerv, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 69. § szabályozza.
- b) *Vasúti közlekedési hatóság*: az Építés és Közlekedési Minisztérium, Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság, Vasúti Hatósági Főosztály, melynek feladat-, és hatáskörét a Vtv. 80. § -a szabályozza.
- c) *Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető)*: az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését a MÁV Pályaműködtetési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Pályaműködtetési Zrt.), illetve a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.) végzi. Feladataikat a Vtv. 2. §. 4.12 pontja határozza meg.
- d) *Vállalkozó vasúti társaságok*: olyan, működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, amelynek fő tevékenysége vasúti árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása, azzal a megkötéssel, hogy e vállalkozásnak kell a vontatást biztosítania. Ide értendők a csak vontatási szolgáltatást nyújtó társaságok is.
- e) *Hozzáférésre jogosult*:
 - ea) a belföldön bejegyzett vasúti társaság,
 - eb) más EGT-tagállamban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
 - ec) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
 - ed) vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása.
- f) *Kapacitásfoglalásra jogosult*: az a közszolgáltatást nyújtó, vagy a pályahálózat-kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró nem hozzáférésre jogosult természetes vagy EGT-tagállamban bejegyzett jogi személy, továbbá szállítató, szállítmányozó és kombinált fuvarozással foglalkozó szállító, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt.
- g) *Kiszolgáló létesítmény üzemeltetője*: olyan természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, aki, vagy amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a Vtv. 2. melléklet 2-4. pontja szerinti szolgáltatást nyújt;
- h) *Vasúti Pályakapacitás-elosztó szervezet*: a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság a 136/2025 (VI.13) Korm. rendelet alapján 2025. június 30. napjával megszűnik és feladatait 2025. július 1. napjától az Építési és Közlekedési Minisztérium irányítása alatt álló Közlekedéstudományi Intézet (a továbbiakban: KTI) veszi át. A vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet feladatait - a függetlenségre vonatkozó követelmények betartásával - a KTI e feladat ellátására kijelölt igazgatósága, a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Igazgatóság (a továbbiakban: VPE) látja el, mely a Vtv. 67/P.§ (3) bekezdés, valamint a Vtv. 3/B. § (8) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi feladatokat végzi:

- ha) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind azok elosztását,
- hb) a pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférés költségeinek a meghatározása,
- hc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, nem független pályahálózat-működtető esetén a díjak beszedése,
- hd) a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása.

1.1.1.1 A VPE, a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a kapacitásfoglalásra jogosultak (együttesen: kapacitásigénylők) jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE legfontosabb jogai és kötelességei

A VPE a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása érdekében jogosult és köteles:

- a) menetvonal-, pályavasúti szolgáltatás-, és vágányzári igényeket elbírálni, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását elosztani, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a [4.6.1](#) pont szerint helyettesítő pályaszakaszokat kijelölni, illetve a fenntartott kapacitást visszavonni,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a [4.6.2](#) pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembevételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, éves üzemi menetrendet készíteni,
- c) a kapacitásfoglalási keretszerződés megszűnése, megszüntetése esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt és fel nem használt vasúti pályahálózat-kapacitást visszavonni,
- d) a hozzáférésre jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához, valamint a kapacitásfoglalásra jogosultak nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás foglaláshoz szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- e) a pályahálózat-működtetőket - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásra benyújtott igénylést követően haladéktalanul - írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak vehetik igénybe a vasúti pályahálózatot,
- f) a Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- g) a Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- h) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, a kapacitásigénylők kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- i) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal kapacitáskihasználtság mérték - Hálózati Üzletszabályzat [4.6.1.4](#) pont - alatti használata esetén,
- j) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- k) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- l) a kijelölt szakosított pályahálózatot meghirdetni,
- m) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegét meghatározni,
- n) nem független pályahálózat-működtető esetén a díjakat beszedni,
- o) viták esetén egyeztetéseket kezdeményezni a kapacitásigénylők és a pályahálózat-működtető között,

- p) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve átvezetni az annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- q) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.
- r) a kapacitásfoglalásra jogosult által történő, elektronikus úton megtett hozzáférésre jogosulti kijelölést az érintett hozzáférésre jogosult számára a kijelölést tudomására jutást követően haladéktalanul (1 órán belül) kimutathatóan jelezni.

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,
- b) pályavasúti szolgáltatások nyújtása,
- c) hálózat-hozzáférési szerződés és pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés megkötése,
- d) hálózat-hozzáférési díj beszedése,
- e) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása,
- f) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján.

A pályahálózat-működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtetni,
- b) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- d) a honlapján folyamatos naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- e) szakosított pályahálózatot kijelölni,
- f) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről,
- g) közvetlenül tájékoztatni a VPE-t és az érintett kapacitásigénylőket a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- h) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a VPE részére a szükséges információkat megadni,
- i) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE-t folyamatosan értesíteni,
- j) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE-t és a kapacitásigénylőket,
- k) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,
- l) a kiutalt pályahálózat-kapacitás biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot és a kiszolgáló létesítményeket olyan állapotban tartani, hogy azok megfeleljenek a biztonságos közlekedés, valamint a jogszabályban foglalt feltételeknek,
- m) a VPE-t haladéktalanul tájékoztatni a hálózat-hozzáférési szerződés vagy belső megállapodás, valamint a kapacitásfoglalási keretszerződés megkötését követően arról, hogy kik jogosultak vasúti pályahálózat-kapacitás és pályavasúti szolgáltatás igénylésére, illetve - értesíteni a kapacitásfoglalási jogosultság megszűnéséről.

1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,

- c) jogvitás eljárást kezdeményezni a Vasúti Igazgatási Szervnél az [1.3.3](#) pontban foglalt esetekben.

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) a pályahálózat használatához és az általa közlekedtetett járművekre vonatkozó szükséges engedélyekkel rendelkezni,
- b) a pályahálózat-működtető 6.2.1 pontban meghatározott utasításait és az általa a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
- c) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik ismerik a pályavasúti szolgáltatás igényléséhez szükséges, a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokat, akik eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- d) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE-t és a pályahálózat-működtetőt haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- e) amennyiben a pályahálózaton induló vagy a pályahálózatra belépő vonatba sem rendkívüli küldeményként továbbítandó, sem veszélyes áruval rakott jármű nincs besorozva, akkor a tervezett indulás vagy pályahálózatra érkezés előtt legalább annyi idővel (minimum 10 perc) kell a vonat tényleges összeállításáról a pályahálózat-működtetőt értesíteni - a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban szabályozottak szerint -, hogy az a vonatközlekedés biztonságos lebonyolításához szükséges intézkedéseket megtehesse a tervezett indulási idő vagy pályahálózatra érkezési idő megtartása érdekében; a pályahálózatról induláshoz készre jelentést is kell adni az előzőek figyelembevételével,
- f) amennyiben a pályahálózaton induló vagy a pályahálózatra belépő vonatba rendkívüli küldeményként továbbítandó áruval rakott jármű van besorozva, akkor a tervezett indulás vagy pályahálózatra érkezés előtt legalább 30 perccel kell a vonat tényleges összeállításáról a pályahálózat-működtetőt értesíteni - a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban szabályozottak szerint -, hogy az a vonatközlekedés biztonságos lebonyolításához szükséges intézkedéseket megtehesse a tervezett indulási idő vagy pályahálózatra érkezési idő megtartása érdekében; a pályahálózatról induláshoz készre jelentést is kell adni az előzőek figyelembevételével,
- g) amennyiben a pályahálózaton induló vagy a pályahálózatra belépő vonatba veszélyes áruval rakott jármű van besorozva, akkor a tervezett indulás vagy pályahálózatra érkezés előtt legalább 60 perccel kell a vonat tényleges összeállításáról a pályahálózat-működtetőt értesíteni - a hálózat-hozzáférési szerződésben szabályozottak szerint-, hogy az a vonatközlekedés biztonságos lebonyolításához szükséges intézkedéseket megtehesse a tervezett indulási idő vagy a pályahálózatra érkezési idő megtartása érdekében; a pályahálózatról induláshoz készre jelentést is kell adni az előzőek figyelembevételével,
- h) a kapacitásfoglalásra jogosult által történő, elektronikus úton megtett kijelölést követő 48 órán belül a VPE felé jelezni, hogy a kapacitásfoglalásra jogosult kijelölését nem fogadja el,
- i) a vasúti pálya és tartozékainak használata, illetve az ezekhez kötődő pályavasúti szolgáltatások ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat az előírt határidőn belül megfizetni,
- j) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
- k) bármely tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat-működtetőnek azonnal jelenteni, az élet- és vagyonvédelemmel, valamint a vasútüzem biztonságával

- kapcsolatos intézkedéseket megtenni, szükség esetén az esemény elhárításában részt venni,
- l) az általa felhasznált menetvonalon közlekedő vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, illetve az esemény kivizsgálásában közreműködni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
 - m) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
 - n) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását,
 - o) betartani az UIC rakodási szabályokat,
 - p) a hálózat-hozzáférési szerződés, vagy belső megállapodás megkötése előtt vasúttársasági kóddal rendelkezni (további részletek a www.uic.org/rics honlapon található).

1.1.1.1.4 A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igényt benyújtani.

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) az általa igényelt és részére kiutalt pályakapacitást ténylegesen felhasználó hozzáférésre jogosultat megnevezni a felhasználás időpontja előtt legalább 10 nappal,
- b) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik ismerik a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokat, és szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet,
- c) a VPE és a pályahálózat-működtető írásbeli értesítése haladéktalanul minden olyan akadályról és körülményről, amely a részére kiutalt pályavasúti kapacitás felhasználását/használati jogának átruházását vagy a kapacitásigénylés feltételeit befolyásolja.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat a 2012/34 EU irányelv 27. cikkében, valamint IV. számú mellékletében foglaltakkal összhangban kerül közzétételre, a nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal.

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási rendjét.

A Hálózati Üzletszabályzatban a pályahálózat megjelölés a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot jelenti. Olyan esetekben, amikor a Hálózati Üzletszabályzat a nem nyílt hozzáférésű pályahálózattal kapcsolatos rendelkezést tartalmaz, az érintett pályahálózat megjelölésénél ezen tény külön feltüntetésre kerül.

A Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell a Vtv. 67/O. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemeket.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi időszakban mind a kapacitásigénylők, mind a pályahálózat-működtetők, mind a VPE részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a kapacitásigénylők, valamint a vasúti pályahálózat karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat-működtetők a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi időszakokra vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos igényeket,
- a VPE a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi időszakokra vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/34/EU irányelve (2012. november 21.) az egységes európai vasúti térség létrehozásáról,
- Az Európai Parlament és a Tanács 913/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról,
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1679 rendelete (2024. június 13.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, az (EU) 2021/1153 és a 913/2010/EU rendelet módosításáról, valamint az 1315/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről,
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/798 irányelve (2016. május 11.) a vasútbiztonságról,
- A Bizottság (EU) 2015/909 végrehajtási rendelete (2015. június 12.) a vasúti szolgáltatások működtetésével kapcsolatban közvetlenül felmerülő költségek kiszámításának módjairól,
- A Bizottság (EU) 2016/545 végrehajtási rendelete (2016. április 7.) a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról szóló keretmegállapodásokra vonatkozó eljárások és kritériumok megállapításáról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről (Vtv.),
- A Bizottság (EU) 2017/2177 végrehajtási rendelete (2017. november 22.) a kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről,
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről,
- 321/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a vasúti pályahálózat-működtető társaságok közötti jogviszonyról,
- 414/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő hatósági eljárásokról, valamint a vasúti közlekedési hatóság felügyeleti tevékenysége részletes szabályairól,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 58/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 57/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól,
- 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról,
- 194/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet az országos vasúti mellékvonalak felsorolásáról,

- 15/2010. (III.5.) KHEM rendelet a személyszállítási közszolgáltatási menetrendek egységes egyeztetési eljárásáról,
- 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről,
- 312/2011. (XII.23.) Korm. rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól,
- A Bizottság 1304/2014/EU rendelete (2014. november 26.) a „járművek - zaj” alrendszerre vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról, a 2008/232/EK határozat módosításáról és a 2011/229/EU határozat hatályon kívül helyezéséről,
- A Bizottság 321/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Európai Unió vasúti rendszere „járművek - teherkocsik” alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról és a 2006/861/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről,
- A Bizottság (EU) 2019/774 végrehajtási rendelete (2019. május 16.) az 1304/2014/EU rendeletnek a „járművek - zaj” alrendszerre vonatkozó átjárhatósági műszaki előírás meglévő teherkocsikra való alkalmazása tekintetében történő módosításáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- Az Európai Parlament és a Tanács 2007/59/EK (2007. október 23.) irányelve a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről,
- Az Európai parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről,
- A Bizottság (EU) 2017/177 végrehajtási határozata (2017. január 31.) a „Borostyán” áru fuvarozási folyosó létrehozásáról szóló közös javaslatnak a 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkének való megfeleléséről,
- A Bizottság 1305/2014/EU rendelete (2014. december 11.) az Európai Unió vasúti rendszerének a fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazásai elnevezésű alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 62/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről,
- A Bizottság 454/2011/EU rendelete (2011. május 5.) a transzeurópai vasúti rendszer személyszállítási szolgáltatások telematikai alkalmazásai alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról,
- A Bizottság 2019/554/EU rendelete (2019. április 5.) a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről szóló 2007/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv VI. mellékletének módosításáról,
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2370 irányelve a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása és a vasúti infrastruktúra irányítása tekintetében történő módosításáról,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a vízi közlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- 2011. évi LXXX. törvény a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt jegyzőkönyv C Függeléke 2011. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,

- 2011. évi XXXVII. törvény a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGsZ) és Mellékletei módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetben történő kihirdetéséről; valamint e jogszabály kapcsolódó módosításai,
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/782 rendelete (2021. április 29.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről,
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 412/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet a vasúti járművek forgalomba hozatala, üzembehelyezése engedélyezéséről, időszakos és rendkívüli vizsgálatáról, hatósági járműnyilvántartásáról,
- 19/2011. (V.10.) NFM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól,
- 203/2009. (IX. 18.) Korm. rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményekről és az egészségügyi vizsgálat rendjéről,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 24/2012. (V. 8.) NFM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának, valamint az üzembentartói vizsgálat részletes szabályairól,
- 413/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Korm. rendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- 32/2009. (II.19.) Korm. rendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról,
- 6/2010. (I. 21.) Korm. rendelet a vasúti társaságok nem vasúti balesetből eredő károk fedezésére szolgáló kötelező kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről,
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről,
- 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról,
- 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról,
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről.

1.3.1.3 Pályahálózat-működtetők utasításai

A hozzáférésre jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevétele során kötelesek a [6.2.1.](#) pontban rögzített pályahálózat-működtetői utasításokat betartani.

1.3.2. A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza és kötelező jellege

1.3.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosult, a pályavasúti szolgáltatást igényelni kívánó kapacitásfoglalásra jogosult, valamint a VPE-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

Amennyiben egy vasúti társaság a 414/2020. (VIII.30.) Korm. rendelet 7.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján közlekedik a MÁV Pályaműködtetési Zrt., GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton, a Hálózati Üzletszabályzatban foglalt szabályok rá vonatkozóan is kötelező jelleggel bírnak.

1.3.2.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A VPE, mint a Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért. A pályahálózat-működtetőt terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 67/P. § (4) bekezdés és a 321/2023. (VII.17.) Korm. rendelet alapján bocsát rendelkezésre.

A nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények által a jelen Hálózati Üzletszabályzat [7.2](#) pontjában rögzített információkat a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője köteles megadni a kapacitás-elosztó szervezetnek.

1.3.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a Vasúti Igazgatási Szervnél, valamint a Vtv. 79/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- b) a pályahálózat-működtetője, vagy a VPE megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- d) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- e) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó külön jogszabályban foglaltakkal,
- f) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv.-ben, illetve a vonatkozó külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételéért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabályt sértően, illetve a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra,
- h) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének döntése, az általa alkalmazott díjak ellentétesek a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,

- i) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a 67/O. § (6) bekezdése szerinti információkat határidőre nem szolgáltatta vagy nem megfelelően szolgáltatta a pályahálózat-működtető, vagy a VPE részére.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 79/B. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 79/B. § (3) bekezdése foglalja össze.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan, a RailNetEurope (továbbiakban: RNE) által kidolgozott közös szerkezeti és végrehajtási útmutatót követve hét fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. fejezet: Általános tudnivalók
 2. fejezet: Infrastruktúra
 3. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
 4. fejezet: Kapacitás-elosztás
 5. fejezet: A hozzáférésre jogosultak számára nyújtandó szolgáltatások és azok díjai
 6. fejezet: Üzemeltetési szabályok
 7. fejezet: Kiszolgáló létesítmények
- Mellékletek

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya közzétételének és módosításának szabályai

1.5.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

A 2025/2026-os menetrendi időszak 2025. december 14. 00:00 órától 2026. december 12. 24:00 óráig tart.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a MÁV Pályaműködtetési Zrt., valamint a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra.

1.5.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.5.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2012/34/EU irányelv 27. cikk 3. bekezdés, Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. §).

A VPE köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéke”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (3) bekezdés).

A Hálózati Üzletszabályzat jogszabályokban előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és az 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészítési módosítás), valamint az 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.5.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei

1.5.2.2.1 Az 55/2015.(IX.30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások (30 napos módosítás):

- a) a vasúti infrastruktúra változásából fakadó módosítások a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitáelosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vagy a kiszolgáló létesítmény műszaki vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt pályavasúti szolgáltatás és menetvonal-igényekre hatással vannak,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton vagy a kiszolgáló létesítményen a nyújtott pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező olyan változások, melyek a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt pályavasúti szolgáltatás és menetvonal-igényekre hatással vannak,
- d) valamint a pályahálózat-működtető vagy kiszolgáló létesítmény üzemeltető által működtetett kiszolgáló létesítményen nyújtott pályavasúti szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- A VPE köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, és egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.
- Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE a módosítás véglegesítése során figyelembe vesz. (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdés).
- A véglegesített módosítást a VPE a hatály kezdetének, illetve az érvénybelépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a közzététellel egyidejűleg a Vasúti Igazgatási Szervnek megküldi (Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) rendelet 6. §).

1.5.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és az 55/2015. (IX.30.) rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészégi módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetőknek, a közlekedési igazgatási szerveinek, vagy a kapacitás-elosztó szervezetnek a Hálózati Üzletszabályzatban feltüntetett adataiban,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben a hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt pályavasúti szolgáltatás és menetvonal-igényekre gyakorolt hatás nélkül bekövetkező változások esetén,
- d) amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtető hálózatahoz kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos információkat honlapra való hivatkozás formájában adja meg, a hivatkozásban bekövetkezett változások esetén.

Eljárási rendje:

- A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének feltételeit

befolyásoló - változásairól köteles a VPE-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton vagy írásban tájékoztatni.

- A VPE köteles a fentiekben felsorolt esetekben bekövetkezett változásokat a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.

1.5.3 A Hálózati Üzletszabályzat közzététele

1.5.3.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

A VPE-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak alapján, a pályahálózat-működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembevételével minden évben el kell készítenie az adott naptári évet követő naptári év december hónap második szombatjának 24:00 órájától hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. §).

A VPE a MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (6) bekezdés).

1.5.3.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a kapacitásigénylők számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE köteles a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdés).

Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 4. § (1) bekezdés). A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a Vasúti Igazgatási Szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 67/O. § (2) bekezdés).

A VPE az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal-igények benyújtási határidejének lejártá előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (<https://vpe.kti.hu/>) magyar és angol nyelven közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is a kapacitásigénylők rendelkezésére bocsátja (2012/34/EU irányelv 27. cikk 1. bekezdés, Vtv. 67/O. § (3) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (2) bekezdés). A magyar és angol nyelvű Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak eltérése esetén a magyar nyelvű Hálózati Üzletszabályzat az irányadó.

A VPE a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a közzététellel egyidejűleg a Vasúti Igazgatási Szervnek megküldi (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 6. §.).

A pályahálózat-működtetők Hálózati Üzletszabályzatainak angol nyelvű verziója az RNE szervezet honlapján és az RNE NCI (Hálózati Üzletszabályzatok és korridor információk információs portál) portálján is elérhető:

RNE:

www.rne.eu/organisation/network-statements/

NCI:

<https://nci-online.rne.eu/>

1.6 Kapcsolattartás lehetőségei

Az érintett szervezetek kapcsolattartási lehetőségeit az 1.6-1 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét az 1.6-2 számú melléklet tartalmazza.

1.7 Együttműködés az európai pályahálózat-működtetők és/vagy kapacitás-elosztó szervezetek között

1.7.1 Tájékoztató a versenyképes vasúti árufuvarozást szolgáló európai folyosókról

2010. november 9-én lépett hatályba az Európai Parlament és Tanács versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló 913/2010/EU rendelete (továbbiakban: 913/2010/EU rendelet), amely felhívja a tagállamokat, hogy létesítsenek nemzetközi, piac-orientált vasúti árufuvarozási folyosókat (továbbiakban: árufuvarozási folyosók) az alábbi célok elérése érdekében:

- a pályahálózat-működtetők közötti koordináció fejlesztése olyan fő területeken, mint kapacitás-elosztás, átjárható rendszerek telepítése és infrastruktúra-fejlesztés,
- a megfelelő egyensúly kialakítása a teher- és személyszállítás között az árufuvarozási folyosók vonalain, megfelelő kapacitást nyújtva a tehervonatok számára a piaci igényeknek megfelelően, valamint a tehervonatok menetrendszerűségének növelése,
- a kombinált fuvarozás népszerűsítése a vasúti és más szállítási módok között a terminálok korridor-menedzsmentbe történő integrálásával.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. az alábbi árufuvarozási folyosók működtetésében vesz részt: „Mediterrán”, „Rajna-Duna”.

A GYSEV Zrt. az alábbi árufuvarozási folyosók működtetésében vesz részt: „Rajna-Duna”.

A 913/2010/EU rendelet 20. cikke értelmében a vasúti szabályozó szervezetek és a 2012/34/EU irányelv 55. cikkében szereplő igazgatási szervezetek együttműködnek az árufuvarozási folyosón zajló verseny ellenőrzésében. Az árufuvarozási folyosókkal kapcsolatos ügyekben történő hatékony és eredményes ügyintézés érdekében az érintett igazgatási szervezetek az együttműködés megvalósításához szükséges alapelveket Együttműködési Megállapodásokban határozták meg, amelyek az alábbi weboldalakon érhetők el:

Mediterrán árufuvarozási folyosó:

<https://www.kozlekedesihatosag.kormany.hu/hu/dokumentum/188996>

Rajna-Duna árufuvarozási folyosó:

<https://www.kozlekedesihatosag.kormany.hu/hu/dokumentum/347085>

Az árufuvarozási folyosók útvonalának leírását, elérhetőségeit az 1.7.1 sz. melléklet, valamint az RNE CIP portál [CIP - Customer Information Platform \(rne.eu\)](https://www.rne.eu/) tartalmazza.

1.7.2. RailNetEurope és további együttműködési fórumok

A VPE, a MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. tagjai a RNE-nek, amely az európai pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek érdekképviselői szervezete. Az RNE fő tevékenysége a vasúti pálya igénybevételevel összefüggő nemzetközi vasúti üzleti ügyek előmozdítása összehangolt nemzetközi üzleti eljárások alkalmazásával, minták, kézikönyvek, ajánlások, valamint informatikai eszközök formájában.

One Stop Shop (OSS - Egyablakos ügyintézés)

Az OSS szolgálatok képviselik a pályahálózat-működtetőket a nemzetközi forgalomban. Az OSS-ek egy közös kapcsolati pontot alkotnak a teljes nemzetközi útvonalra vonatkozó vasúti szolgáltatás során, a hálózati hozzáférés alapkérdéseitől a nemzetközi menetvonal-igényeken át a közlekedtetés utáni teljesítmény-értékelésig.

Az európai OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségeik az RNE honlapján, az alábbi címen találhatóak: <https://rne.eu/organisation/oss-c-oss/>

A Hálózati Üzletszabályzat hatálya alá tartozó szervezetek további nemzetközi együttműködési fórumoknak lehetnek tagjai, ilyenek a CER, ERA, UIC, PRIME, CIT és OSZZSD, amelyekre vonatkozóan részletes információkat az 1.7.2. számú melléklet tartalmaz.

Az RNE-ről bővebb információ a <https://rne.eu/organisation/> oldalon érhető el.

1.8 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.8 számú melléklet tartalmazza.

2. INFRASTRUKTÚRA

2.1 Bevezetés

A Hálózati Üzletszabályzat készítésének folyamatában a pályahálózat-működtető az általa üzemeltetett pályahálózat infrastruktúra adatait megküldi a VPE számára, mely adatok az adott menetrendi időszakra vonatkozóan a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében is rögzítésre kerülnek. Az éves adatszolgáltatáshoz képest történő infrastruktúra adatokban bekövetkezett változásokat a pályahálózat-működtető HÚSZ módosítás kérésének formájában haladéktalanul jelzi a VPE felé, mely módosításokat a VPE szükség esetén előzetes egyeztetést követően - a honlapján HÚSZ módosítás útján megjelenteti és írásban közli a pályahálózat-működtetőkkel és a Vasúti Igazgatási Szervvel, valamint elektronikus úton a kapacitásigénylőkkel. Ezzel egyidejűleg a változások átvezetésre kerülnek a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerének adatbázisába is.

2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kiterjedése

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását, valamint a vasútvonalak számozását a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.2.1 Az infrastruktúra kiterjedése

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat adatait a 2.3.1., 2.3.3., valamint a 2.3.6-1. számú mellékletek tartalmazzák.

2.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a szomszédos államban fekvő határállomás infrastruktúra kezelőjének megnevezését, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 2.2.2-1 számú melléklet tartalmazza.

A pályavasúti határpontokat (rövidítve: pvh.) és azok infrastruktúra adatait az 5.2-4, 5.2-5 számú mellékletek tartalmazzák.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó saját célú vasúti pályahálózatokat és iparvágányokat a 2.2.2-3 számú melléklet tartalmazza.

A pályahálózatra vonatkozó további információ az 1.6-1 számú mellékletben felsorolt elérhetőségeken kérhető a pályahálózat-működtetőktől.

A nem pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények üzemeltetőinek felsorolását és azok elérhetőségét a [7.2.1](#) pont tartalmazza.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatához csatlakozó, Szeged és Hódmezővásárhely között közlekedő vasút-villamos üzemmódban ellátott személyszállítási szolgáltatás (a továbbiakban: vasút-villamos) ellátására alkalmas, nem nyílt hozzáférésű hálózatának infrastruktúra adatait a 2.2.2-4 sz. melléklet tartalmazza.

2.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői

A pályahálózat-működtető által a Hálózati Üzletszabályzatban meghirdetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb infrastruktúra adatai érvényesség, valamint hatály kezeltén a VPE e-HÜSZ felületén is elérhetők: <https://www.kapella2.hu/ehuszfelulet>

2.3.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles nyomtávú (1520 mm) vasúti pályák alkotják.

2.3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

2.3.4 Rakszelvény

Az alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 2.3.4 számú melléklet tartalmazza.

2.3.5 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható tengelyterhelést, valamint az alkalmazható folyóméter terhelést a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.6 Lejtviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket és lejtőket, a legnagyobb emelkedőket és lejtőket, a Műszaki táblázatok (pályaadat és gépészeti táblázatok) és a 2.3.6-1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.7 A vasútvonalak pályasebessége

Az egyes vasútvonalakra vonatkozó pályasebességet a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza. A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. naponta honlapján elérhetővé teszi a hozzáférésre jogosultak számára a „Kimutatás az állandó- és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatásokat.

2.3.8 A közlekedtethető vonathossz

Az egyes vasútvonalakon külön engedély nélkül közlekedtethető legnagyobb vonathosszt a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.9 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték névleges feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat kölcsönös átjárhatósági, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 2.3.9 számú melléklet tartalmazza.

A vasútvonalak villamosítottságát a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.10 Biztosítóberendezési rendszerek

A vasúti pályahálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

A pályahálózat szolgálati helyein alkalmazott biztosítóberendezések típusát a 2.3.6-1 melléklet tartalmazza.

2.3.11 Forgalmirányítási rendszerek

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton minden vonal üzemirányított. A vasútvonalak vagy vonalszakaszok forgalomszabályozásának a következő típusai lehetnek:

- Központi
- Állomási
- Egyszerűsített forgalmi szolgálat.

Központi forgalomszabályozás típusba tartozik a

- KÖFI (Központi Forgalom Irányítási rendszer)
- MEFI (Mellékvonali Forgalom Irányítási rendszer)
- MERÁFI (Mellékvonali Rádiós Forgalmirányítási rendszer)
- távkezelt szolgálati hely
- távvezérelt szolgálati hely.

Az alkalmazott forgalomszabályozási típusokat a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.12 Kommunikációs rendszerek

Az analóg vonali rádióhálózat 160 MHz-es és 450 MHz-es frekvenciatartományokban üzemel. A 160 MHz-es vonali rádióhálózatok nyílt üzemű, nem titkosított, azonosítás nélküli fél-duplex (egyidejűleg egyirányú) hangkapcsolatot valósítanak meg a mozgó és forgalmi szolgálatok között. Az UIC 751-3 ajánlás szerint működő vonali rádiórendszer (450 MHz) „A” üzemmódban alkalmas szelektív (vonatszámmal azonosított), duplex (kétirányú) hang- és korlátozott adatkapcsolatra, valamint vészhívásra is.

A technológiai rádióközrözetek 160 MHz-es nyílt üzemmódú szimplex üzemmódban (egyfrekvenciás rádiócsatornán egyszerre egy irányú kommunikációra alkalmas) vagy fél-duplex üzemmódban (frekvenciapáron üzemelő rádiócsatornán, de egyszerre szintén csak egyirányú kommunikációra alkalmas módon) működnek, míg a 450 MHz-es tartományban az UIC 751-3 ajánlásban meghatározott frekvenciákon „C” üzemmódban nyílt üzemű szimplex kapcsolat létesíthető. A tolatói technológiai rádióközrözet az adott szolgálati helyen a mozgószolgálatok és a forgalomszabályzó közötti kommunikációra alkalmazhatóak.

A rádiórendszereken elhangzó közlemények dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek. A rádiórendszerek igénybevételéhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - rádió szükséges. A hálózathoz csak a pályahálózat-működtető által jóváhagyott rádiótípussal szabad csatlakozni.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI üzemel, amely az erre a célra rendszeresített, speciális fedélzeti rádió-berendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe. A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

A 2.3.1 számú mellékletben ismertetett vonalszakaszokon kiépítésre került a GSM-R HU hálózat, mely a nemzetközi átjárhatóság, valamint a vasúti beszédkommunikáció és az ERTMS / ETCS L2 vonatbefolyásoló rendszer adatkommunikációjának biztosításához szükséges.

A rendszer gyors, egyszerű kommunikációt biztosít a forgalmi vonalirányító, forgalmi szolgálattevő, járműszemélyzet és a pálya menti személyzet között. A rendszer a GSM technológián alapuló, vasútspecifikus szolgáltatásokkal bővített, vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A GSM-R hálózatban lehetőség van szelektív és csoportos kapcsolat megteremtésére, melyek minden esetben titkosított csatornákon kerülnek felépítésre.

A GSM-R mint vasúti rádiórendszer a következő szolgáltatásokat biztosítja a felhasználók számára:

- Forgalmi vonalirányító, Forgalmi szolgálattevő és Mozdonyvezető közötti beszédkapcsolat
 - vasúti vészhívás lehetősége,
 - vonali rádió funkció,
 - funkcionális számozás (jármű hívása vonatszám és pályaszám alapján),
 - mozdonyvezető részéről rövidkódos gyorshívás a forgalmi vonalirányító, forgalmi szolgálattevő, FET irányító és további konfigurálható személyzet felé,
- pályamenti alrendszer és a vonat közötti adatkommunikáció (ETCS L2 pályamenti rendszerek üzembe helyezésétől függően),
- pályamenti alrendszer és adatgyűjtő, távvezérlő alkalmazások közötti kommunikáció.

A GSM-R HU hálózat igénybevételéhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - fedélzeti berendezés (GSM-R mozdonyrádió) vagy GSM-R mobil kézi készülék szükséges, melyben alkalmas SIM kártya került telepítésre. A hálózathoz csak a pályahálózat-működtető által jóváhagyott rádió készüléktípussal szabad csatlakozni.

A hálózaton elhangzó, meghatározott típusú közlemények (diszpécser és mozdonyrádió berendezés, csoporthívás, vészhívás kommunikáció) dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A GSM-R rendszerrel lefedett vonalszakaszokon és szolgálati helyeken a forgalmi szolgálat és a mozdonynak minősülő jármű vezetője között elsődleges kommunikációs eszköz a kiépített vasútüzemi GSM-R rádióhálózat.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

2.3.13 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- ETCS2,
- ETCS1,
- INDUSI (PZB),

- 75 Hz vonatbefolyásolás (EVM, EÉVB, MIREL).

Amennyiben az adott vonalon/vonalszakaszon több vonatbefolyásoló rendszer is üzemel, akkor a felsorolásban lefelé haladva azt a rendszert kell alkalmazni, amely követelményeinek a vontatójármű és a mozdonysemélyzet megfelel.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza. Amennyiben az adott vonalon/vonalszakaszon nincs vonatbefolyásoló rendszer kiépítve, a mellékletben „nincs” érték szerepel.

2.4 Forgalomkorlátozások

2.4.1 Szakosított pályahálózat

A pályahálózat-működtető egy vasúti pályaszakaszt, vagy azok egy részét meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységek részére az azt használó hozzáférésre jogosultakkal folytatott egyeztetést, valamint a Vasúti Igazgatási Szerv egyeztetésről történő tájékoztatását követően, szakosított pályahálózatként jelölheti ki.

A szakosított pályahálózat kijelölése nem akadályozhatja meg a szakosított pályahálózat más vasúti szolgáltatások céljára történő igénybevétele, amennyiben a vasúti pályaszakasz rendelkezik szabad kapacitással, továbbá a vasúti járművek megfelelnek a vasúti pályaszakaszon történő közlekedés műszaki feltételeinek.

2.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A pályahálózat-működtetőknek a 2019/774 EU végrehajtási rendelettel módosított 1304/2014/EU rendelete (továbbiakban Rendelet) szerint 2019. november 16-ig az Európai Unió Vasúti Ügynökségének (továbbiakban: Ügynökség) rendelkezésére kellett bocsátaniuk a csendesebb útvonalak jegyzékét. A jegyzéket a pályahálózat-működtetők a rendelet hatályba lépését követően (2024. december 8. után), legalább ötévente frissítik a rendelet D.2. függelékében meghatározott eljárás szerint.

A jelen Hálózati Üzletszabályzat által érintett menetrendi időszakra a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozóan nem került csendesebb útvonal kijelölésre.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatára vonatkozóan az alábbi útvonalak a Rendelet szerinti csendesebb útvonalak:

- 1. Hegyeshalom oh. - Ferencváros
- 40-40e. Budapest-Kelenföld - Dunai Finomító
- 80. Nagyút - Mezőkeresztes-Mezőnyárád
- 100. Kőbánya-Kispest - Szolnok
- 150. Soroksár - Ferencváros
- 205. Ferencváros - Kőbánya felső
- 206. Ferencváros - Kőbánya-Kispest

2.4.3 Veszélyes áruk

Veszélyes áruk továbbításával összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a [3.4.4.](#) pont tartalmazza.

2.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 2.4.4 számú melléklet tartalmazza.

2.4.5 Korlátozások hidak miatt

A hidakhoz kapcsolódó vonalak / vonalszakaszok tengelyterhelésre, folyómétersúlyra, vonalosztályra és rendkívüli küldemények határterhelésre vonatkozó engedélyezhető paramétereket a 2.3.1. melléklet tartalmazza.

2.4.6 Egyéb Infrastruktúra korlátozások

Rendkívüli küldemények, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

Rendkívüli küldemények továbbításával, valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a [3.4.3](#), [3.4.5](#) pontok tartalmazzák.

A Ro-La vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 2.3.1 számú melléklet tartalmazza.

A kombinált fuvarozás feltételei

A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 2.4.6-1 számú melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton a figyelőszolgálati kötelezettségre vonatkozó információk a 2.4.6-2 számú mellékletben találhatók.

2.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat nem áll folyamatosan a kapacitásigénylők rendelkezésére.

Korlátozások:

a) *forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási-, és fejlesztési munkák miatt*

A pályahálózaton tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 2.5-1 számú melléklet tartalmazza.

b) *szolgálatszünetelés*

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A szolgálatszüneteléssel érintett szolgálati helyek felsorolását, valamint azok forgalomszabályozási szempontból figyelembe veendő üzemidejét a 2.5-2 számú melléklet tartalmazza.

c) *forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon*

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe

vett üzemidőket a 2.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott nyújtandó pályavasúti szolgáltatások nem állnak a kapacitásigénylők rendelkezésére.

2.6 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A vonatkozó menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a pályahálózat-működtetők nem hirdettek meg.

A pályahálózat-működtetők a Bizottság 2017/2075 felhatalmazáson alapuló határozatában a kapacitáskorlátozások meghirdetésével kapcsolatban előírt információkat, valamint az ezen határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket tartalmazó, a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet szerinti vágányzárakkal kapcsolatos információkat honlapjukon, az alábbi elérhetőségeken teszik közzé:

MÁV Pályaműködtetési Zrt. <https://www.mavcsoport.hu/palyavasut/koordinalt-vaganyzarak-1>

GYSEV Zrt. <https://www2.gysev.hu/palyavasuti-informaciok>

3. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

3.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

3.2 A hozzáférés általános feltételei

A Vtv. 67/P.§. (3) bekezdés d) pontja alapján a VPE a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat hozzáférésre jogosult általi igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező kapacitásigénylő kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatás (továbbiakban: pályahálózat-működtetők által nyújtandó szolgáltatások (pályavasúti szolgáltatás)) igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE-hez kell benyújtani.

3.2.1 Kapacitásigénylés feltételei

Hozzáférésre jogosultak esetében:

Pályavasúti szolgáltatást olyan hozzáférésre jogosult igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal ([3.2.3-3.2.4](#) pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE-hez történő eljuttatásával - igazolja.

A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei:

- a Vasúti Igazgatási Szerv által kiállított működési engedély ([3.2.3](#) pont), valamint
- a Vasúti Hatósági Főosztály vagy az Ügynökség által kiállított egységes biztonsági tanúsítvány ([3.2.4](#) pont),
- érvényes hálózat-hozzáférési szerződés vagy belső megállapodás megléte ([3.3.2.1](#) , [3.3.2.2.](#) pont).

Kapacitásfoglalásra jogosultak esetében:

pályavasúti szolgáltatást a pályahálózat-működtetővel érvényes és hatályos kapacitás-foglalási keretszerződéssel rendelkező kapacitásfoglalásra jogosult igényelhet.

A hozzáférésre jogosult által igényelt és a VPE által kiutalt kapacitás, valamint a kapacitásfoglalásra jogosult által igényelt kapacitás a hozzáférésre jogosult kijelölését (és annak hozzáférésre jogosult általi elfogadását) követően másra át nem ruházható, annak felhasználása nem értékesíthető.

3.2.2 Az infrastruktúrához való hozzáférés feltételei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a hozzáférésre jogosultak használhatják.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetője:

- MÁV Pályaműködtetési Zrt.
- GYSEV Zrt.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat az alábbi típusú szolgáltatások nyújtására vehető igénybe:

- vasúti személyszállítási (A,B,C),
- vasúti árutovábbítási (D),
- vontatási szolgáltatás (E).

3.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási, személyszállítási és vontatási szolgáltatás működési engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása a Vasúti Igazgatási Szerv feladat- és hatáskörébe tartozik. Működési engedélyt a Vasúti Igazgatási Szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni. A működési engedély megszerzéséhez a hozzáférésre jogosultnak a működési engedély kiadási feltételeinek meglétét igazoló, a jogszabályban meghatározott dokumentumokat is be kell nyújtania a Vasúti Igazgatási Szerv részére.

Amennyiben valamely EGT-államban kiadott működési engedély alapján működő vasúti társaság Magyarország területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni úgy, hogy Magyarországon kiadott működési engedélye nincs, úgy a kapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a Vasúti Igazgatási Szerv részére, utóbbi honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával. A bejelentéshez mellékelnie kell a más EGT-államban kiadott működési engedélyt, valamint annak igazolását, hogy a kötelező baleseti kárfedezeti képességét biztosító szerződésének hatálya Magyarországra kiterjed.

A vasúti igazgatási szerv elérhetőségeit az 1.6-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosult köteles a működési engedéllyel összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE-vel és a pályahálózat-működtetővel írásban közölni és igazolni.

3.2.4 Egységes biztonsági tanúsítvány és vasútbiztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag az Ügynökség vagy a Vasúti Hatósági Főosztály által kiállított Egységes biztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét és a rendeltetés szerinti szolgáltatás területén képes biztosítani a biztonságos működést.

A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély alapján végezhető.

Az egységes biztonsági tanúsítványt, illetve a vasútbiztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

Az Ügynökség és a Vasúti Hatósági Főosztály elérhetőségeit az 1.6-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosult köteles az egységes biztonsági tanúsítvánnyal összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE-vel és a pályahálózat-működtetővel írásban közölni és igazolni.

3.2.5 Biztosítások

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez szükséges további biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben vagy belső megállapodásban kell rendelkezniük a feleknek.

3.3 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

3.3.1 Keretmegállapodás

A pályahálózat-működtetők a Bizottság (EU) 2016/545. végrehajtási rendeletének 14. cikke alapján nem ajánlanak fel keretmegállapodásokat és nem is rendelkeznek ilyen érvényben lévő keretmegállapodásokkal.

3.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés, és a belső megállapodás

3.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint a pályavasúti szolgáltatásokra vonatkozó igényét a pályahálózat-működtetőnek köteles bejelenteni. Az igény benyújtásának előfeltétele az érvényes hálózat-hozzáférési szerződés vagy belső megállapodás megléte.

Az igénybejelentés ajánlattételre való felhívásnak minősül, melyre a pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint a pályavasúti szolgáltatások igénybevételének - a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő - biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- egységes biztonsági tanúsítvány.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötéséhez a MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság Pályavasúti Szolgáltatások Igazgatóság szervezetével, illetve a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág szervezetével szükséges felvenni a kapcsolatot.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kizárólag kiutalt pályavasúti szolgáltatás mellett és érvényes hálózat-hozzáférési szerződéssel vagy belső megállapodással vehető igénybe.

A pályavasúti szolgáltatás biztosítására vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötetmi jogról szóló Hatodik könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

3.3.2.2 Belső megállapodás

A pályahálózat-működtetőnek a szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a kapacitás igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötnie.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység részére kiutalt kapacitás és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A

belső megállapodást a VPE dolgozza ki, a vertikálisan integrált társaság külön jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti részlegei kötik meg, és jóváhagyás céljából a Vasúti Igazgatási Szervnek megküldik.

3.3.3 A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés

A vasúti pályahálózat-működtető és a kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt. E keretszerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal azoknak a feltételeknek és eljárásrendeknek a betartására, amelyeket a pályahálózat-működtető a pályavasúti-szolgáltatásokra vonatkozóan az elosztási elvek részeként közzétesz.

A kapacitásfoglalásra jogosult köteles a szerződéskötés előtt, valamint a pályahálózat-működtető által meghatározott időszakonként a pályahálózat-működtető részére a gazdálkodó szervezet nyilvántartására jogosult hatóság által kiadott igazolást átadni arról, hogy EGT-államban bejegyzett gazdálkodó szervezet. Amennyiben a nyilvántartásra jogosult hatóság nem Magyarországon található, úgy az eredeti igazolás mellett, annak hiteles magyar nyelvű fordítását is át kell adni a pályahálózat-működtető részére.

Amennyiben a kapacitásfoglalásra jogosult természetes személy, a szerződéskötéshez a személyazonosításra alkalmas érvényes okmánnyal kell rendelkeznie.

A fenti dokumentumokban szereplő adatok változása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles a pályahálózat-működtetőt haladéktalanul, írásban értesíteni.

A szerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal arra, hogy a részére kiutalt pályahálózat-kapacitás tényleges igénybevételét megelőző legalább 10 nappal megnevezi a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználása céljából azt a hozzáférésre jogosultat, aki ténylegesen igénybe fogja venni a kiutalt pályahálózat-kapacitást. Ez alól kivételt képez a versenyképes áru fuvarozási folyósók esetében alkalmazandó, kapacitásfoglalásra jogosult által történő hozzáférésre jogosult kijelölésére vonatkozó szabály, amely szabályozás a 4.10-es melléklet 3.2-es pontjában található. A kijelölt hozzáférésre jogosultnak érvényes és hatályos hálózat-hozzáférési szerződéses vagy belső megállapodásos jogviszonyban kell lennie a kiutalt pályahálózat-kapacitással érintett pályahálózat-működtetővel. A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak felhasználása céljából bármely hozzáférésre jogosult részére átruházhatja.

A 10 napos határidő értelmezésére vonatkozóan a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 146. §-a szerint a napokban megállapított határidőbe a kezdő nap nem számít bele, így a megelőző tizedik napnak teljes naptári napnak kell lennie (úgynevezett 10 napos szabály).

A kapacitásfoglalásra jogosult érdekében megkötendő hálózat-hozzáférési szerződést vagy belső megállapodást 10 nappal azt megelőzően kell megkötöni, hogy a szerződés tárgyát képező, időben legkorábbra tervezett pályahálózat-kapacitás felhasználásra kerül.

A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötetmi jogról szóló Hatodik Könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

A Kapacitás-foglalási keretszerződés mintáját a 3.3.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.4 Általános szerződési feltételek

A hálózat-hozzáférési szerződés általános feltételeit a 3.3.4 számú melléklet tartalmazza, amely megfelelően irányadó a belső megállapodásokra is.

3.4 Különleges hozzáférési feltételek

3.4.1 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét az Ügynökség vagy a Vasúti Hatósági Főosztály által kiadott forgalomba hozatali járműengedély és járműtípus-engedély igazolja. A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni. A hozzáférésre jogosult - figyelembe véve a 412/2020. (VIII. 30.) Korm. rendeletet - a hálózat-hozzáférési szerződésben vagy belső megállapodásban nyilatkozik az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság az Ügynökség vagy az Építési és Közlekedési Minisztérium Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság, Vasúti Hatósági Főosztálya, mely szervezetek elérhetőségeit az 1.6-1 sz. melléklet tartalmazza.

3.4.2 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a 414/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet szerinti egységes biztonsági tanúsítvány igazolja. A hozzáférésre jogosult személyzete csak érvényes

- tolatásvezetői, vonali tolatásvezetői vizsga, vagy annál magasabb szintű, tolatás vezetésére is feljogosító vizsga, valamint
- távvezérelt, távkezelt, KÖFI, MEFI, MERÁFI, forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett vonalak, vonalszakaszok szolgálati helyei tekintetében a vonatkozó Végrehajtási Utasításból (VU) tett vizsga, valamint
- Állomási Végrehajtási Utasítással (ÁVU) rendelkező állomások esetében helyismereti vizsga, valamint
- az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyelet alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást.

Amennyiben a saját tolatás végzéséhez az ÁVU és az F.2. számú Forgalmi Utasítás előírásai alapján a tolatás vezetőjének nem kell a tolatás helyszínén tartózkodnia, úgy a hozzáférésre jogosult személyzete az előzőekben előírt helyismereti vizsga megléte nélkül is végezhet saját tolatást. Ebben az esetben a tolatás vezetőjének feladatait a forgalmi szolgálattevő (forgalomirányító) látja el.

A vonatforgalommal, vonatközlekedéssel és tolatással kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható, amennyiben államközi egyezmény másképp nem rendelkezik.

3.4.2.1 A magyar határállomás és a határpont közötti szakaszokon közlekedtetett vonatok mozdonyvezetőinek B1-es szintű magyar nyelvismeret alóli felmentésével kapcsolatos feltételek

A pályahálózat-működtető felmentést adhat a magyar nyelv B1-szintű ismerete alól a hozzáférésre jogosultak mozdonyvezetői számára a 2019/554 EU rendelet (A Bizottság (EU) 2019/554 rendelete (2019. április 5.) a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és

vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről szóló 2007/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv VI. mellékletének módosításáról) rendelkezései alapján.

A felmentést kérelmező olyan hozzáférésre jogosult lehet, amely a pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződéssel vagy belső megállapodással rendelkezik.

A pályahálózat-működtető a benyújtott kérelem értékelése során az alábbi feltételek teljesülését vizsgálja:

- a felmentést kérelmező rendelkezik a pályahálózat-működtetővel hatályos hálózat-hozzáférési szerződéssel vagy belső megállapodással,
- a kérelem egy meghatározott viszonylatra került benyújtásra,
- a kérelemben a hozzáférésre jogosult nyilatkozott, hogy az érintett mozdonyvezetői elsajátították azokat az ismereteket, amellyel megfelelően tudnak kommunikálni a pályahálózat-működtető személyzetével, továbbá a biztonságirányítási rendszerében a megfelelő rendelkezések bevezetése megtörtént,
- a kérelem cégszerűen, magyar nyelven került benyújtásra.

A fentiek megléte esetén a pályahálózat-működtető a vasúti társaság részére a B1 szintű magyar nyelvismeret alóli felmentést a kérelem benyújtását követően 15 napon belül megadja.

A pályahálózat-működtető fenntartja a jogot a hozzáférésre jogosult mozdonyvezetői számára adott B1 szintű magyar nyelvismeret alóli felmentés visszavonására.

A pályahálózat-működtető a honlapján tájékoztatja a hozzáférésre jogosultakat az üzemváltó állomásokon a forgalmi személyzet - mozdonyvezetők közötti kommunikáció lebonyolítására szolgáló eljárásrendről, a B1 szintű nyelvismeret alóli mentesség iránti kérelem sablonjáról, valamint azon információról, hogy mely határátmeneteken van lehetőség felmentési kérelem benyújtására.

3.4.3 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni a küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege, kialakítása vagy egyéb tulajdonságai miatt - vasúti berendezésekre vagy a járművekre tekintettel - továbbítása a pályahálózatot működtető hálózaton különös nehézséget okoz, ezért a közlekedtetése csak különleges műszaki és forgalmi intézkedések mellett engedhető meg. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

Rendkívüli küldeménynek minősül:

- az általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- az egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

A rendkívüli küldemények szabályozásáért felelős szervek:

MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság Forgalmi Igazgatóság Üzemirányító Központ

Cím:	H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon:	+36 30/367-2002
	+36 1/511-1566
	+36 1/511-3932
	+36 1/511-3061

E-mail: +36 1/511-1097
sondetrp@mavcsoport.hu
uk.rk@mavcsoport.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág Forgalom
Cím: H-9400 Sopron, Állomás utca 2.
Telefon: + 36 99/577-065
E-mail: sondetrp@gysev.hu

3.4.4 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv C Függeléke (a továbbiakban: RID) hatálya alá tartozó anyagok és tárgyak vagy a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGSz) - a Veszélyes Áruk Fuvarozásáról szóló Szabályzat (SZMGSZ 2. melléklet) - hatálya alá tartozó anyagok és tárgyak tekintendők.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen jármű is veszélyes árut továbbít (a járművek tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

A kapacitásigénylőnek a menetvonal-igénylésben jeleznie kell a pályahálózat-működtető részére, ha veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani. Az érintett pályahálózat-működtető ilyen esetben értesítendő szervezeti egysége:

MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság Forgalmi Igazgatóság
Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: +36 30/367-2002
+36 1/511-1566
Fax: +36 1/511-1638
E-mail: uk.rk@mavcsoport.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág Forgalom

Cím: H-9400 Sopron, Állomás utca 2.
Telefon: +36 99/577-333
E-mail: hfuir@gysev.hu

3.4.5 Próbavonatok és egyéb speciális vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

3.4.5.1 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése - a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. sz. Forgalmi Utasítás 15. sz. Függeléke).

MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság Forgalmi Igazgatóság
Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: +36 30/367-2002
+36 1/511-1566

Fax: +36 1/511-1638
E-mail: sondetrp@mavcsoport.hu
uk.rk@mavcsoport.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/577-351
E-mail: fegyed@gysev.hu

3.4.5.2 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése - a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatokkal kapcsolatos szabályozást a MÁV Pályaműködtetési Zrt. adja ki (18/2023. III. 17. MÁV Ért. 5. EVIG sz. Utasítás A közúti tehergépkocsik vasúton történő fuvarozására vonatkozó előírásokról, 2.3.1 számú melléklet, és a MÁV Pályaműködtetési Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások).

MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és üzemviteli főigazgatóság Forgalmi igazgatóság
Üzemirányító központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: +36 30/367-2002
Fax: +36 1/511-1638
E-mail: sondetrp@mavcsoport.hu
uk.rk@mav.hu

4. KAPACITÁSELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatást bármely olyan kapacitásigénylő igényelheti a VPE-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a [3.2.1](#) pont szerint igazolta.

A kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére vonatkozóan a Vtv. 54-55. §-ban foglaltak irányadóak.

Az igények alapján a VPE a menetvonal-igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

A menetvonal-igénylő informatika rendszer elérhetősége:

<https://www.kapella2.hu/bejelentkezes>

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és/vagy éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítási, árutovábbítási, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési tevékenység végzésére jogosult vasúti társaságok az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

Vasúti személyszállításra kapott egységes biztonsági tanúsítvány esetén:

- a 4.5-2 számú mellékletben A, B, C, E vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti árutovábbításra kapott egységes biztonsági tanúsítvány esetén:

- a 4.5-2 számú mellékletben D, E vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Kizárólag vontatási szolgáltatás nyújtására kapott egységes biztonsági tanúsítvány esetén:

- a 4.5-2 számú mellékletben E vonatkegóriába sorolt vonatokra.

Vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó - Vasúti Igazgatási Szerv által - jóváhagyott bejelentés esetén:

- a 4.5-2 számú mellékletben F vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

A kapacitásfoglalásra jogosult az F vonatkegória kivételével minden vonatkegória megrendelésére jogosult.

A VPE a kapacitásigénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitáselosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételeiben résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 számú melléklet tartalmazza.

A versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti folyosók kapacitáselosztására vonatkozó információkat a 4.10 számú melléklet tartalmazza.

4.2.1 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal és kapcsolódó szolgáltatások igénylése

A kapacitásigénylőnek a nemzetközi viszonylatban közlekedő vonathoz menetvonalat a VPE-től a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályára az országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie. Ebben az esetben a szomszédos országban tevékenykedő vasúti társaságokkal együtt kell működni, és a menetvonal-igényben meg kell jelölni a vonatot a nem a magyarországi hálózaton az országhatártól/ig továbbító hozzáférésre jogosultat.

PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

A PCS egy nemzetközi menetvonal-igénylés koordináló rendszer a kapacitásigénylők, a pályahálózat-működtetők, kapacitás-elosztó szervezetek és áru fuvarozási folyosók számára. Az internet-alapú alkalmazás biztosítja az optimalizált nemzetközi menetvonal-igénylést azáltal, hogy a menetvonal-igények és ajánlatok összehangoltak legyenek minden érintett fél által. Továbbá, a PCS az egyetlen eszköz a kötelező, előre meghatározott nemzetközi katalógus-menetvonalak, valamint a kapacitás-tartalék meghirdetésére, az áru fuvarozási folyosókon történő nemzetközi menetvonal-igények kezelésére.

A PCS-hez történő hozzáférés ingyenes. Felhasználói jogosultság kérhető az RNE PCS-Supporton keresztül: support.pcs@rne.eu

További információ a <https://rne.eu/it/rne-applications/pcs/> oldalon érhető el.

4.3 Vágányzárak, kapacitás-korlátozások

4.3.1 Általános szabályok

A pályahálózat-működtető jogosult az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat végezni (továbbiakban vágányzári igények), illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni.

A pályahálózat-működtető a karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáit úgy köteles tervezni, hogy ezen munkálatok idejére eső bevétel kiesés, valamint a vonatközlekedésre gyakorolt hatás a lehető legkisebb legyen.

A vasúti pályahálózaton végzett olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák vágányzári igényét, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető a jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE-hez. A vágányzári igényeket a VPE részére a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében, annak elérhetetlensége esetén a 4.3.2 számú melléklet szerinti minta alapján nyújtják be. A vágányzári igényt a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben „Vizsgálat” státuszba kerüléskor tekintjük a VPE részére benyújtottnak. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását (teljes, részleges kizárás) folyamatosan, naprakészen a VPE honlapján kell közzétenni.

4.3.2 Vágányzárak, kapacitás korlátozások és azok határideje

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 12 hónappal megelőzően a 913/2010/EU rendelet alapján meghatározott pályaépítési munkákat hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

A pályahálózat-működtető az adott évre vonatkozó üzemi menetrend készítésekor figyelembe veendő áru fuvarozási folyosókra meghirdetett és éves vágányzári igényeit az

éves menetvonal-igények benyújtási határidejéig (2025. április 14.) nyújthatja be a VPE részére. A vágányzári igény benyújtásával egy időben a pályahálózat-működtető köteles csatolni a közlekedtetési tervet, melyet csak az éves vágányzári igény benyújtásának határidejéig módosíthat. Az éves vágányzári igényeket a VPE az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján elégíti ki.

A pályahálózat-működtető az éves szinten előre nem tervezhető munkákhoz kapcsolódó vágányzári igényeket az éves pályavasúti szolgáltatás igények benyújtási határidejét követően nyújthatja be a VPE-hez. Az éves szinten nem tervezett menetvonalak zavarása nélküli vágányzári igényeket lehetőleg a tervezett munkák megkezdése előtt 15 nappal kell a pályahálózat-működtetőnek benyújtania, míg az üzembiztonsági vágányzárhoz kapcsolódó igényt, veszélyhelyzeti korlátozást, és időjárási okra visszavezethető korlátozást, illetve az üzemzavart annak szükségessé válásakor.

4.3.2.1 A nem éves vágányzári igényekkel kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető olyan vágányzárak időtartamára, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE-től pályahálózat-kapacitást igényel.

A nem éves vágányzári igények típusai az alábbiak lehetnek:

- a) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 70 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- b) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 50 nappal és legfeljebb 69 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- c) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 30 nappal és legfeljebb 49 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- d) menetvonalak zavarása nélküli vágányzár,
- e) üzembiztonsági vágányzár.

A vágányzári igény benyújtásakor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány stb.),
- az időszakot (hónap-nap-óra-perctől - hónap-nap-óra-percig),
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi lassújel stb.).

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét legalább 70 nappal a munkálatok megkezdése előtt nyújtja be a VPE-hez, egyidejűleg nyilatkoznia kell arról, hogy a kapacitásigénylőnek tett olyan megfelelő alternatív megoldásra javaslatot, amely az érintett kapacitásigénylő számára hálózat-hozzáférési díjnövekedést nem eredményez. Amennyiben ilyen javaslatot nem tett, vagy a nem éves vágányzári igényt a munkálatok megkezdése előtt legfeljebb 69 és legalább 30 nappal korábbi időszakban nyújtja be, az érintett felek megállapodása alapján elkészült vágányzári közlekedési tervet a vágányzári igény benyújtásával együtt a kapacitás-elosztó szervezet részére meg kell küldenie, amely tartalmazza a munkálatok helyén és idején felül a kapacitásra gyakorolt hatást. A kapacitás-elosztó szervezet a megküldött közlekedési terv szerint tanulmánymenetrendet készít, amely alapján az érintett, kiutalt kapacitásigények módosítása azok tulajdonosának feladata. Amennyiben a vágányzár kezdete előtti 25 napig a kiutalt kapacitásigények módosítása nem történik meg, a kapacitás-elosztó szervezet az érintett, kiutalt kapacitásigényeket visszavonja.

A VPE a benyújtott vágányzári igény alapján - amennyiben az még kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését,

és a csatolt közlekedési terv szerint elkészíti az ideiglenes üzemi menetrendet, amennyiben a menetvonal tulajdonosa kezdeményezte a menetvonal-igény módosítását.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 70 nappal korábban benyújtja, és az érintett kapacitásigénylőkkel folytatott előzetes egyeztetés során megállapodás nem történt, a pályahálózat-működtető a kapacitás-elosztó szervezetet felhatalmazhatja a vágányzárral érintett kiutalt kapacitásigények visszavonására, amennyiben a pályahálózat-működtető igazolja, hogy az érintett kapacitásigénylőnek olyan megfelelő alternatív megoldásra tett javaslatot, amely az érintett kapacitásigénylő számára hálózat-hozzáférési díjnövekedést nem eredményez.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 50 nappal és legfeljebb 69 nappal megelőzően nyújtja be, az érintett vágányzári igény miatti pályahasználatból adódó többletköltségeket a pályahálózat-működtető megtéríti a kapacitásigénylők részére.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 30 nappal és legfeljebb 49 nappal megelőzően nyújtja be, az érintett vágányzári igény miatti pályahasználatból és vontatásból adódó többletköltségeket a pályahálózat-működtető megtéríti a kapacitásigénylők részére.

A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

A nem éves vágányzárak esetén - a menetvonalak zavarása nélküli vágányzárak kivételével - a vágányzári igények benyújtása és kiutalása közötti időben benyújtott, a kapacitásigénylők által a vágányzárral érintett szakaszt érintő menetvonal- vagy pályavasúti szolgáltatás igények vagy úgy kerülnek figyelembevételre, mintha a vágányzár kiutalásra került volna, vagy a vágányzár kiutalását követően kerülhetnek elbírálásra. A pályahálózat-működtető az ilyen munkálatokat úgy köteles elvégezni, hogy a zavartatás mértéke és időtartama a lehető legkisebb legyen.

A pályahálózat-működtetőnek a menetvonalak zavarása nélküli vágányzári igényét lehetőség szerint 15 nappal a munkálatok tervezett kezdési idejét megelőzően kell benyújtania a kapacitás-elosztó szervezethez. A VPE az így benyújtott vágányzári igény alapján kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését azzal, hogy a vágányzárral érintett szakaszt érintően, a vágányzár benyújtását megelőzően a kapacitásigénylők által benyújtott menetvonal-igények a vágányzár kiutalása előtt elbírálásra kerülnek és a leközlekedésüket a pályahálózat-működtető biztosítja, viszont a vágányzár benyújtását követően a kapacitásigénylők által benyújtott menetvonal-igények úgy kerülnek figyelembevételre, mintha a vágányzár már kiutalásra került volna. A VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül tájékoztatja az érintett kapacitásigénylőket a menetvonal zavartatása nélkül kiutalt kapacitáskorlátozásról, valamint rögzíti azon menetvonal-igényeket a vágányzári igényben, amelyek közlekedését a pályahálózat-működtető a vágányzár tartama alatt biztosítani fogja.

Üzembiztonsági vágányzárát a pályahálózat-működtető abban az esetben nyújthat be a kapacitás-elosztó szervezethez, ha

- a) előre nem látható, az élet- és vagyonbiztonságot, vagy a vasútüzem biztonságát fenyegető helyzet miatt került benyújtásra,
- b) az a menetrend szerinti közlekedés mielőbbi helyreállítására irányul,

- c) nem kapcsolódik más vágányzári igényhez és
- d) az érvényessége kezdete a kapacitás-elosztó szervezet általi kiutalás pillanata.

Üzembiztonsági vágányzár esetén a pályahálózat-működtető jogosult az érintett kiutalt kapacitásigények visszavonását kezdeményezni a kapacitás-elosztó szervezetnél, amennyiben a kapacitásigénylőket egyidejűleg tájékoztatja az üzembiztonsági vágányzárról, valamint nyilatkozik arról, hogy a benyújtott üzembiztonsági vágányzári igény nem kapcsolódik más vágányzári igényhez. A kapacitás-elosztó szervezet a tájékoztatás és nyilatkozat alapján a kiutalt kapacitásigényeket visszavonja.

A vágányzárban foglalt időadatoktól eltérően is megtartható a vágányzár a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól szóló 57/2015. (IX.30.) NFM rendeletben meghatározott, a pályahálózat-működtető tevékenységére visszavezethető késési kódok alkalmazásával. A vágányzárban foglalt időadatoktól való eltérés legfeljebb 24 óra lehet.

4.3.2.2 A jelentős vágányzárakkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

(1) A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend tervezése során köteles a kapacitásigénylőkkel egyeztetést tartani a tervezett jelentős vágányzárakról. Az egyeztetés eredményét és a tervezett jelentős vágányzár helyét és idejét a pályahálózat-működtető honlapján legalább huszonnégy hónappal az üzemi menetrend hatálybalépését megelőzően köteles közzétenni, és legalább tizenkét hónappal az üzemi menetrend hatálybalépését megelőzően frissíteni.

(2) A több pályahálózat-működtető által üzemeltetett pályahálózatot érintő tervezett jelentős vágányzár esetén az érintett pályahálózat-működtetők kötelesek egyeztetni az érintett kapacitásigénylőkkel és kiszolgálólétesítmény-üzemeltetőkkel legalább huszonnégy hónappal a vágányzárral érintett üzemi menetrend hatálybalépését megelőzően. Az egyeztetés eredményét jegyzőkönyvben rögzítik, amely a vágányzári technológia és a kapacitás-elosztás alapját képezi. Az egyeztetéstől csak abban az esetben lehet eltekinteni, ha az érintett pályahálózat-működtetők, kapacitásigénylők és kiszolgálólétesítmény-üzemeltetők az egyeztetés elmaradásában előzetesen írásban megállapodtak. Ha a tervezett jelentős vágányzár hatása más pályahálózat-működtetőt is érint, akkor a jelentős vágányzári információk közzétételének és frissítésének időpontja között az érintett pályahálózat-működtetők - szükség esetén az érintett kapacitásigénylők és kiszolgáló létesítmény üzemeltetőinek bevonásával egyeztetnek egymással a tervezett jelentős vágányzárról. Az egyeztetés lezárulása után és a tervezett jelentős vágányzárra vonatkozó vágányzári információk frissítése előtt ismételten egyeztetniük kell a kapacitásigénylőkkel és az érintett kiszolgáló létesítmények üzemeltetőivel. Az egyeztetés eredményét jegyzőkönyvben rögzítik, amely a vágányzári technológia és a kapacitás-elosztás alapját képezi.

(3) Ha a tervezett jelentős vágányzár hatása más pályahálózat-működtetőt is érint, akkor az érintett pályahálózat-működtetők - szükség esetén az érintett kapacitásigénylők és kiszolgáló létesítmény üzemeltetőinek bevonásával - legalább huszonnégy hónappal az üzemi menetrend hatálybalépését megelőző közzététel előtt egyeztetnek egymással a tervezett jelentős vágányzárról. Az egyeztetés eredményét jegyzőkönyvben rögzítik, amely a vágányzári technológia és a kapacitás-elosztás alapját képezi. Az egyeztetést a vágányzári információk frissítését megelőzően legkésőbb tizennyolc hónappal az üzemi menetrend hatálybalépése előtt le kell zárniuk az alábbi esetek mindegyikében:

- a) egy vasútvonal becsült forgalmának naponta több mint 30%-át törlik, irányítják át vagy helyettesítik más közlekedési móddal, több mint hét egymást követő napon át,

b) egy vasútvonal becsült forgalmának naponta több mint 50%-át törlik, irányítják át vagy helyettesítik más közlekedési móddal, legfeljebb hét egymást követő napon át.

(4) A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend tervezése során köteles egyeztetést tartani azokról a tervezett jelentős vágányzárakon felül tervezett vágányzári munkákról, amelyek esetében az adott vasútvonal becsült forgalmának naponta több mint 10%-a kerül törlésre, átirányításra vagy más közlekedési móddal való helyettesítésre, amennyiben azok a következő menetrendi időszakra esnek, és a pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend hatálybalépését megelőzően legkésőbb hat hónappal és tizenöt nappal korábban szerez róluk tudomást. Az egyeztetés során a pályahálózat-működtetőnek legalább négy hónappal az üzemi menetrend váltása előtt értesítenie kell az érintett kapacitásigénylőket a frissített vágányzárakról, valamint részletes tájékoztatást kell nyújtania a felkínált menetvonalakról a személyszállító vonatok esetében legkésőbb négy hónappal, a teherszállító vonatok esetében legkésőbb egy hónappal a vágányzár kezdete előtt, kivéve, ha a pályahálózat-működtető és az érintett kapacitásigénylők rövidebb átfutási időről írásban megállapodnak.

(5) A pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőkkel és a kiszolgáló létesítmények üzemeltetőivel folytatott egyeztetés alapján dönthet úgy, hogy az előző bekezdésben feltüntetettnél szigorúbb küszöbértékeket alkalmaz a vágányzárakra vonatkozóan, amelyek rövidebb időszakokon vagy a becsült forgalom tekintetében alacsonyabb százalékos értékeken alapulnak, vagy a meghatározottakon kívül további kritériumokat is figyelembe vesz.

(6) A VPE a Hálózati Üzletszabályzatban közzéteszi az alkalmazott küszöbértékeket és kritériumokat.

(7) A pályahálózat-működtető dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az előzőekben meghatározott határidőket, ha

- a) a vágányzár a biztonságos vasúti üzemeltetés érdekében van szükség,
- b) a korlátozások időzítését a pályahálózat-működtető nem tudja befolyásolni,
- c) a határidők alkalmazása a vasúti pálya és tartozékai élettartama vagy állapota szempontjából nem lenne költséghatékony, vagy szükségtelen károkat okozna, vagy
- d) valamennyi érintett kapacitásigénylő egyetért a határidők alkalmazásának mellőzésével.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott esetekben, valamint a tervezett jelentős vágányzárakon felüli vágányzárak esetében a pályahálózat-működtetőnek haladéktalanul egyeztetnie kell az érintett kapacitásigénylőkkel és a kiszolgáló létesítmények üzemeltetőivel.

(9) A pályahálózat-működtető az általa lefolytatott egyeztetésekhez az alábbi információkat biztosítja:

- a) a vágányzár kezdetének és végének tervezett napját, napszakát és - amint az rendelkezésre áll - óráját,
- b) a vágányzár által érintett vonalszakaszt, valamint
- c) a kerülő útirányként szóba jöhető vasútvonalak kapacitását.

Az a-c pontban foglaltakat a VPE a Hálózati Üzletszabályzatban közzéteszi és a pályahálózat-működtetők adatszolgáltatása alapján naprakészen tartja.

A legalább harminc egymást követő napig tartó és a vasútvonal becsült forgalmának több mint 50%-át érintő vágányzárak esetében a pályahálózat-működtetőnek kérésre a kapacitásigénylők rendelkezésére kell bocsátania egy olyan összehasonlítást, amely bemutatja a vágányzár legalább két alternatívájának feltételeit. A pályahálózat-működtetőnek a kapacitásigénylők által a kérelem benyújtásakor megadott információk alapján és a kapacitásigénylőkkel közösen kell kidolgoznia az alternatívákat. Az összehasonlításnak minden egyes alternatíva esetében tartalmaznia kell:

- a) a vágányzár időtartamát,
- b) a várható infrastruktúra-használati díjak irányadó összegét,
- c) a kerülő útirányokat és azokon rendelkezésre álló szabad kapacitást,
- d) a becsült eljutási időt.

A több pályahálózat-működtető által üzemeltetett pályahálózatot érintő tervezett jelentős vágányzár alternatívái közötti választás előtt a pályahálózat-működtetőnek egyeztetnie kell az érintett kapacitásigénylőkkel, és figyelembe kell vennie a különböző alternatívák kapacitásigénylőkre gyakorolt hatásait.

A harminc egymást követő napnál tovább tartó és a vasútvonal becsült forgalmának több mint 50%-át érintő vágányzár esetében a pályahálózat-működtetőnek kritériumokat kell meghatároznia arra vonatkozóan, hogy a vasúti szolgáltatások esetében mely vonatokat kell átirányítani. A kritériumok meghatározása során figyelembe kell venni a kapacitásigénylő kereskedelmi és működési korlátait a Vtv-ben foglalt kritériumokat figyelembe véve a költségcsökkentésre vonatkozó cél sérelme nélkül. A VPE a tervezett jelentős vágányzárakról szóló egyeztetés esetén a Hálózati Üzletszabályzatban közzéteszi ezeket a kritériumokat, valamint a fennmaradó kapacitásnak a különböző típusú vasúti szolgáltatások közötti előzetes elosztását. Az egyeztetés lezárását követően a pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőktől kapott visszajelzések alapján az érintettek rendelkezésére bocsátja a fennmaradó kapacitás vasúti szolgáltatások szerinti nem kötelező jellegű bontását.

4.4 A keretmegállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez az 55/2015. (IX.30) NFM rendelet 17. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 A kapacitáselosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak elszámolásáig a 4.5 számú melléklet mutatja be.

A Vtv. 2. sz. melléklet 1-4. pontjában meghatározott pályahálózat-kapacitás igénybevételére vonatkozó igényeket a kapacitásigénylőnek a VPE-hez elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. Az informatikai rendszer elérhetetlensége esetén a kapacitásigénylők igényeiket az oss@kti.hu e-mail címre nyújthatják be a VPE felé a 4.5-1 számú mellékletben található nyomtatvány minta hozzáférési jogosultsággal rendelkező felhasználó által, vagy cégszerűen aláírt példányával. A VPE a digitális aláírást is elfogadja. Az így benyújtott pályahálózat-kapacitás adatait a VPE a menetvonal-igénylő informatikai rendszerében az elérhetetlenség megszűnését követően rögzíti.

A menetvonal-igény rögzítése során léteznek olyan útvonalak, amelyek esetén a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben ún. útvonalválasztó pont (topopont) rögzítése szükséges a

kívánt útvonal rögzítéséhez. Útvonalválasztó pontot az alábbi esetekben kell felvenni az útvonalba:

- Komárom „5” topopont - Az 5 számú vonalon Nagyigmánd-Bábolna felől Komáromba és vissza viszonylatú vonatoknál,
- Szolnok „A” feljáró topopont - A 100 számú vonalon Abony felől Szolnok rendezőbe közlekedő vonatoknál,
- Szolnok „D” feljáró topopont - A 120 számú vonalon Újszász felől Szolnok rendezőbe közlekedő vonatoknál,
- Kaposvár 35 topopont - A 35 számú vonalon Mernye felől Kaposvárra és vissza viszonylatú vonatoknál,
- Kecskemét 145 topopont - A 145 számú vonalon Lakitelek felől Kecskemétre és vissza viszonylatú vonatoknál,
- Kiskunhalas 150 topopont - A 150 számú vonalon Kiskunhalason át Kelebiára és vissza viszonylatú vonatoknál.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, egyedi és azonnali, míg a kapacitásfoglalásra jogosultak éves, éves pótlólagos és egyedi menetvonal-igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípust, a vonatnem típust és a vonatkategória meghatározását, valamint a felmerülő időszükségletet is. A vonatnem és a vonatkategória felsorolását a 4.5-2 számú melléklet tartalmazza.

Az üzemi célú és az olyan azonnali menetrenddel rendelkező vonatok esetén, amelyek közlekedésük során nem biztosított állomást is érintenek a „bejárat iránya” rovat nem biztosított állomások esetén nem kerül kitöltésre, ezért az azonnali menetrend az alábbi közleménnyel is kiegészül: „...[a menetrend alapján érintett nem biztosított állomás megnevezése] állomásra vonatkozóan a bejáratirány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.16.3 pontja alapján - írásbeli rendelkezéssel értesítést.”

Amennyiben a kapacitásigénylő a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatról nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatot is le kíván foglalni/igénybe kíván venni, a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásakor a nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szolgáltatási szerződés meglétére vonatkozóan, amely tartalmazza a szerződés érvényességére vonatkozó rendelkezést.

A nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatról, illetve pályahálózatra történő közlekedés esetén a kapacitásigénylőnek megrendelésében - amennyiben vonattal történik a kiszolgálás - a menetvonal elejét/végét jeleznie kell.

A 2.2.2-4 sz. mellékletben rögzített vasút-villamos hálózat nem nyílt hozzáférésű szakaszai csak az oda infrastruktúra-hozzáférési szerződéssel rendelkező hozzáférésre jogosult által vehetők igénybe. A vasút-villamos nem nyílt hozzáférésű pályahálózatára vonatkozó szabályokról szóló tájékoztatót a 4.5-3 sz. melléklet tartalmazza.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 11 hónappal megelőzően, a kapacitás-elosztó szervezetek a versenyképes áru fuvarozást szolgáló nemzetközi áru fuvarozási folyosóként megjelölt pályaszakaszokat érintően előre meghatározott nemzetközi katalógus menetvonalakat (továbbiakban: korridor katalógus) hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

Az áru fuvarozási folyosókra vonatkozó pályaeépítési munkákat, valamint a korridor katalógusok által lefoglalt kapacitást a nemzeti kapacitáselosztási rendszerben, a VPE foglalt

kapacitásként veszi figyelembe az egyes versenyképes áru fuvarozást szolgáló áru fuvarozási folyosónként meghatározott határidőig.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózatának működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A pályavasúti szolgáltatás igény beérkezéséről a VPE a kapacitásigénylőt és a Vasúti Igazgatási Szervet haladéktalanul értesíti.

Az országhatáron át közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket a kapacitásigénylők számára a VPE a honlapján és az általa üzemeltetett menetvonal-igénylő informatikai rendszerében elérhetővé tesz.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályavasúti szolgáltatás és vágányzári igények ütközése esetén a VPE az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE kapacitáselosztási döntéseiről (a HÜSZ alapján kiutalt pályavasúti szolgáltatásra és vágányzári igényre vonatkozó döntések) az érintett kapacitásigénylőt, a pályahálózat-működtetőket és a Vasúti Igazgatási Szervet értesíti.

4.5.1 Az éves üzemi menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője (2025. április 14.).

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2025. november 08.). A VPE az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet megküldi a kapacitásigénylőnek véleményezés céljából.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2025. július 07.) a VPE a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőző 10. hétig (2025. június 16.) benyújtott - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján elkészíti az éves üzemi menetrend tervezetét, és annak az egyes kapacitásigénylőkre vonatkozó részeit a kapacitásigénylőknek írásban megküldi oly módon, hogy a kapacitásigénylők észrevételeik megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét álljon rendelkezésre (2025. augusztus 11.). Az üzemi menetrend tervezetét a VPE legkésőbb 13 héttel az éves menetvonal-igények benyújtását követően közzéteszi a honlapján annak érdekében, hogy azon érdekelt felek, akiknek a vasúti szolgáltatások igénybevételére vonatkozó képességét az üzemi menetrend befolyásolhatja, az egyeztetések elvégzésére megnyitott időszakban az észrevételeiket megtehessek. Ezt követő 2 héten belül (2025. augusztus 25.) a VPE véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második szombatját követő vasárnap 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.5.2 Az éves üzemi menetrend készítésébe nem tartozó igények kezelése

Az éves üzemi menetrend készítése során figyelembe nem vett éves pótlólagos igények elbírálási határideje a menetrendi időszak kezdetét megelőző második hét utolsó munkanapja (2025. november 28.). Az üzemi menetrend véglegesítése során a korábban közzétett tervezetet egy héttel az éves igények és az éves pótlólagos igények véglegesítését követően a VPE a honlapján frissíti.

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	Haladéktalanul, de legkésőbb a vonat indulása előtt 24 órával.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	A lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal	A tervezett közlekedést megelőzően.	A lehető legrövidebb időn belül.

A hozzáférésre jogosult menetvonal-igényét a tervezett közlekedést megelőzően egy órán belül is benyújthatja a pályahálózat-működtető által jelzett veszélyhelyzet és üzemzavar esetén. Az 1 órán belül benyújtott menetvonal-igénylésekor a hozzáférésre jogosultnak hivatkozni kell az érintett üzemzavar, vagy veszélyhelyzeti kapacitáskorlátozás azonosítójára. Az 1 órán belüli igénylés abban az esetben kerül befogadásra, ha a hivatkozott kapacitás korlátozás valóban fennáll a menetvonal-igény benyújtásának időpontjában.

4.5.3 Azonnali igények kezelése

Az azonnali menetvonal-igények kielégítésére a VPE katalógus menetrendet ajánl fel. Amennyiben a felkínált katalógus menetrendet a hozzáférésre jogosult nem fogadja el, valamint üzemi célú menetvonalak esetén, a VPE a menetvonal-igényhez úgynevezett „azonnali menetrendet” csatol, mely esetben a közlekedtetés a rendelkezésre álló szabad kapacitás terhére, a vonatforgalom függvényében történik. Az azonnali menetrend fejrészét a VPE az alábbi megjegyzéssel látja el: „A felkínált katalógus menetrendet a megrendelő nem fogadta el, azonnali menetrend alapján közlekedik”. A megjegyzésben megjelenő „megrendelő” kifejezés alatt az igény benyújtója értendő.

4.5.4 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett kapacitásigénylő és a Vasúti Igazgatási Szerv egyidejű értesítése mellett a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközéséről szerzett tudomást követő 2 munkanapon belül.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett - igényelt, valamint előzetesen kiosztott - kapacitást,
- az igénytől eltérő felajánlott kapacitást (figyelemmel az előzetesen meghatározott nemzetközi menetvonalakra),
- a kiosztás során alkalmazott kritériumokra vonatkozó részletes információkat,
- az összehangolási eljárás helyét, idejét, valamint
- az összehangolási eljárásról való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az értesítésben megadott információkat a kapacitásigénylő kilétének felfedése nélkül kell megadni, kivéve, ha az információk kiadásához az érintett kapacitásigénylő előzetesen hozzájárult.

Az összehangolási eljárást a VPE vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, azt minden, az összehangolási eljárásban résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni. Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a VPE dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről az 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 15. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett kapacitásigénylő részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet. A VPE az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről a kapacitásigénylőket és a Vasúti Igazgatási Szervet a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

4.5.5 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak szerint a Vasúti Igazgatási Szervnél jogvita eljárást kezdeményezhet a VPE vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása és biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be, abban az esetben, ha az érintett ügyben jogvita eljárást még nem kezdeményezett és nem is kíván kezdeményezni a Vasúti Igazgatási Szervnél.

4.5.6 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal-igénylés szabályai szerint a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.5 pontban meghatározott nyomtatványon kell a Vtv. 2. sz. mellékletének 1-4. pontjaiban szereplő, jelen üzletszabályzat 5., valamint 7. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

A pályavasúti szolgáltatások igénylése a menetvonal-igényléssel egyidejűleg, illetve menetvonal nélküli szolgáltatásként is történhet.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal- és szolgáltatás-igénylést megelőzően lehetőség szerint az igénylő a járulékos és kiegészítő szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről a MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és üzemviteli főigazgatósággal egyeztet. A MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és üzemviteli főigazgatósága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénylésének lehetőségével kapcsolatos megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetes tájékoztatást nyújt a hozzáférésre jogosult számára.

A hozzáférésre jogosult köteles a Hálózati Üzletszabályzatban rendelkezésre állási paraméterek nélkül meghirdetett kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételéről a kiutalást megelőzően - végrehajthatósági szempontból - a pályahálózat-működtetővel egyeztetni.

Saját tolatás

Pályavasúti tolatószemélyzet és/vagy pályavasút által biztosított vontatójármű igénybevétele nélkül végzett tolatásra (saját tolatás) csak azon szolgálati helyeken kerülhet

sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. Az egyszerűsített forgalmi szolgáltatásra és a központi forgalomirányításra berendezett vonalak esetében a [6.2.1](#) pont l) pontjában meghatározott Végrehajtási Utasításokban foglalt szabályok szerint kell eljárni.

A saját tolatást a hozzáférésre jogosult köteles a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelezni az időtartam és a jármű darabszám megadásával.

Szolgáltatászünetelés

Az éves üzemi menetrend véglegesítését követően a pályahálózat-működtető meghirdeti a 2.5-2 számú mellékletben, hogy a pályavasúti személyzet rendelkezésre állása mely szolgálati helyeken korlátozott. A pályahálózat-működtető a pályavasúti személyzetet a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátja, amennyiben a hozzáférésre jogosult a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelzi, hogy a szolgáltatászünetelés időtartama alatt igénybe kívánja venni az érintett pályahálózat-kapacitást és azt a pályahálózat-működtető visszaigazolja.

4.5.7 A kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitás igények átruházásának és felhasználásának eljárás rendje

A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak igénybevétele céljából bármely, a pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződéssel vagy belső megállapodással rendelkező hozzáférésre jogosult részére felhasználás céljából átruházhatja. Abban az esetben, ha az igénylés egynél több közlekedési-, szolgáltatások esetén igénybevétele napot tartalmaz, akkor közlekedési/igénybevétele naponként más-más hozzáférésre jogosult rendelhető hozzá. Abban az esetben, ha a menetvonal-igényhez szolgáltatás igény is tartozik a menetvonal és szolgáltatás igény igénybevétele más-más hozzáférésre jogosult is kijelölhető. Abban az esetben, ha a kapacitásfoglalásra jogosult lefoglalt kapacitása a HÜSZ [5.](#) és [7.](#) fejezeteiből levezethetően összetartozó szolgáltatásokra vonatkozik, a kijelölt hozzáférésre jogosult igénybevétele naponként csak egy lehet.

A kapacitásfoglalásra jogosult által igényelt és részére kiutalt pályahálózat-kapacitást ténylegesen igénybe vevő hozzáférésre jogosult megnevezését a kapacitásfoglalásra jogosult köteles a pályahálózat-kapacitás igénybevételenek időpontja előtt legalább 10 nappal megadni. A hozzáférésre jogosult kijelöléséről a VPE haladéktalanul (1 órán belül), kimutatható módon értesíti az érintett hozzáférésre jogosultat.

A hozzáférésre jogosult a kapacitásfoglalásra jogosult általi tényleges igénybevételekre való kijelölést elutasíthatja a kijelölést követő 48 óráig. A kijelölés elutasítása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles más hozzáférésre jogosultat kijelölni a pályahálózat kapacitás igénybevétele időpontja előtt legalább tíz nappal.

A kapacitásfoglalásra jogosult által kijelölt hozzáférésre jogosult számára a megrendelés adatai hozzáférhetőek, azonban a kiutalt igény paraméterein módosítást nem tud végrehajtani, illetve azt nem mondhatja le.

A kapacitásfoglalásra jogosult a kijelölést módosíthatja, legkésőbb a pályahálózat-kapacitás igénybevétele előtti tizedik napig.

Amennyiben a kapacitásfoglalásra jogosult a kiutalt vasúti pályahálózat-kapacitást ténylegesen igénybe vevő hozzáférésre jogosultat kijelölte, azt a 10 napos hozzáférésre jogosult kijelölési határidőn kívül nem módosíthatja. Amennyiben a kijelölt hozzáférésre jogosult módosítása válik szükségessé, akkor azt a kapacitásfoglalásra jogosult az igény lemondásával és egy új igény benyújtásával teheti meg.

A 10 napos hozzáférésre jogosulti kijelölési határidőn kívül a kiutalt vasúti pályahálózat-kapacitás paramétereit a kapacitásfoglalásra jogosult a HÜSZ-ben rögzített szabályok szerint módosíthatja, illetve mondhatja le. A 10 napos hozzáférésre jogosulti kijelölési határidőn belül a kapacitásfoglalásra jogosult a kiutalt vasúti pályahálózat-kapacitásnak azokat a paramétereit módosíthatja, amik a kiutalt kapacításra, illetve az árajánlatra nincsenek hatással. Ha olyan paraméter módosítására van szükség, ami a kapacításra, vagy az árajánlatra kihatással van, akkor arra új pályahálózat-kapacitást kell benyújtani. Újabb vasúti pályahálózat-kapacitást a kapacitásfoglalásra jogosult a 10 napos kijelölési határidőt megelőzően, nyújthat be, azaz a kijelölési határidőn belül lemondott vasúti pályahálózat-kapacitás helyett másik igénylés ugyanarra az időre nem adható be.

A kijelölési határidő eredménytelen lejártá esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE lemondásnak tekinti.

4.6 Túlterhelt pályaszakasz

4.6.1 Túlterhelt pályaszakasz

4.6.1.1. Túlterheltség nyilvánítás

A vasúti pályahálózat kiegyensúlyozottabb igénybevétele, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a kapacitás-elosztó szervezet helyettesítő vasúti pályaszakaszt jelölhet ki. Amennyiben a VPE helyettesítő vasúti pályaszakaszokat jelöl ki, azokat a menetvonal katalógussal együtt, azzal azonos módon hirdeti meg.

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, és az ennek következtében elutasított kapacitás igények elérik vagy meghaladják az adott pályaszakasz havi elméleti kapacitásának 10 százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakaszaknak minősíti, és kezdeményezi a pályahálózat-működtetőnél a kapacitás-elemzés elvégzését és a túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét.

4.6.1.2. A pályahálózat-működtető feladata

A pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőkkel és a VPE-vel történő egyeztetés után a pályahálózat vagy annak egy része túlterheltség nyilvánítását követő hat hónapon belül kapacitáselemzést készít a túlterhelt pályaszakaszokról.

A pályahálózat-működtető a kapacitáselemzésben meghatározza a pályahálózat-kapacitás igények teljesítésének korlátait, valamint javaslatokat dolgoz ki a korlátok megszüntetésére. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid és középtávú intézkedéseket.

A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető kapacitásbővítési tervet készít a kapacitásigénylőkkel folytatott konzultációt követően.

A kapacitásbővítési terv meghatározza:

1. a túlterheltség okait,
2. a forgalom várható jövőbeli alakulását rövid, közép- és hosszú távon,
3. a vasúti pályaszakasz fejlesztésének korlátait,
4. a kapacitásbővítés lehetőségeit és költségeit, ideértve a hálózat-hozzáférési díjak várható változásait,

5. a lehetséges kapacitásbővítési intézkedéseket és a megvalósításukra vonatkozó költség-haszon elemzéseket,
6. a javasolt intézkedések megvalósításának ütemtervét,
7. az intézkedések megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet (ezen belül az állami támogatás) mértékét.

A kapacitásbővítési tervet a pályahálózat-működtető az egyeztetések után esetlegesen fennmaradt véleménykülönbségeket is bemutatva küldi meg a VPE és a Vasúti Igazgatási Szerv részére. Ha a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések állami támogatás felhasználását igénylik, akkor azt a pályahálózat-működtető a közlekedésért felelős miniszternek is megküldi. A kapacitásbővítési tervben foglalt intézkedések megvalósításáról a pályahálózat-működtető negyedévente beszámolót készít a Vasúti Igazgatási Szerv részére.

4.6.1.3. Fenntartott kapacitás vizsgálata

A VPE folyamatosan figyelemmel kíséri a túlterhelt vasúti pályaszakasz elméleti kapacitásának kihasználtságát annak érdekében, hogy biztosítsa a kapacitásigénylők számára a rendelkezésre álló infrastruktúra kapacitás lehető legnagyobb mértékű felhasználását.

A VPE a fenntartott kapacitás felhasználásának vizsgálatát havonta, egy egész lezárt naptári hónapra vonatkozóan kapacitásigénylőnként végzi el annak megállapítása érdekében, hogy az adott kapacitásigénylő a vizsgált időszakra rendelkezésére bocsátott fenntartott kapacitást milyen mértékben használta fel.

A túlterhelt pályaszakasz fenntartott kapacitásának felhasználására vonatkozó vizsgálatot a következő vizsgálat kezdetéig le kell zárni, beleértve esetlegesen a vizsgálat eredményeként a fenntartott kapacitás visszavonását is.

Fenntartott kapacitás fogalmi körébe tartoznak a vizsgált időszakra eső közlekedési időponttal a VPE-hez a tervezett közlekedést megelőzően legalább 5 nappal korábban benyújtott és a VPE által jóváhagyott menetvonal igények (kiutalt éves, éves pótlólagos és egyedi igények).

A vizsgálatba nem számítanak bele azok a menetvonalak, amelyeket a kapacitásigénylő a tervezett közlekedést megelőzően legalább 5 nappal korábban lemondott.

Ha valamely kapacitásigénylő számára fenntartott kapacitás a havi vizsgálat következményeként visszavonásra kerül, akkor a követő időszakra (visszavonás hónapjában) az időközben visszavont menetvonalak felhasználását a VPE már nem vizsgálja.

A fenntartott kapacitás felhasználási arányának megállapítása során a kapacitásigénylő által a vizsgált időszakban a fenntartott kapacitás terhére felhasznált menetvonalak kerülnek összevetésre a vizsgált időszakban a kapacitásigénylő részére fenntartott kapacitással.

A túlterhelt pályaszakasz fenntartott kapacitásának felhasználására vonatkozó vizsgálatához a pályahálózat-működtető a vizsgált hónapot követő legkésőbb 5. munkanapig adatot szolgáltat, amely tartalmazza a fenntartott kapacitás felhasználási adatain túlmenően a felhasználás esetleges elmaradásával kapcsolatos, a pályahálózat-működtetőnél rendelkezésre álló információkat is. Ha a VPE - a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján - észleli, hogy a túlterhelt vasúti pályaszakaszra vonatkozóan fenntartott kapacitás kihasználtsága valamely kapacitásigénylő tekintetében legalább egy hónapon keresztül 60% alatt van, erről a fenntartott kapacitással rendelkező kapacitásigénylőt a vizsgált időszakot követő három napon belül tájékoztatja, továbbá felszólítja, hogy nyolc

napon belül nyilatkozzon arról, hogy fennállt-e olyan érdekkörén kívül álló, nem gazdasági ok, amely miatt a vasúti pályahálózat számára nem volt hozzáférhető, továbbá csatolja az azok igazolásához szükséges okiratokat. Amennyiben a VPE részére valamely igazolás a felszólítás időpontjában már rendelkezésre áll - akár a pályahálózat-működtető adatszolgáltatása alapján, akár más módon - erről szintén tájékoztatja a kapacitásigénylőt.

A VPE a felhasználás elmaradásának kimentésére szolgáló, a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 55/2015 (IX.30) rendelet 16. § (4) bekezdésében rögzített „*érdekkörén kívül álló, nem gazdasági ok*” értelmezése és mérlegelése során az általános polgári jogi jogértelmezés és gyakorlat szerint jár el. Ezen meghatározás alapján a kapacitásigénylői érdekkörbe tartoznak egyebek mellett a kapacitásigénylő partnerei (köztük a más pályahálózat-működtetők), alvállalkozói, ügyfelei, valamint a közlekedetésben részéről közreműködő egyéb személyek, szervezetek cselekményei és mulasztásai is.

4.6.1.4. Fenntartott kapacitás visszavonása

Ha a kapacitásigénylő nyilatkozattételi kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy az érdekkörén kívül álló, nem gazdasági ok fennállását nem igazolja a VPE a fenntartott kapacitás visszavonásáról dönt és a döntéstől számított 5. naptól kezdődően az adott menetrendi időszakra vonatkozóan még meglévő, a kapacitásigénylő részére jóváhagyott, fenntartott kapacitást visszavonja. A VPE a döntéséről a kapacitásigénylőt, a vasúti pályahálózat-működtetőt, valamint a Vasúti Igazgatási Szervet haladéktalanul értesíti.

4.6.1.5. Túlterheltté nyilvánított pályaszakaszok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton túlterheltté nyilvánított pályaszakaszokat a 2.3.1-es számú melléklet tartalmazza.

4.6.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal és a pályahálózat működtetői pályakapacitás-igény elsőbbséget élvez, amennyiben

- a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- a pályahálózat-működtető felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető a fenti esetekben rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembevételével - a szakosított pályahálózatként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a nemzetközi vasúti személyszállításnak,
- a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha az előző bekezdésben foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- a keretmegállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,

- a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.6.3 Beérkezett igények elutasítása, a kiutalt igények visszavonása

A [3.2.1](#) pontban meghatározott vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE jogosult a már benyújtott pályavasúti szolgáltatás igényeket felülvizsgálni.

Amennyiben az előző bekezdésben hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a kapacitásigénylő használati jogosultságát, a VPE a pályavasúti szolgáltatást elutasítja vagy visszavonja. A pályavasúti szolgáltatás visszavonását a VPE kimutathatóan köteles közölni a kapacitásigénylővel és a pályahálózat-működtetővel.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása

Rendkívüli küldemény továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése engedélyköteles, ezért a menetvonal-igénylés során ezt jelezni kell.

Veszélyes áru továbbítása esetén a hozzáférésre jogosult köteles azt a 312/2011. (XII.23.) Kormányrendelet 6. §-a alapján a katasztrófavédelmi hatósághoz bejelenteni magyar, angol, német vagy francia nyelven, a rendelet 1. melléklet A. része szerinti adattartalommal a továbbítás megkezdését megelőzően legalább egy órával a VPE által üzemeltetett informatikai alkalmazáson, Veszélyes Áru Bejelentő rendszeren (továbbiakban VÁB) keresztül közvetlenül. A VÁB rendszeren keresztül történő bejelentés időpontja tekinthető a katasztrófavédelmi hatósághoz történő beérkezés időpontjának.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Pályaműködtetési Zrt-re és a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1 és a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

4.8 Szabályok a kiutalást követő időszakra

A vonat indulási állomásról történő késve indulása esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján - a Teljesítményösztönző Rendszer szabályainak alkalmazásával - is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközlekedtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Amennyiben a vonat a közlekedése során az eredetileg kiutalt menetvonalhoz tartozó menetrendhez vagy az azonnali menetrendhez képest 24 órát meghaladóan késik,

- a MÁV Pályaműködtetési Zrt. hálózatán a vonat a menetvonal alapján nem közlekedtethető tovább,
- a GYSEV Zrt. hálózatán az utolsó készre jelentésben megadott adatok változásáig közlekedtethető tovább, a vonathoz újabb készre jelentést a pályahálózat-működtető nem fogad be.

A szolgáltatások érvénytartama a kiutalás szerinti tervezett kezdő időt követő 24 órás időtartam. A 24 órás időintervallum letelte után a szolgáltatás az eredetileg kiutalt szolgáltatás igény alapján nem vehető igénybe, továbbá a szolgáltatás lemondására a tervezett igénybevételi időpont kezdetét követő 24 óráig van lehetőség.

4.8.1. A menetvonalak, szolgáltatások kapacitásigénylő általi módosításának szabályai

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközlekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen

változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út- vagy időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.5-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

4.8.2 Menetvonalak pályahálózat-működtető általi megváltoztatásának szabályai

A menetvonalak útvonalainak megváltoztatására a pályahálózat működtető a [4.5](#) pontban feltüntetett esetekben alternatív útvonal felajánlásával tehet javaslatot.

4.8.3 A kapacitásigénylő által fel nem használt menetvonalak

A kapacitásigénylők számára kiutalt, de fel nem használt menetvonalak a Teljesítményösztönző Rendszer IV. fejezet 2. pontjában foglaltak szerinti foglalási díj hatálya alá tartoznak.

4.8.4. A kapacitásigénylő általi lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A kapacitásigénylő a számára kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján vagy a menetvonal-igénylő informatikai rendszer elérhetetlensége esetén az oss@kti.hu e-mail címre küldött e-mailben, hozzáférési jogosultsággal rendelkező felhasználó által, vagy cégszerűen aláírt nyomtatvány segítségével mondhatja le, a tervezett igénybevételi időpont kezdetét követő 24 óráig. A VPE a digitális aláírást is elfogadja. A pályahálózat-működtető a számára karbantartási, felújítási és fejlesztési célból kiutalt vágányzárát a vágányzári igényben jelzett kizárás végéig lemondhatja.

Amennyiben a kiutalt menetvonalat a kapacitás igénylő a tervezett indulási időhöz képest (+/-)24 órán belül mondja le, vagy hajt benne végre olyan módosítást, ami lemondással jár, a menetvonal lemondása csak abban az esetben kerül elfogadásra, ha a menetvonal-igénylő informatikai rendszerbe a lemondani/módosítani kívánt menetvonalra nem érkezett még közlekedési tényadat, vagy a pályahálózat-működtető által küldött készre jelentés jelzés.

A tényadat, illetve a készre jelentés jelzés érkezésének vizsgálata 10 percen keresztül zajlik, amennyiben ez idő alatt nem érkezik tényadat, vagy készre jelentés a menetvonal-igénylő informatikai rendszerbe az érintett menetvonalra, akkor az igény lemondásának kiutalása a vizsgálati idő lejárata követő percben történik meg.

A lemondás tényleges időpontja a lemondó verzió VPE általi kiutalásának időpontja.

Amennyiben a lemondás/módosítás benyújtását követő vizsgálati idő alatt érkezik az érintett menetvonal-igényre közlekedési tényadat vagy a pályahálózat-működtető által küldött készre jelentés jelzés a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerébe, abban az esetben az igény lemondása/módosítása elutasításra kerül.

A készre jelentés jelzés vagy a közlekedési tényadat visszavonása (indulás visszavonás) esetén a menetvonal lemondására/módosítására újból lehetőség nyílik.

A pályahálózat működtető az igényelt vasúti pályahálózat-kapacitás lemondásának tekinti:

- amennyiben a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződését, vagy belső megállapodását a pályahálózat-működtető felmondja vagy a szerződés teljesítését felfüggeszti,

- amennyiben a hozzáférésre jogosult a kiutalt szolgáltatás igénybevételét a kért kezdési időponttól 24 óráig nem kezdi meg.

4.9 Menetrendszerkesztés folyamata TTR - Timetable Redesign for Smart Capacity Management

4.9.1 A TTR céljai

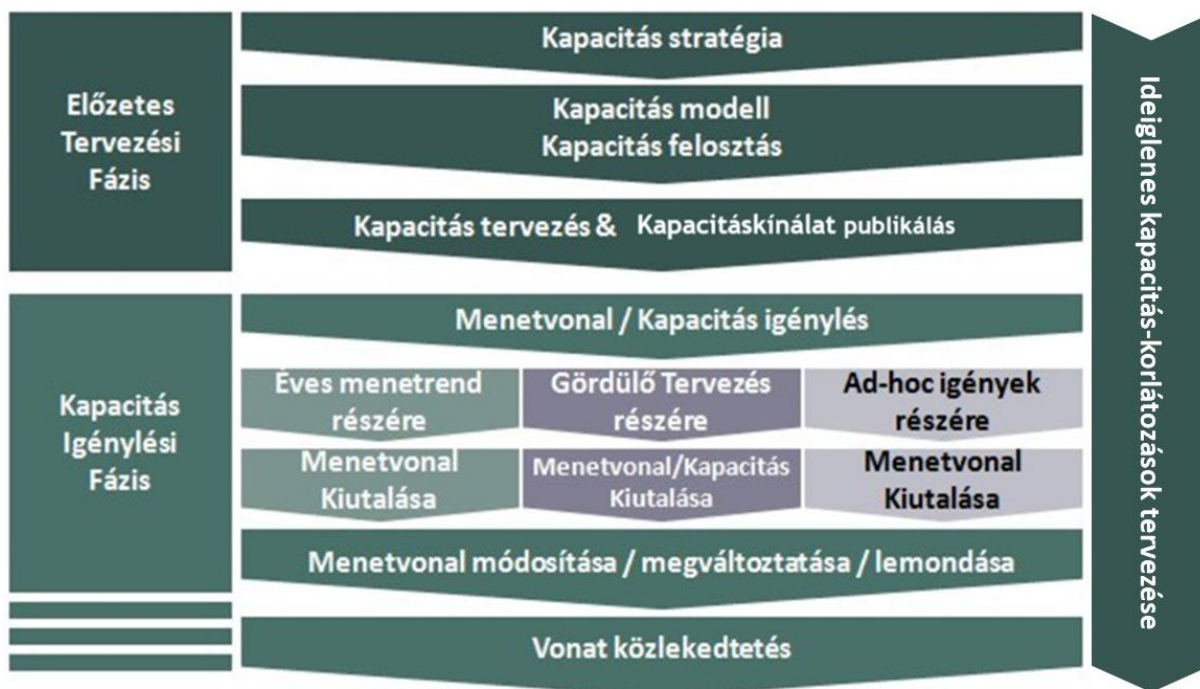
Az RNE és az Európai Vasúti Fórummal (Forum Train Europe - FTE), az Európai Vasúti Áruszállítási Szövetséggel (European Rail Freight Association - ERFA) együtt menetrendszerkesztési és kapacitás-elosztási eljárás újragondolásán dolgozik (TTR).

A TTR különböző összetevőkből áll, amelyek magukban foglalják különösen a kapacitás-elosztás továbbfejlesztett tervezését (a vágányzárakat is beleértve) és új kapacitás-elosztási eljárások bevezetését.

A projektről részletes információk a <https://rne.eu/capacity-management/ttr/> valamint a <https://www.forumtraineurope.eu/services/ttr/> weboldalakon érhetők el.

A TTR egyes részelemei a jelenlegi nemzeti és európai jogi környezetben belül tervezetten a 2025-ös menetrendi évtől kezdődően kerülnek bevezetésre.

4.9.2 A TTR főbb elemei

A leglényegesebb elemek részletei az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

- **Kapacitás Stratégia (X*-60-tól X-36 hónapig):** A kapacitás stratégia a pályahálózat-működtető hosszú távú kapacitás tervezése egy meghatározott vonalra, a hálózat egy részére vagy egészére. A kapacitás stratégia fő célja, hogy egy első áttekintést nyújtson az infrastruktúra jövőbeli rendelkezésre álló kapacitásáról és a jövőbeli kapacitás igényekről. Lehetővé teszi a pályahálózat-működtető számára, hogy megossza a jövőbeli kapacitás igényeket a szomszédos pályahálózat-működtetőkkel

és a kapacitásigénylőkkel, valamint megállapodjanak a kapacitásmodell kialakításánál alkalmazandó fő elvekről.

- Kapacitás Modell (X-30-tól X-18 hónapig) kapacitás felosztással: A kapacitás modell részletesebben határozza meg az előre jelzett igényeket, továbbá felosztja a kapacitást éves tervezésre, gördülő tervezésre, vágányzárakra és nem tervezett kapacitásra (ahol ez rendelkezésre áll). A kapacitásigénylőknek lehetőségük van kapacitás igényüket bejelenteni a kapacitás modellhez, és véleményezhetik a javasolt kapacitás felosztást. A kapacitás igények bejelentését és a kapacitás modellt a [4.9.3.1](#) és [4.9.3.2](#) pontok részletezik.
- Ideiglenes kapacitás-korlátozások nemzetközi összehangolása: Ideiglenes kapacitás-korlátozások karbantartás, felújítás, vagy fejlesztés miatt kerülhetnek bevezetésre, illetve az infrastruktúra más jellegű korlátozásai miatt, amelyeknek hatása van az adott vonal rendelkezésre álló kapacitására. Az ideiglenes kapacitás-korlátozások lehetnek nagy hatású, közepes, vagy kisebb hatású korlátozások, ugyanúgy, mint a vágányzárak (pl. karbantartás miatt bizonyos menetvonalak nem állnak rendelkezésre). Az ideiglenes kapacitás-korlátozások szükségesek ahhoz, hogy az infrastruktúrát és annak tartozékait jó állapotban tartsák, és lehetővé tegyék az infrastruktúra fejlesztését a piaci igényekkel összhangban (bővebb információért lásd a [4.3](#) fejezetet).
- Kapacitás éves igényekhez: Olyan kapacitás, amelyet meghatározott határidőig kell egyeztetni vagy bizonyos, ezen határidőt követően benyújtott igények számára kell elérhetővé tenni.
- Kapacitás gördülő tervezéshez: Kijelölt kapacitás, amely egy meghatározott időtartamra vonatkozó kapacitás-sávot vagy meghatározott menetvonalakat jelent, mindezeket pedig meghatározott igénylési határidőkkel kell alkalmazni.
- Kapacitás ad-hoc igényekhez: Nem tervezett kapacitás, vagy az X-2 hónap után benyújtott kapacitásigények esetében fennmaradó kapacitás.

*X a 2026-os menetrendi évre vonatkozó menetrendváltás napja.

4.9.3 A TTR bevezetése

A MÁV Pályaműködtetési Zrt., illetve GYSEV Zrt. részt vesz a projekt hazai átültetésében.

A TTR projekt folyamat végrehajtásának első lépéseként a pályahálózat-működtetők kidolgozzák az első kapacitás stratégiákat, illetve kapacitásmodelleket egy vagy több vonalra/hálózatrészre/vagy a teljes hálózatra vonatkozóan. A publikált dokumentumok a <https://rne.eu/capacity-management/> oldalon találhatóak. Bővebb információért az alábbi elérhetőségen lehet érdeklődni:

Név: Kovács Zoltán Imre
Szervezet: MÁV Pályaműködtetési Zrt. Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság
Forgalmi Igazgatóság
E-mail: kovacs.zoltan.imre@mavcsoport.hu

4.9.3.1 Kapacitás-igények bejelentése

A kapacitás igények bejelentéséhez kapcsolódó eljárásrend a későbbiekben kerül meghatározásra.

4.9.3.2 Kapacitás modell és kapacitás-felosztás

A kapacitás modell a PHM kapacitás-stratégiáján, (lásd 4.9.2. pont), piaci igényeken (pl. új szolgáltatások tervezése) és a vágányzárakon (lásd 4.9.2. pont) alapszik, és a kapacitásigénylések alapjául szolgál. Az ennek való megfelelés érdekében a kapacitást a különböző kereskedelmi és technikai feltételekhez rendeli hozzá („kapacitás-felosztás”), amelyek általánosságban a következők:

- vágányzári kapacitás-igények
- kereskedelmi kapacitás igények.

A felhasznált vágányzári kapacitás-igények értékelése után a rendelkezésre álló kereskedelmi kapacitás felosztásra kerül a következők között:

- éves kapacitás-igények (lásd 4.9.2 pont)
- a Gördülő Tervezés számára biztosított kapacitás (lásd 4.9.2 pont)
- nem tervezett kapacitás, amely az ad hoc igényekhez használható fel.

4.9.3.3 Kapacitás-kínálat

A pályahálózat-működtető a kapacitásmegosztás alapján kb. X-18 hónapig fog a kapacitáskínálat meghatározásán dolgozni az előre megtervezett útvonalak, rendszerútvonalak, gördülő tervezés kapacitássávok összevetésével, figyelembe véve a gördülő tervezés többéves kapacitási kötelezettségvállalásait, valamint a korábbi évekhez kapcsolódó keretmegállapodási kérelmeket, hogy kielégítse a különböző kereskedelmi igényeket. A kapacitásellátás nem tervezett kapacitást is jelenthet.

A határon átnyúló vonalak esetében ezeket a tevékenységeket a szomszédos pályahálózat-működtetőkkel összehangolják.

Annak érdekében, hogy a kapacitásigénylők megtervezhessék és összehangolhassák igényeiket, a pályahálózat-működtetők legkésőbb X-11 hónapig közzéteszik az éves menetrendhez és a gördülő tervezési igényhez szükséges kapacitáskínálatot (menetvonalak ill. kapacitás-sávok formájában).

A kapacitásigénylők a végleges közzététel előtt konzultációra megkapják a kapacitáskínálat tervezetét.

4.9.4 TTR vagy TTR-folyamat elem korai megvalósításához kapcsolódó kísérleti projektek

Jelenleg egyik pályahálózat-működtető (MÁV Pályaműködtetési Zrt., GYSEV) sem vesz részt kísérleti projektben.

4.10 A versenyképes áru fuvarozást szolgáló áru fuvarozási folyosók kapacitáselosztási elvei

A 913/2010/EU rendelet alapján az áru fuvarozási folyosó menetvonal-igénylésére, módosítására, valamint lemondására az alábbiak szerint kerülhet sor:

Az áru fuvarozási folyosó menetvonalak foglalása a PCS rendszerben kezdeményezhető, az ott felajánlott korridor katalógusok foglalásával. A kapacitásigénylő az éves katalógus foglalásait a menetrendi időszakot megelőző április második hétfőjéig (X-8) nyújthatja be, a beérkezett foglalások elbírálása a C-OSS feladata. Az igények elbírálására két hét áll rendelkezésre. A beérkezést követően a PCS rendszerhez kiépített interfész kapcsolaton keresztül, az adott áru fuvarozási folyosó kapacitás-elosztásáért felelős munkacsoport által a VPE értesítésre kerül a lefoglalt katalógusokról és menetrend-szerkesztési feladatokról. Az

értesítést követően a VPE 1 munkanapon belül rögzíti a magyarországi szakaszra vonatkozó igényt a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében, a PCS-ben megadott adatok alapján a kapacitásigénylő nevében, Ko „Nemzetközi korridor tehervonat” (45) vonatnemben. Az igény típusát a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében történő rögzítés napja határozza meg.

Amennyiben a PCS rendszerben rögzített foglaláshoz képest az igény módosítására van szükség, azt a közlekedést megelőző legkésőbb 30. naptári napig teheti meg a kapacitásigénylő.

Amennyiben az áru fuvarozási folyosó menetvonal magyarországi szakaszára vonatkozó kapacitás módosítására van szükség, de a módosítás nem érinti a PCS rendszerben rögzített közlekedési napot és a határtárgyalásokon egyeztetett, az országhatárokra vonatkozó érkezési/indulási időadatokat, abban az esetben a módosítást a kapacitásigénylő írásbeli kérése alapján a VPE hajtja végre a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében.

Amennyiben a kiutalt áru fuvarozási folyosó menetvonalat a kapacitásigénylő nem kívánja igénybe venni, úgy a menetvonal-igény lemondása a kapacitásigénylő felelőssége mind a PCS rendszerben, mind a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében.

Az áru fuvarozási folyosók kapacitáselosztási elveinek leírását tájékoztató jelleggel a 4.10-es melléklet tartalmazza. Az egyes áru fuvarozási folyosók kapacitáselosztására az adott áru fuvarozási folyosó üzletszabályzata (CID), illetve általános szerződési feltételei az irányadók.

5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK ÉS AZOK DÍJAI

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat valamennyi kapacitásigénylő számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos fizetendő összegek ellenében kell nyújtani.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. pályavasúti szolgáltatásainak belső tartalma a pályahálózat-működtetőkre jellemző sajátosságok miatt eltérő lehet. Az eltéréseket a HÜSZ minden esetben tartalmazza. Ahol a HÜSZ nem tartalmaz a pályavasúti szolgáltatások vonatkozásában eltérést, a pályavasúti szolgáltatást mindkét pályahálózat-működtető azonos tartalommal nyújtja.

A pályahálózat-működtetők a nyílt hozzáférés keretében a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény II. mellékletében foglalt szolgáltatásokat nyújthatják.

Jelen fejezetben az alap, kiegészítő és mellékszolgáltatások jelennek meg. A PHM-ek által nyújtott járulékos szolgáltatások a 7-es fejezetben találhatók.

A kapcsolódó infrastruktúrára vonatkozó információkat a [2.](#) fejezet tartalmazza.

5.2 Díjszabási alapelvek

A VPE a díjképzési rendszer elemei meghatározásának módját a Díjképzési Módszertanban rögzíti (5.2-1 számú melléklet).

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjképzési rendszer leírását a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól 58/2015. (IX.30.) NFM rendelet (továbbiakban: Díjképzési rendelet) alapján elkészített Díjképzési Módszertan IV. tartalmazza (5.2-1 számú melléklet). A Díjképzési Módszertan rendelkezik többek között a díjképzési rendszer felépítéséről, a pályahálózat működtetők által nyújtott szolgáltatásokról, a pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokhoz rendelt költségekről, valamint a díjképzési rendszer elemeihez kapcsolódó kalkulációs szabályokról.

Az adott menetrendi évre vonatkozó díjképzési rendszer elemeinek megállapítását a VPE a Díjképzési Módszertan rendelkezései, a pályahálózat-működtetők utolsó lezárt üzleti évének tényadatai és díjévre vonatkozó üzleti tervében szereplő terv adatai, valamint a központi költségvetési támogatás (továbbiakban: állami szerepvállalás) értéke alapján végzi el.

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentum (5.2-2 számú melléklet, továbbiakban: DD) tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy jelen HÜSZ hatálya mind a MÁV Pályaműködtetési Zrt., mind a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra kiterjed, azonban a két pályahálózaton alkalmazott fizetendő összegek eltérhetnek, így az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó értékek az egyes pályahálózat-működtetők esetén elkülönülten kerülnek szerepeltetésre.

A 2025/2026 menetrendi időszakban az alábbi díjképzési elemek nem kerülnek alkalmazásra egyik pályahálózat-működtető esetében sem:

- Vtv. 67/C. § (1) bekezdésében rögzített túlterheltségi díj,
- Vtv. 67/C. § (2) bekezdésében rögzített környezetvédelmi díj,
- Vtv. 67/D. § (3) bekezdésében rögzített pályahálózat-fenntartási díj,
- Vtv. 67/G. § (1) bekezdésében rögzített eltérő nyomtáv miatti díj,
- Vtv. 67/G. § (2) bekezdésében rögzített beruházási díj,
- Vtv. 67/H. § (3) bekezdésben rögzített általános kedvezmény,
- Vtv. 67/H. § (4) bekezdésben rögzített egyedi kedvezmény,
- Vtv. 67/I. §-ban rögzített kiegyenlítő juttatás.

A Vtv. 67/G. § (3) bekezdésében rögzített alapján az ETCS díj alkalmazása kötelező, az ehhez kapcsolódó szabályozást a [5.6.5](#) pont tartalmazza.

A Vtv. 67/E.§ (1) bekezdése, illetve Díjképzési rendelet 9. § (1) bekezdése alapján, ha a hálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a pályahálózat-működtető összes indokolt költségét és ráfordítását, figyelembe véve az állami szerepvállalás összegét is, a szolgáltatások díja legfeljebb az összes indokolt költségre és ráfordításra fedezetet nyújtó mértékig felárral növelhető. A felár felszámítását megelőzően azonban vizsgálni szükséges, hogy van-e az 5.2-3 számú mellékletben szereplő szegmenslistában olyan szegmens, amely a felárral növelt hálózat-hozzáférési díjakat nem képes megfizetni.

Az 5.2-3 számú mellékletben a Ro-La vonatok és a vasút-villamos (Tram-train) potenciálisan megjelenő szegmensként kerültek azonosításra, így az ebbe a szegmensbe tartozó vonatok számára az alapszolgáltatások, a hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások, valamint az összetett járulékos szolgáltatások igénybevétele esetén a felárak nem kerülnek felszámításra. Vasút-villamos esetén ez vonatkozik a 19-es és az 53, 73, 75-ös vonatnemekre is, és a szegmens leírása szerinti személyszállítási szolgáltatás nyújtás érdekében igénybe vett szolgáltatások felár tartalmára is.

A Vtv. 85/O §-a alapján a Magyar Honvédség honvédelmi feladatainak ellátásával kapcsolatos vasúti tevékenysége során igénybe vett pályavasúti szolgáltatások esetén energia nélküli hálózat-hozzáférési díj és az esetlegesen felmerülő, a Teljesítményösztönző Rendszerből származó pénzügyi kötelezettségek (továbbiakban: TÖR kötelezettség) elszámolására nem kerül sor az alábbiak szerint:

- az energia nélküli hálózat-hozzáférési díj elszámolása és a TÖR kötelezettség alóli mentesség alá azok a vonatok és az azokkal együttesen megrendelt és a HÜSZ-ben meghirdetett szerint elszámolt pályavasúti szolgáltatások tartoznak, amely vonatok kizárólag belföldön közlekednek, azaz mind az induló, mind pedig a célállomása magyarországi belföldi szolgálati hely (országhatár pontot nem beleértve) és,
- rakott, zárt, D vonatkategória alá tartozó vonatok és,
- a hozzáférésre jogosult ezen vonatok a honvédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos vasúti tevékenységként a pályahálózat-működtetőnek a tárgy hónapot követő hónap első munkanapjáig megjelölte.

A VPE a díjképzési rendszer keretein belül hátrányos megkülönböztetéstől mentes fizetendő összegeket hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző kapacitásigénylők számára.

A meghirdetett szolgáltatásokért fizetendő összegek forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

Azon szolgáltatások esetében, ahol mind díj, mind felár megállapításra kerülhet, mindkét díjképzési elem szerepel a táblázatban. Azon szolgáltatások esetén, ahol felár nem kerülhet

megállapításra, a díj és a fizetendő összeg megegyezik, a táblázatban a fizetendő összeg megnevezés szerepel.

A szolgáltatások igénybevételeért összességében a fizetendő összeg oszlopban szereplő értékek kerülnek felszámításra.

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását az 5.2-4 és az 5.2-5 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatások díjainak összefoglaló táblázata az 5.2-6 számú mellékletben található.

A Vtv. 67/R. § (3) bekezdése szerinti értesítés a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakat és felárakat, valamint a rendelkezésre bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitáshoz kapcsolódó naturáliák szorzataként kiszámított értékeket is tartalmazza. Az értesítésben megjelenő fizetendő rész- és összesített összegek nem tartalmaznak tizedes jegyet, azok minden esetben a kerekítési szabályok figyelembevételével kerülnek megállapításra.

A pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosultak számára pénzügyi garancia formájában követelményeket ír elő a pályahálózat jövőbeni bevételeivel és használatával kapcsolatos jogos elvárásai védelme érdekében, melynek szabályozását a 3.3.4 melléklet 36.§-a tartalmazza.

5.3 Alapszolgáltatások és azok díjai

A Vtv. 2. sz. mellékletének 1. pontjában foglalt szolgáltatások.

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül négy komponenshez: a menetvonal biztosításhoz, a közlekedtetés vonatkilométer alapú részéhez, a közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéhez és a felsővezeték használatához kapcsolhatóak.

A pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatások díjainak összefoglaló táblázata az 5.2-6 számú mellékletben található.

5.3.1 Menetvonal biztosítás

5.3.1.1 A szolgáltatás tartalma

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése.

A szolgáltatás tartalmazza:

- az igény (beleértve az igényhez tartozó járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- szükség szerint menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést a kapacitásigénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

5.3.1.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.3.1.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/vonatkm.

A menetvonal biztosításért fizetendő összeg csak a ténylegesen leközeledett vonat után terheli a hozzáférésre jogosultat. A távolság meghatározásának alapja minden esetben a díjszabási kilométer.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Menetvonal biztosítás díjképzési elemei

<i>Menetvonal biztosítás</i> <i>Mértékegység: Ft/vonatkm</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
MÁV Pályaműködtetési Zrt.	1	11	12
GYSEV Zrt.	1	14	15

5.3.2 Közlekedtetés

5.3.2.1 A szolgáltatás tartalma

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátását,
- nyílt hozzáférésű vasútvonalak, az átmenő fővágányok, az átmenő fővágányban fekvő kitérők, nyíltvonal elágazások, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítását,
- a hozzáférést a nyílt hozzáférésű rakterületekhez, rakodási célra kijelölt közforgalmú rakodóvágányokhoz,
- a vonatközlekedés lebonyolítását a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával, beleértve a szolgáltatászünetelés felfüggesztése tevékenységet is,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését és továbbítását (szükség esetén a rendkívüli küldemények továbbításához szükséges engedély kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályahálózat-működtetői tevékenység végzését.

5.3.2.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.3.2.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg vonatkilométer alapú és bruttótonna kilométer alapú részből áll, ennek megfelelően a ténylegesen megtett vonatkilométer és a teljesített bruttótonna kilométer (díjszabási kilométer és a vonat teljes tömegének szorzata) alapján kerül felszámításra. A távolság meghatározásának alapja minden esetben a díjszabási kilométer.

A közlekedtetés vonatkilométer alapú részéért fizetendő összeg 3 vonalkategóriára és az alábbi vonalkategóriákra kerül felszámításra:

- személyszállító vonatok (a 4.5-2 számú mellékletben A, B, C vonalkategóriába sorolt vonatok),

- általános tehervonatok (a 4.5-2 számú mellékletben D vonatkegóriába sorolt vonatok, kivéve speciális tehervonatok),
- speciális tehervonatok (az 5.2-3 számú mellékletben egyes kocsik forgalom szegmensbe sorolt vonatok, a korridor tehervonatok, valamint a MÁV Pályaműködtetési Zrt. esetén a Záhonyi tehervonatok),
- mozdonyvonatok (a 4.5-2 számú mellékletben E vonatkegóriába sorolt vonatok).

Mértékegység: Ft/vonatkm. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Közlekedtetés vonatkilométer alapú részének díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

Közlekedtetés vonatkilométer alapú rész Mértékegység: Ft/vonatkm	I. vonatkegória			II. vonatkegória			III. vonatkegória		
	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	86	1 030	1 116	87	1 060	1 147	110	1 289	1 399
Mozdonyvonatok	75	886	961	80	966	1 046	139	1 670	1 809
Általános tehervonatok	74	811	885	71	800	871	201	2 407	2 608
Speciális tehervonatok									
Záhonyi tehervonatok	90	939	1 029	219	2 591	2 810	43	445	488
Egyes kocsik	108	1 253	1361*	142	1 722	1864*	150	1 732	1882*
Korridor tehervonatok	58	624	682	113	1 235	1 348	-	-	-

*Hatályos:2026.01.01-től

Közlekedtetés vonatkilométer alapú részének díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Közlekedtetés vonatkilométer alapú rész Mértékegység: Ft/vonatkm	I. vonatkegória			II. vonatkegória			III. vonatkegória		
	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	65	678	743	73	608	681	58	508	566
Mozdonyvonatok	78	851	929	104	1 150	1 254	86	862	948
Általános tehervonatok	108	825	933	164	1 084	1 248	93	1 008	1 101
Speciális tehervonatok									
Egyes kocsik	105	814	919*	-	-	-	-	-	-
Korridor tehervonatok	124	854	978	-	-	-	-	-	-

*Hatályos:2026.01.01-től

A közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéért fizetendő összeg a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán vonatkegóriától függetlenül kerül felszámításra, az alábbi 2 vonatkegóriában:

- személyszállító vonatok, általános tehervonatok, mozdonyvonatok (a 4.5-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkegóriába sorolt vonatok, kivéve speciális tehervonatok),
- speciális tehervonatok (az 5.2-3 számú mellékletben egyes kocsik forgalom szegmensbe sorolt vonatok, valamint a Záhonyi tehervonatok és a korridor tehervonatok).

A közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéért fizetendő összeg a GYSEV Zrt. pályahálózatán vonatkegóriától függetlenül kerül felszámításra az alábbi vonatkegóriákban:

- személyszállító vonatok, tehervonatok, mozdonyvonatok (a 4.5-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkegóriába sorolt vonatok).

Mértékegysége: Ft/bruttótonnakm. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részének díjképzési elemei
a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú rész Mértékegység: Ft/bruttótonnakm</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	0,38	0,51	0,89
Általános tehervonatok			
Mozdonyvonatok			
Speciális tehervonatok			
Záhonyi tehervonatok	0,40	0,50	0,90
Egyes kocsi	0,39	0,53	0,92*
Korridor tehervonatok	0,25	0,32	0,57

*Hatályos:2026.01.01-től

**Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részének díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

<i>Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú rész Mértékegység: Ft/bruttótonnakm</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyvonatok	0,82	0,84	1,66
Tehervonatok			
Mozdonyvonatok			

5.3.2.3 Közlekedtetés - speciális tehervonatokra alkalmazott további szabályok

A speciális tehervonatok kategória által fizetendő összegeket a GYSEV Zrt. pályahálózatán az egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, és a korridor tehervonatok, a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán az egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, a Záhonyi tehervonatok, valamint a korridor tehervonatok vehetik igénybe.

Az egyes kocsi forgalom szegmens meghatározását az 5.2-3 számú melléklet tartalmazza.

Az 1414/2020 (VII.16.) Korm. határozatban rögzített, a vasúti egyes kocsi forgalom fenntartása és revitalizációja érdekében indított támogatási programban (a továbbiakban: támogatási program) foglalt definíció szerint egyes kocsi teherfuvarozásban közlekedő vonatok a HÜSZ szerinti díjrendszeren kívül, a támogatási program keretében és feltételekkel pályázhatnak támogatásra 2025. december 31-ig.

Az egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok közlekedtetése esetére meghatározott díjak a támogatási program hatályának vég időpontjától alkalmazandóak.

Záhonyi tehervonat (D kategória) minden olyan tehervonat, amely közlekedése során Kisvárdra [14118] és Fényeslitke [14134], vagy Kisvárdra [14118] és Fényeslitke-Déli Rendező [42127] szolgálati helyek közötti vonalszakaszt érinti, és ezen a vonalszakaszokon a vonat teljes tömege legalább 380 tonna.

Korridor tehervonat minden olyan tehervonat, amely a 4.5-2 számú mellékletben a D vonat kategórián belül (45) Ko Nemzetközi korridor tehervonatként minősül.

A feltételek mind az egyes kocsi forgalom, mind a Záhonyi tehervonatok, mind a korridor tehervonatok esetében az igénylés alkalmával megvizsgálásra kerülnek és amennyiben azok teljesülnek, az árajánlatban az egyes speciális tehervonati kategóriákra vonatkozó fizetendő összegek kerülnek alkalmazásra. A kapacitás-elosztás során a feltételek ellenőrzése automatikusan történik, a kapacitásigénylők oldaláról jelölési kötelezettség nem merül fel.

Amennyiben az igényléskor a menetvonal a speciális tehervonati kategóriákat együttesen is teljesíti, akkor az árajánlatban az érintett speciális tehervonati kategóriák közül az alacsonyabbnak a fizetendő összege kerül figyelembevételre. A speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek az elszámolás során akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat a közlekedése során is teljesíti a feltételeket.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor az egyes kocsi forgalomra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során az egyes kocsi forgalomra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor is teljesíti az egyes kocsi forgalomra vonatkozó feltételeket.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor a Záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a Záhonyi tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor is teljesíti a Záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor a korridor tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a korridor tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor is teljesíti a korridor tehervonatokra vonatkozó feltételeket.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor a menetvonal a speciális tehervonati kategóriák közül eltérő kategóriák feltételeit teljesíti, mint a leközlekedés során, az elszámolás során a pályahálózat-működtető a VPE által a kapacitás kiutalással a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján adott, a pályahálózat-működtető számára ajánlati kötöttséget jelentő árajánlattól eltérhet, az alábbiak szerint:

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor mind az egyes kocsi forgalom, mind a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor legalább az egyik feltételt teljesíti. Az elszámolás során ilyen esetben a menetvonal tulajdonos a közlekedésekor teljesített speciális tehervonati kategóriára vonatkozó fizetendő összeggel elszámolt közlekedtetési díjat köteles megfizetni.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor csak az egyes kocsi forgalom, vagy csak a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételek teljesülnek, de a vonat leközlekedésekor mind az egyes kocsi forgalomra, mind a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeknek megfelel, az elszámolás során a megrendelés szerint is teljesített speciális tehervonati kategóriákra vonatkozó fizetendő összegek kerülnek figyelembevételre.

Amennyiben a menetvonal kiutalásakor mind a Záhonyi tehervonatokra, mind a korridor tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor legalább az egyik feltételt teljesíti. Az elszámolás során ilyen esetben a menetvonal tulajdonos a közlekedésekor teljesített speciális tehervonati kategóriára vonatkozó fizetendő összeggel elszámolt közlekedtetési díjat köteles megfizetni.

5.3.3 Felsővezetéki rendszerek használata

5.3.3.1 A szolgáltatás tartalma

A szolgáltatás tartalmazza:

- a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát vontatási villamos energia biztosítása céljából (villamos energia nélkül).

5.3.3.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.3.3.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg a villamosított pályaszakaszon ténylegesen megtett villamos vonatkilométer alapján kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/villamosvonatkm. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Felsővezetéki rendszerek használatának díjképzési elemei

<i>Felsővezetéki rendszerek használata</i> <i>Mértékegység: Ft/villamosvonatkm</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
MÁV Pályaműködtetési Zrt.	71	79	150
GYSEV Zrt.	79	154	233

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

A Vtv. 2. sz. mellékletének 3. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

5.4.1.1 A szolgáltatás tartalma

Szolgáltatás a 4.5-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok, illetve a felsővezetékes villamos vontatásra képes járművek által felvett energia után kerül felszámításra a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban foglaltak szerint.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

5.4.1.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.4.1.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kWh.

A fizetendő összeg a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott vontatási villamos energia díja, mely tartalmazza a villamos energia hálózati veszteséget is,

- rendszerhasználat díja,
- jövedéki adó díja,
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja.

A szolgáltatás igénybevétele esetén az egyes díjtételekért fizetendő összegek együttesen kerülnek kiszámlázásra.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**A vontatási villamos energia biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei
a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
<i>Vontatási villamos energia biztosítása</i>	
<i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott vontatási villamos energia	41,8
Rendszerhasználat	17,3
Jövedéki adó	0,4
Vet. szerinti pénzeszközök	2,8

**A vontatási villamos energia biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
<i>Vontatási villamos energia biztosítása</i>	
<i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott vontatási villamos energia	38,9
Rendszerhasználat	17,1
Jövedéki adó	0,4
Vet. szerinti pénzeszközök	1,5

A pályahálózat-működtetőknek lehetőségük van a Vasúti Igazgatási Szervtől előzetes hozzájárulást kérni a HÜSZ-ben foglalt díjaktól való eltérésre. Amennyiben a Vasúti Igazgatási Szerv az előzetes hozzájárulását megadja a HÜSZ-től való eltérésre, a fizetendő összeg a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban foglaltak szerint a fentiektől eltérő lehet.

5.4.2 Vonatok számára nyújtott nem vontatási célú energia típusú szolgáltatások

5.4.2.1. Nem vontatási célú villamos energia biztosítása

5.4.2.1.1 A szolgáltatás tartalma

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási célra felhasznált villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

5.4.2.1.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.4.2.1.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kWh.

A fizetendő összeg a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott nem vontatási célú villamos energia díja, tartalmazza a nem vontatási célú villamos energia hálózati veszteséget is,
- rendszerhasználat díja,
- jövedéki adó díja,
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

A nem vontatási célú villamos energia biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
<i>Nem vontatási célú villamos energia biztosítása</i> <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott nem vontatási célú villamos energia	52,6
Rendszerhasználat	20,6
Jövedéki adó	0,4
Vet. szerinti pénzeszközök	3,1

A Nem vontatási célú villamos energia biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
<i>Nem vontatási célú villamos energia biztosítása</i> <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott nem vontatási célú villamos energia	38,9
Rendszerhasználat	17,1
Jövedéki adó	0,4
Vet. szerinti pénzeszközök	1,5

A pályahálózat-működtetőknek lehetőségük van a Vasúti Igazgatási Szervtől előzetes hozzájárulást kérni a HÜSZ-ben foglalt díjaktól való eltérésre. Amennyiben a Vasúti Igazgatási Szerv az előzetes hozzájárulását megadja a HÜSZ-től való eltérésre, a fizetendő összeg a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban foglaltak szerint a fentiektől eltérő lehet.

5.4.2.2. Nem vontatási célú üzemanyag biztosítása

5.4.2.2.1 A szolgáltatás tartalma

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. a 7.3.10 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.2.2.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.4.2.2.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/liter. A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**A nem vontatási célú üzemanyag biztosítása szolgáltatás díjképzési
elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
Nem vontatási célú üzemanyag biztosítása	422
Mértékegység: Ft/liter	

A pályahálózat-működtetőknek lehetőségük van a Vasúti Igazgatási Szervtől előzetes hozzájárulást kérni a HÜSZ-ben foglalt díjaktól való eltérésre. Amennyiben a Vasúti Igazgatási Szerv az előzetes hozzájárulását megadja a HÜSZ-től való eltérésre, a fizetendő összeg a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban foglaltak szerint a fentiektől eltérő lehet.

5.4.3 Rendkívüli küldeményt továbbító vonat közlekedtetése

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges engedély kapacitásigénylő részére történő kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését a közlekedtetés szolgáltatás tartalmazza.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Pályaműködtetési Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

5.5 Mellékszolgáltatások

A Vtv. 2. sz. mellékletének 4. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.5.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálata

5.5.1.1 A szolgáltatás tartalma

Mellékszolgáltatás, a 4.5-2 számú mellékletben a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti jármű műszaki vizsgálatát az E.12. számú Műszaki kocsi- és vonatvizsgálati Utasítás szerint.

A GYSEV Zrt. a szolgáltatást az 5.5.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.5.1.2 A szolgáltatás díjai

Az [5.5.1.1](#) pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/vonat. A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**Vasúti jármű műszaki vizsgálata szolgáltatásért fizetendő összeg a GYSEV Zrt.
pályahálózatán**

Mellékszolgáltatások	Fizetendő összeg
Vasúti jármű műszaki vizsgálata	20 416
Mértékegység: Ft/vonat	

5.6 Pénzügyi hátrányok és ösztönzők

5.6.1 Fizetendő összeget csökkentő tétel a keretmegállapodásokra vonatkozóan

A keretmegállapodásokra vonatkozóan fizetendő összeget csökkentő tétel a HÜSZ-ben nem kerül meghatározásra.

5.6.2 Alternatív útvonal felajánlás miatti menetvonal módosulás pénzügyi hátránya

Alternatív útvonal felajánlás esetén a pályahálózat-működtető köteles a [4.3.2.1](#) pontban rögzítettek szerint az ott meghatározott költségek megtérítésére.

5.6.3 Foglalási díj

A foglalási díj az 57/2015. (IX.30.) NFM rendelet 8. § (2) bekezdése alapján a Teljesítményösztönző Rendszerben kerül meghatározásra.

5.6.4 Lemondási díj

A lemondási díj a pályahálózat-kapacitás lemondása vagy a lemondás elmulasztása esetén fizetendő eseti díj. A jelen menetrendi időszakban nem kerül lemondási díj meghatározásra.

5.6.5 ERTMS kedvezmények (ETCS díj)

Az ETCS díj kizárólag az ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszok igénybevétele esetén kerülhet felszámításra, a felszámítás alapja az ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon megtett vonatkilométer. Mértékegysége Ft/vkm.

Az ETCS díj jelentkezhet a fizetendő összeget csökkentő bónusz tételként, illetve a fizetendő összeget növelő másusz tételként.

ETCS bónusz díjra jogosult minden olyan vonat, amelyet olyan vontatójármű továbbít, amelyre az ETCS berendezés az első üzembe helyezést követően, utólag került beszerelésre és ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon közlekedik.

ETCS másusz díj fizetésére kötelezett minden olyan vonat, amelyet olyan vontatójármű továbbít, amely ETCS berendezéssel nem rendelkezik és ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon közlekedik.

Sem ETCS bónusz, sem ETCS másusz nem alkalmazható az olyan vonat esetén, amelyet ETCS berendezéssel gyárilag felszerelt vontatójármű továbbít.

A vontatójármű ETCS berendezéssel való felszereltségét a pályahálózat-működtető a vonatterhelési kimutatásban szereplő vontatójármű pályaszáma alapján ellenőrzi.

ETCS bónusz díj értéke a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán: 24 Ft/vkm

ETCS másusz díj értéke a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán: 1 Ft/vkm

ETCS bónusz díj értéke a GYSEV Zrt. pályahálózatán: 2 Ft/vkm

ETCS másusz díj értéke a GYSEV Zrt. pályahálózatán: 1 Ft/vkm

Az ETCS díjak a közlekedtetés vonatkilométer alapú részéért fizetendő összegeket nem érintik, azok mellett kerülnek elszámolásra.

Az ETCS díjból származó bónusz és másusz összegek értékének egyensúlyban kell állniuk, ezért a bónusz és másusz összegek egyenlegét a pályahálózat-működtető köteles megvizsgálni. Amennyiben a bónusz és másusz összegek különbsége meghaladja a 100 000 Ft-ot, akkor a különbséget a pályahálózat-működtető a menetrendi időszakot követően, az üzleti év lezárásáig az érintett hozzáférésre jogosultakkal utólag elszámolja.

5.7 Teljesítményösztönző Rendszer

A Vtv. és a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól szóló 57/2015. (IX.30.) NFM rendelet rögzíti a teljesítményösztönző rendszer alapjait.

A VPE a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat-működtetőre és a kapacitásigénylőre is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a vasúti szolgáltatások tervezhető, optimális kihasználását elősegítő terv

feletti teljesítményekért járó pénzügyi előnyök, illetve a hálózati zavart okozó tevékenységekért kiszabott pénzügyi hátrányok lehetnek.

A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt.

A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

A VPE az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a kapacitásigénylők és a Vasúti Igazgatási Szerv bevonásával értékeli.

A teljesítményösztönző rendszer kiterjed:

- pontosságot ösztönző elemre,
- a foglalási díjra,
- a környezetbarát közlekedési módot támogató ösztönző elemekre.

A teljesítményösztönző rendszert a Hálózati Üzletszabályzat 5.7 melléklete tartalmazza.

5.8 A díjképzési rendszer elemeinek változása

Jelen HÜSZ-ben szereplő díjképzési elemek a 2025/2026. menetrendi időszakra vonatkoznak. Tekintettel arra, hogy a díjképzési rendszer elemeinek meghatározására évente, a HÜSZ nyilvánosságra hozatalát megelőzően a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott költség- és teljesítmény tervadatok alapján kerül sor, így a díjképzési rendszer elemei változhatnak az egyes menetrendi időszakok között.

A Díjképzési rendelet 16.§ (1) bekezdése alapján kötelező elvégezni a díjképzési rendszer elemeinek módosítását, ha a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami szerepvállalás mértéke, vagy a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete jelentős mértékben megváltozik a díjképzési rendszer elemeinek meghatározása során figyelembe vett értékekhez képest.

A Díjképzési rendelet 16.§ (3) bekezdése alapján a fizetendő összegek értékét növelő módosítások csak a vonatkozó módosítást tartalmazó HÜSZ közzétételét követően 3 hónappal léphetnek hatályba.

A díjak felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat a Díjképzési Módszertan tartalmazza.

5.9 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a Vtv. 67/R. § (3) bekezdésének a)-b) pontja alapján kiutalt kapacitás. A pályahálózat-működtető az adott hónapban a pályavasúti szolgáltatásokhoz ténylegesen felhasznált teljesítmények (a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében

ténylegesen felhasznált mennyiségként a [7.3.2.6](#) pontban rögzítettek alapján a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség), valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján pozitív különbözet esetén számlát, negatív egyenleg esetén helyesbítő számlá(ka)t állít ki a hálózat-hozzáférési szerződés, vagy a belső megállapodás szerint minden esetben magyar nyelven.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtető az adott hónapban történő felhasználás teljesítmények (a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében történő felhasználás mennyiségként a [7.3.2.6](#) pontban rögzítettek alapján a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség), alapján számlázza ki a hozzáférésre jogosult számára. A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy belső megállapodásban a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A GYSEV Zrt., mint nem független pályahálózat-működtető nevében a számlák kiállítását a VPE végzi.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben vagy belső megállapodásban kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáról kiadott számlához mellékelt számlamellékleten elkülönítve szerepelnek az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatásokhoz kapcsolódó díjak és felárak, illetve a 5.6 pont szerint alkalmazott egyéb díjképzési elemek. A számlának és mellékleteinek összevethetőnek kell lenniük a VPE által a kapacitásigénylők menetvonal-igényei alapján adott ajánlatával.

6. ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK

6.1 Bevezetés

Az alábbi fejezet a pályahálózat használata során követendő szabályokat tartalmazza.

6.2 Üzemeltetési szabályok

Az üzemeltetési szabályok a hálózat-hozzáférési szerződésben, belső megállapodásban és a vasúti utasításokban kerülnek feltüntetésre.

6.2.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek a pályahálózat-működtetők alábbi utasításait betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás és Függelékei,
- c) E.1. sz. Utasítás a mozdonyszemélyzet részére I., III., IV. rész (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a közlekedési hatóság által jóváhagyott utasítással rendelkezik),
- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E.12. sz. Műszaki kocsi- és vonatvizsgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok (pályaadat és gépészeti táblázatok),
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére,
- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) a MÁV Pályaműködtetési Zrt. esetében az O.1. sz. Oktatási Utasítás azon részei, amelyek az önálló szolgálat végzéséhez szükséges képzettséget tartalmazzák,
- j) a GYSEV Zrt. esetében a GYSEV Zrt. Oktatási Utasítása (kivéve, azon képesítéseket, amelyekre a hozzáférésre jogosult oktatási utasítással rendelkezik),
- k) a szolgálati helyek Végrehajtási Utasításának, az állomások Állomási Végrehajtási Utasításának infrastruktúrára vonatkozó részei,
- l) a szolgálat végzésére vonatkozó Végrehajtási Utasítások,
- m) a szomszédos pályahálózat-működtetőre érvényes utasítás-eltérések,
- n) Menetrendi Utasítás,
- o) 109/2020. (XI. 13. MÁV Ért.27.) EVIG sz. T.25. utasítás a vezetékek nélküli távközlési rendszerek alkalmazására a vasúti forgalomban,
- p) 36/2020. (II.21. MÁV Ért. 7.) EVIG sz. T.10. utasítás a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által nyújtott vasúti távközlési szolgáltatások meghatározásáról, igénybevételeinek eljárási rendjéről és az alkalmazandó díjszabásokról,
- q) 18/2023. (III.17. MÁV Ért. 5.) EVIG sz. Utasítás A közúti tehergépkocsik vasúton történő fuvarozására vonatkozó előírásokról,
- r) 19/2023. (III.24. MÁV Ért. 6.) EVIG sz. Utasítás Az Írásbeli rendelkezések szövegmintáiról,
- s) a MÁV Pályaműködtetési Zrt. esetében a 43/2022. (IX. 09. MÁV Ért. 10.) EVIG sz. D.9. utasítás Vasúti járműmérleg műszaki utasítás.

A felsorolt Utasítások közül az a)-h) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá. Megjelenésükről, módosításukról a MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. értesíti a VPE-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon is megjelentetik.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton alkalmazandó szakmai utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

6.2.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során az itt felsorolt utasításokban meghatározott okmányok alkalmazása kötelező, a felek ezen túlmenően egyéb okmányok alkalmazásában is megállapodhatnak.

6.3 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

6.3.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén (veszélyhelyzet, rendkívüli időjárási körülmények, üzemzavar) a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezniük kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akit, vagy akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete értesíteni tud, és akinek, vagy akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe vehet.
- Veszélyhelyzet, rendkívüli időjárási körülmény, vagy üzemzavar esetén a pályahálózat-működtető a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben köteles rögzíteni a kapacitás korlátozást.
Veszélyhelyzet esetén a vasúti pályahálózat működtetője jogosult a veszélyeztetett vasúti pályának, illetve a pályaszakasznak a lezárására, továbbá az adott pályaszakaszra kiutalt menetvonalak visszavonására.
Veszélyhelyzet és üzemzavar esetén a menetvonal-igénylést kezelő informatikai rendszerben rögzített vágányzár azonosítóra hivatkozva a hozzáférésre jogosult 1 órán belül menetvonal-igénylést nyújthat be a 4.3.2. pontban említett szabályozás szerint.
- Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények esetén:
 - a vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályahálózat-működtető köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására, az érintett hozzáférésre jogosultak tájékoztatása mellett. E célból megfelelő szabályozást kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket,
 - a pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket,
 - a vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE erre az időszakra a kapacitásigénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

Eljárási rend:

- 1) A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében.
- 2) A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a kapacitásigénylő irányító szervezetének vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről és a hozzáférésre jogosult vonatainak leközlekedtetéséről.

- 3) A hozzáférésre jogosultak részt vesznek a nemzeti zavarkezelés folyamatában, és az ő feladatuk az ügyfelek részére a vonathoz kapcsolódó információk továbbítása. Amennyiben nagyobb zavarok merülnek fel, melyeknek nemzetközi kihatása van, a zavarelhárítás nemzetközi koordinációja szükséges.

Nagy hatású zavarnak tekintendő többek között, ha az érintett szakaszon közlekedő vonatok minimum 50%-a operatív irányítást igényel, továbbá egyedi értékelés alapján nagy hatású zavarnak minősítheti a pályahálózat-működtető a felmerült zavart az üzleti-szakmai ismeretei és a rendelkezésre álló átirányítási lehetőségek figyelembevételével.

Azon nagy hatású zavarok esetén, amelyek a vasút nemzetközi működésére minimum 3 napig jelentős hatással vannak, az International Contingency Management kézikönyvben foglaltak szerint kell eljárni.

A kézikönyv leírja azokat az eljárásokat, melyeket a forgalom lehető legmagasabb szinten történő fenntartása érdekében követni kell egy nemzetközi zavar esetén, és megfelelő átláthatóságot biztosít a zavar állapotával és annak a forgalomra gyakorolt hatásával kapcsolatban minden érintett fél számára Európában. Meghatározza a zavarkezelési és kommunikációs eljárásokat a pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek közötti hatékonyabb nemzetközi együttműködés érdekében.

Az áru fuvarozási folyosók vezető szerepet játszanak a zavarkezelésben és a kommunikációs folyamatban. Kerülő útirányokat és forgalmi intézkedéseket terveztek a pályahálózat-működtetőkkel együtt. Az erre vonatkozó példák a Folyosó Információs Dokumentumok (CID) 4. könyv 5. fejezetében találhatók (lásd még jelen Hálózati Üzletszabályzat 1.7 pontját).

Bővebb információ elérhető az RNE honlapján:
https://rne.eu/downloads/#downloads_traffic_int

6.3.2 Üzemirányítási szabályok

Üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtetők a prioritási szabályokat figyelembe véve, az F.2. sz. Forgalmi Utasításban és a Menetrendi Utasításban foglalt szabályok alapján végzik az üzemirányítást.

6.3.3 Forgalmi zavarok

Előrelátható, valamint előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) bekezdés a)-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

Azon nagy hatású zavarok esetén, amelyek a vasút nemzetközi működésére minimum 3 napig jelentős hatással vannak, az International Contingency Management kézikönyvben foglaltak szerint kell eljárni. Az eljárásról részletesen lásd a [6.3.1](#) pontban írtakat.

6.4 Vonatinformáció és vonatkövetés

TRAIN INFORMATION SYSTEM (Vonatközlekedést követő rendszer - RNE TIS)

A TIS egy web-alapú alkalmazás, amely a nemzetközi vonatok kezelését támogatja a nemzetközi vonatok valós idejű adatainak megjelenítésével. A releváns adatok közvetlenül a pályahálózat-működtetők rendszereiből érkeznek. A pályahálózat-működtetők adatokat szolgáltatnak a TIS-nek, ahol a több pályahálózat-működtetőtől érkezett adatokat összesítik, és egy útvonallá alakítják a vonat kiindulási helyétől annak végállomásáig. Ezáltal a vonat követhető a kiindulástól a végállomásig, a határokon keresztül.

A kapacitásigénylők és a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői is kaphatnak hozzáférést a TIS-hez, TIS-Felhasználói nyilatkozat aláírásával.

E megállapodás aláírásával a TIS-felhasználó beleegyezik abba, hogy az RNE megossza a vonattal kapcsolatos információkat az együttműködő TIS-felhasználókkal. A TIS-felhasználó hozzáférhet a részére kiutalt menetvonalon közlekedő vonataira vonatkozó adatokhoz, valamint más TIS-felhasználók azon kiutalt menetvonalon közlekedő vonataihoz, amelyek közlekedtetésében együttműködnek.

A TIS-hez történő hozzáférés ingyenes. Felhasználói jogosultság kérhető az RNE TIS-Supporton keresztül: support.tis@rne.eu

További információért keresse fel a <https://rne.eu/it/rne-applications/tis/> honlapot.

7. KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK

7.1 Bevezetés

A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői a Vtv. 2. melléklet 2-4. pontjában meghatározott szolgáltatásokat nyújtják. Azon kiszolgáló létesítményeken, amelyeken a pályahálózat-működtető alapszolgáltatást nyújt (minimális szolgáltatási csomag), a 2. melléklet 2. pontjában szereplő szolgáltatásokhoz való hozzáférést a pályahálózat-működtető biztosítja. A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői a 2. melléklet 2-4. pontjában meghatározott szolgáltatásokat nyújtják.

A járulékos szolgáltatások a Vtv. 2. sz. mellékletének 2. pontjában foglalt szolgáltatások, amelyek a kiszolgáló létesítmények végrehajtási rendelete 3. cikke alapján a kiszolgáló létesítményben nyújtott alapszolgáltatásnak minősülnek.

A járulékos szolgáltatásokon belül három típust különböztetünk meg:

- a kiszolgáló létesítményekhez és berendezésekhez való hozzáférést biztosító, azaz hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatásokat,
- a kiszolgáló létesítményekhez és berendezésekhez kapcsolódó szolgáltatásokat biztosító, azaz közreműködés jellegű járulékos szolgáltatásokat, illetve
- a mindkét felsorolt típust egyszerre biztosító, összetett szolgáltatásokat.

A pályahálózat-működtető a közreműködés jellegű szolgáltatásokat az összetett szolgáltatások keretében kizárólag azokon a szolgálati helyeken nyújtja, amelyek rendelkeznek az adott szolgáltatás nyújtásához szükséges létesítménnyel, és/vagy berendezéssel.

Jelen fejezetben a PHM-ek által nyújtott járulékos szolgáltatások jelennek meg. Az alap, kiegészítő és mellékszolgáltatások az 5-ös fejezetben találhatók.

7.1.1 A pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítményekre vonatkozó szabályok

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője azonos a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó vasúti pályahálózat pályahálózat-működtetőjével, abban az esetben a pályavasúti szolgáltatások nyújtására vonatkozóan jelen Hálózati Üzletszabályzatban a pályahálózat-működtetőre vonatkozó szabályok irányadók.

7.1.2 A nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítményekre vonatkozó eltérő rendelkezések

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője nem azonos a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó vasúti pályahálózat pályahálózat-működtetőjével, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a kiszolgáló létesítményen nyújtott szolgáltatások igénybevételéhez szükséges naprakész információkat díjmentesen és nyilvánosan elérhetővé tesz internetes oldalukon, és a kapacitás-elosztó szervezet részére átadja a Hálózati Üzletszabályzat közzétételére előírt határidőt megelőzően azon honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában, naprakész állapotban térítésmentesen hozzáférhetőek.

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatásokat jelen Hálózati Üzletszabályzatban kívánja megjeleníteni, az adatszolgáltatásának a Bizottság (EU) kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló 2017/2177 végrehajtási rendeletének 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott információkat kell tartalmaznia.

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője nem vagy hiányosan teljesíti az adatszolgáltatást, a kapacitáselosztó szervezet minimum 15 napos határidővel írásban kéri a hiányzó adatszolgáltatást.

Amennyiben a kapacitásigénylő nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett nyílt hozzáférésű kiszolgáló létesítményt kíván igénybe venni a kapacitásigénylőnek a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjével kötött érvényes kiszolgáló létesítmény használati szerződéssel kell rendelkeznie.

A kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által szolgáltatott adatokat a Hálózati Üzletszabályzat [7.2](#) pontja tartalmazza.

A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői e tevékenységük megkezdését az azt követő 5 napon belül a Vasúti Igazgatási Szervnek kötelesek bejelenteni.

7.2 A nem pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények

A nem pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények leírására vonatkozó sablont a 7.2 számú melléklet tartalmazza, mely alapján az üzemeltetők a szükséges információkat első alkalommal 2020. november 7-ig voltak kötelesek nyilvánosságra hozni, és az adatok elérhetőségéről az érintett pályahálózat-működtetőket tájékoztatni. Ezt követően az üzemeltetők kötelesek az információkat naprakészen tartani.

7.2.1 A nem a pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények üzemeltetői

Budapesti Szabadkikötő Logisztikai Zrt.

Honlap elérhetőség: www.bszl.hu/vasut

Rail Cargo Terminal - BILK Zrt

Honlap elérhetőség: www.railcargobilk.hu

MÁV START Zrt.

Honlap elérhetőség: <https://www.mav-start.hu/mav-start/tevekenyseg/karbantartas-es-javitas>

Győr-Gönyű Országos Közforgalmú Kikötő

Honlap elérhetőség: <http://www.eduvizig.hu/eszak-dunantuli/kozerdeku/gyor-gonyu-orszagos-kozforgalmu-kikoto-vasut>

MÁV VAGON Vasúti Jármű Gyártó és Javító Kft.

Honlap elérhetőség: <https://www.mavcsoport.hu/mav-vagon/uzletszabalyzatok>

East-West Intermodális Logisztikai Szolgáltató Zrt.

Honlap elérhetőség: <https://ewgrail.com/>

PSP Terminal Kiskundorozsma

Honlap elérhetőség: <https://www.pspterminal.com/Dokumentumok.html>

Debrecen Intermodális Terminál

Honlap elérhetőség: <https://www.terminals.gysevcargo.hu>

7.3 A pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények**7.3.1 Valamennyi kiszolgáló létesítményre vonatkozó közös szabályok****7.3.1.1 Hozzáférés feltételei**

A kiszolgáló létesítmény olyan létesítmény - a földterületet, épületet és berendezést is beleértve -, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a Vtv. II. melléklet 2-4. pontjában említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását.

A kiszolgáló létesítményekben a Vtv. II. mellékletének 2. pontjában felsorolt szolgáltatások érhetőek el.

Jelen 7.3-as pontban ezen, a kiszolgáló létesítmények szempontjából a 2017/2177/EU rendelet 3. cikk 1. bekezdése szerint definiált szolgáltatások (a továbbiakban: járulékos szolgáltatások) igénybevételére vonatkozó feltételek kerülnek ismertetésre, míg a kiszolgáló létesítményekben nyújtott, a Vtv. II. mellékletének 3., valamint 4. pontja szerinti kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételi feltételei az [5.4.](#), valamint [5.5.](#) pontokban találhatóak.

A pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatások összefoglaló táblázata a 7.3.1 számú mellékletben található.

7.3.1.2 Szolgáltatások

A kiszolgáló létesítményekben a pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó részletszabályokat (szolgáltatás leírása, hozzáférés feltételei, díjak, kapacitás-elosztás) a Vtv. II. mellékletének 2. pontjában meghatározott rendszerezéssel a 7.3.2.-7.3.10. pontok tartalmazzák. A nem létesítményhez köthető járulékos szolgáltatásokra vonatkozó részletszabályokat a 7.3.11. pont tartalmazza.

A szolgálati helyeken a pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatások nyomon követhetők a <https://www.kapella2.hu/ehusz> oldalon a „Rendelhető szolgáltatások” menüpont alatt.

7.3.1.3 Létesítmények leírása

A kiszolgáló létesítményeket leíró műszaki, technikai információk a szolgáltatásokra vonatkozó pontokban kerülnek kifejtésre. Áttekintő információk a <https://www.kapella2.hu/ehusz> oldalon a „Szolgálati helyek” menüpont alatt is elérhetőek.

7.3.1.4 Kapacitás-elosztás

A pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények kapacitás-elosztására a jelen Hálózati Üzletszabályzat 4. fejezetében foglaltakat kell alkalmazni a jelen pontban rögzített eltérésekkel. A pályahálózat-működtetők által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények, azok foglaltsága, illetve a rendelkezésre álló működőképes alternatíva nyomon követhető a <https://www.kapella2.hu/map/services> oldalon.

Amennyiben a kiszolgáló létesítményt nem pályahálózat-működtető üzemelteti, annak kapacitását a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője osztja el.

A kapacitásigények menetrendkészítésének lezárulta előtt a kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó igényeket nem lehet elutasítani azzal az indokkal, hogy a kért menetvonal még nem került kiosztásra.

Amennyiben a kapacitásigénylő eseti igényt nyújt be egyetlen kiszolgáló létesítményben nyújtott több vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásra vonatkozóan, és jelzi, hogy kizárólag azok egyidejű elosztását tudná használni, arra valamennyi érintett kiszolgáló létesítmény-üzemeltető, illetve a MÁV Pályaműködtetési Zrt., valamint a GYSEV Zrt. által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények esetén a VPE köteles a 4.5.2 fejezetben foglalt határidőben válaszolni.

Amennyiben a pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítmény esetén a VPE olyan, a kiszolgáló létesítményhez vagy a szolgáltatáshoz való hozzáférés iránti igényt kap, amely ellentmondásban áll egy másik igényvel, vagy érinti a kiszolgáló létesítmény már kiosztott kapacitását, az érintett kapacitásigénylőkkel folytatott megbeszélések és koordináció útján megkísérli valamennyi igény optimális módon való összeegyeztetését. A már megadott hozzáférési jogok bármilyen módosítása az érintett kapacitásigénylő beleegyezésétől függ.

A pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények esetén a VPE nem utasíthat el a kiszolgáló létesítményhez vagy a szolgáltatáshoz való hozzáférésre irányuló igényeket, és nem ajánlhatnak fel a kapacitásigénylőnek működőképes alternatívákat, ha a kapacitásigénylő igényeinek megfelelő kapacitás a kiszolgáló létesítményben rendelkezésre áll, vagy a koordinációs eljárás során, illetve azt követően várhatóan rendelkezésre fog állni.

Amennyiben az egymással ütköző igényeket kapacitáshiány miatt a kiszolgáló létesítményben nem lehet kielégíteni, a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői különböző opciókat vesznek figyelembe annak érdekében, hogy teljesíthessék a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférésre vagy az azon belüli szolgáltatások nyújtására irányuló, igényeket. Ezeknek az opcióknak szükség esetén intézkedéseket kell tartalmazniuk a létesítményben rendelkezésre álló kapacitás maximalizálása érdekében, amennyiben az nem igényel további forrásokba vagy létesítményekbe való beruházást. Ezen intézkedések többek között a következők lehetnek:

- javaslat alternatív ütemtervre,
- a nyitvatartási idő vagy a műszakbeosztás módosítása, ha lehetséges,
- a létesítményhez való hozzáférés engedélyezése saját részre történő szolgáltatásnyújtás céljából.

A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői elsőbbségi kritériumokat határozhatnak meg a kapacitás elosztására a kiszolgáló létesítményhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésre irányuló, egymással ütköző igények esetében, amennyiben ezek az igények a koordinációs eljárást követően sem teljesíthetők. A szóban forgó kritériumokat a létesítmény céljának, az érintett vasúti szállítási szolgáltatások céljának és jellegének, valamint a rendelkezésre álló kapacitás hatékony kihasználása céljának figyelembevételével kell megállapítani.

Amennyiben ilyen kritérium megállapításra kerül, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője köteles közzétenni azokat a kiszolgáló létesítmény leírásában.

Amennyiben a kapacitás igény nem teljesíthető, a pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítmény esetén a VPE és a kapacitásigénylő közösen értékeli, hogy vannak-e olyan működőképes alternatívák, amelyek lehetővé teszik az érintett áru- vagy személyszállítási szolgáltatás azonos vagy alternatív útvonalakon, gazdaságilag elfogadható feltételek mellett történő nyújtását.

A VPE felvázolja a lehetséges alternatívákat, beleértve adott esetben a más tagállamokban megvalósíthatókat is.

A kapacitásigénylő a felajánlott alternatíva elfogadásáról vagy elutasításáról értesíti a VPE-t.

A kapacitásigény elutasítására abban az esetben van lehetősége a VPE-nek, ha a működőképes alternatíva rendelkezésre állásának vizsgálatát a kapacitásigénylő nem kéri, vagy a működőképes alternatíva rendelkezésre állásának vizsgálata során a VPE, valamint a kapacitásigénylő nem állapodnak meg működőképes alternatívában. Ebben az esetben is köteles a VPE alternatívák bemutatására a kapacitásigénylő részére, vagy amennyiben a VPE és a kapacitásigénylő közösen azonosítottak be működőképes alternatívákat, a VPE elutasíthatja az eredeti kapacitásigényt.

Jelen pontban leírt szabályok minden kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatásra alkalmazandók. Az esetleges, az adott szolgáltatásokra vonatkozó egyedi szabályok a szolgáltatásokra vonatkozó kapacitás-elosztási részben kerülnek kifejtésre.

7.3.2 Személyszállítással kapcsolatos szolgáltatások

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A Bizottság (EU) kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló 2017/2177 végrehajtási rendeletének 4. cikk (2) bekezdés szerinti, az utastájékoztató berendezésekre vonatkozó műszaki információkat a pályahálózat-működtetők az alábbi elérhetőségeken teszik közzé:

- MÁV Pályaműködtetési Zrt.: <https://www.mavcsoport.hu/palyavasut/tajekoztatok>
- GYSEV Zrt.: <https://www2.gysev.hu/gysev/palyavasuti-informaciok>

7.3.2.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomás használata

a) Szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózatához, és egyéb létesítményeihez való hozzáférés biztosítását,
- utas-kiszolgáló építményekhez és létesítményekhez, utasterekhez való hozzáférés biztosítását, valamint hozzáférést a peronok, alul- és felüljárók igénybevételéhez,
- irányváltás biztosítása,
- az állomási forgalmi tevékenység megállással és irányváltással összefüggő, a vonatindítással és vonatfogadással kapcsolatos igénybevételének biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózatának, és egyéb létesítményeinek használatát,
- utas-kiszolgálás biztosítását,
- állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági- és járőr szolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat),
- utas-kiszolgáló építmények és létesítmények, utasterek, peronok, alul- és felüljárók, valamint a menetjegykiadó épületek használatát, váróterem és egyéb utasforgalmi épületek, területek igénybevételének és a kapcsolódó szolgáltatásoknak a biztosítását.

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel.

A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata esetén maximum négy állomáskategória kerül megkülönböztetésre.

A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználatáért fizetendő összeg a személyszállító vonat minden megrendelt megállása - beleértve a menetrend szerinti feltételes megállást, valamint a kiinduló- és végállomást is - esetén elszámolandó.

Egyéb, a megrendelésben nem szereplő, de a menetvonal tulajdonos vasút vállalat igénye miatt felmerülő megállásokat a pályahálózat-működtető jogosult kiszámlázni a hozzáférésre jogosult számára. Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata szolgáltatás
díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata</i> <i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	1 285	3 463	4 748
II. kategóriájú állomás	1 102	3 466	4 568
III. kategóriájú állomás	1 039	3 454	4 493
IV. kategóriájú állomás	936	3 457	4 393

**Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata szolgáltatás
díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

<i>Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata</i> <i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	1 183	2 750	3 933
II. kategóriájú állomás	1 025	2 164	3 189
III. kategóriájú állomás	1 112	2 428	3 540
IV. kategóriájú állomás	1 249	2 546	3 795

c) Hozzáférfesi követelmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Az állomáshasználat szolgáltatások a mentevonal-igénylés során az ott megadott feltételek rögzítésével közvetve kerülnek a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben megigénylésre.

A fenti szolgáltatás elemek igénybevételehez a megállási célú állomáshasználatot a vonat minden érintett szolgálati helyén (beleértve a kiinduló/végállomást, valamint a feltételes megállóhelyet is) meg kell rendelni.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen a megállási célú állomáshasználatot meg kell rendelni.

7.3.2.2 Statikus vizuális utastájékoztatás

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a statikus vizuális utastájékoztatáshoz szükséges táblák, személyszállító vonatok közlekedésével összefüggő papír alapú utastájékoztató hirdetmények: érkező-induló vonatok jegyzéke, menetrendváltozásra figyelmeztető felhívás, valamint az utasjogi rendeletben meghatározott személyszállítási hirdetmények kihelyezésének biztosítását.

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén a szolgáltatásra meghatározott fizetendő összeget számítja fel. A statikus vizuális utastájékoztatásért fizetendő összeg a megrendelt és leközeledett személyszállító vonat minden megrendelt és a leközeledés során is igénybe vett megállása - beleértve a menetrend szerinti feltételes megállást, valamint a kiinduló- és végállomást is - esetén elszámolandó.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Statikus vizuális utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Statikus vizuális utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	20	0	20

Statikus vizuális utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.

<i>Statikus vizuális utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	54	0	54

c) Hozzáférési követelmények

A statikus vizuális utastájékoztatás a 7.3.2.2. mellékletben felsorolt szolgálati helyeken vehető igénybe a vasúti személyszállítási (A, B) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult által.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kizárólag személyszállítási tevékenység esetén rendelhető a 7.3.2.2. mellékletben a szolgáltatás nyújtására felsorolt olyan szolgálati helyekre, ahonnan a vonat indul, érkezik, vagy ahova kereskedelmi tartózkodást kértek.

7.3.2.3 Hangos utastájékoztatás

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza az állomásokon és megállóhelyeken megtalálható hangos utastájékoztatói eszközök működtetését és a hangos utastájékoztatást, a hangos utastájékoztató eszközök használatára alkalmas szöveg digitalizálását, annak módosításának digitalizálását, valamint a pályahálózat-működtető által végzett hangos utastájékoztatás biztosítását.

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén a szolgáltatásra meghatározott fizetendő összeget számítja fel. A hangos utastájékoztatásért fizetendő összeg a megrendelt és leközeledett személyszállító vonat minden megrendelt és a leközeledés során is igénybe vett megállása - beleértve a menetrend szerinti feltételes megállást, valamint a kiinduló- és végállomást is - esetén elszámolandó.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Hangos utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Hangos utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	207	0	207

Hangos utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.

<i>Hangos utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	249	0	249

c) Hozzáférési követelmények

A hangos utastájékoztatás a 7.3.2.2. mellékletben felsorolt szolgálati helyeken vehető igénybe a vasúti személyszállítási (A, B), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult által.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kizárólag személyszállítási tevékenység esetén rendelhető a 7.3.2.2. mellékletben a szolgáltatás nyújtására felsorolt olyan szolgálati helyekre, ahonnan a vonat indul, érkezik, vagy ahova kereskedelmi tartózkodást kértek.

A 7.3.2.2.számú mellékletben rögzített digitalizálási határidőig meg nem rendelt hangos utastájékoztatás, amennyiben a berendezés kialakítása lehetővé teszi, élőszavas tájékoztatással csak magyar nyelven valósul meg.

7.3.2.4 Dinamikus vizuális utastájékoztatás

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza az állomásokon és megállóhelyeken megtalálható dinamikus vizuális utastájékoztatási eszközök működtetését, a dinamikus vizuális utastájékoztató berendezéseken megjelenő információk digitalizálásának és annak módosításának biztosítását.

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén a szolgáltatásra meghatározott fizetendő összeget számítja fel. A dinamikus vizuális utastájékoztatásért fizetendő összeg a megrendelt és leközeledett személyszállító vonat minden megrendelt

és a leközeledés során is igénybe vett megállása - beleértve a menetrend szerinti feltételes megállást, valamint a kiinduló- és végállomást is - esetén elszámolandó.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Dinamikus vizuális utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Dinamikus vizuális utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	192	0	192

Dinamikus vizuális utastájékoztatás szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV

<i>Dinamikus vizuális utastájékoztatás</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	211	0	211

c) Hozzáférési követelmények

A dinamikus vizuális utastájékoztatás a 7.3.2.2. mellékletben felsorolt szolgálati helyeken vehető igénybe a vasúti személyszállítási (A, B), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult által.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kizárólag személyszállítási tevékenység esetén rendelhető a 7.3.2.2. mellékletben a szolgáltatás nyújtására felsorolt olyan szolgálati helyekre, ahonnan a vonat indul, érkezik, vagy ahova kereskedelmi tartózkodást kértek.

7.3.2.5 Személyszállító vonatok kiinduló- / végállomás használata

a) Szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz, illetve a pályahálózathoz tartozó berendezésekhez, jelző- és biztosító berendezésekhez való hozzáférés biztosítását,
- az állomási forgalmi tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc ürítéséhez, kocsimosáshoz szükséges telepített berendezésekhez, vasúti járművek karbantartására szolgáló létesítményekhez való hozzáférés biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez szükséges telepített berendezések biztosítását, azok használatát és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (energia biztosítása nélkül).

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel. A személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata esetén maximum négy állomáskategória kerül megkülönböztetésre. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán. Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

A zárt egységben forduló vonatok esetén, amennyiben az a megrendelésben is jelölésre került a kiinduló/végállomás használatért fizetendő összeg nem kerül felszámításra.

A zárt egységben forduló vonat definícióját az 1.8 sz. melléklet tartalmazza.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata szolgáltatás
díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata Mértékegység: Ft/állomáshasználat	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	1 258	3 209	4 467
II. kategóriájú állomás	828	3 209	4 037
III. kategóriájú állomás	828	3 209	4 037
IV. kategóriájú állomás	873	3 208	4 081

**Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata szolgáltatás
díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata Mértékegység: Ft/állomáshasználat	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	2 746	3 453	6 199
II. kategóriájú állomás	4 838	3 452	8 290

c) Hozzáférési követelmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Az állomáshasználat szolgáltatások a mentevonal-igénylés során az ott megadott feltételek rögzítésével közvetve kerülnek a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben megigénylésre.

7.3.2.6 Tolatószemélyzet biztosítása (Személyszállító vonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a tolatószemélyzet biztosítását tolatási tevékenységhez.

b) Díj

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a tolatószemélyzet biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét-/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a tolatószemélyzet biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek/-tek továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylő kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A tolatási tevékenységhez kapcsolódó tiszta (nettó) munkaidő értelmezése során felmerülő fontosabb fogalmak meghatározása az alábbi utasításokban szerepel:

Fogalom neve	A fogalom meghatározásának helye
Tolatás	F.2. Utasítás 1.2.119. p.
A tolatás engedélyezése	F.2. Utasítás 4.1.4. - 4.1.4.4. p.
Tolatás megszüntetése és folytatása	F.2. Utasítás 4.1.7. - 4.1.7.1. p.
A tolatás vezetőjének teendői	F.2. Utasítás 4.1.5. - 4.1.5.4. p.
A tolatásban résztvevők köteleességei	F.2. Utasítás 4.1.6. - 4.1.6.5. p.
Kapcsolás csavarkapoccsal	F.2. Utasítás 7.2. - 7.2.11. p.
Kapcsolásra kötelezett dolgozók	F.2. Utasítás 7.10. - 7.10.4. p.
Légfékkel végzett tolatás	E.2. Fékutasítás 5.3. - 5.3.7. p.
(Állvatartás, védekezés a járműmegfutamodások ellen) Védekezés a tolatás befejezése után	F.2. Utasítás 5.3 - 5.3.3. p. E.2. Fékutasítás 6.2., 6.3. - 6.3.4. p.

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében az elszámolás során a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség.

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás elszámolásakor megvizsgálásra kerül, hogy a benyújtás időpontja, és a szolgáltatás kiutalás szerinti tervezett igénybevétele között hány egész nap volt, és ennek megfelelően kerül meghatározásra a vonatkozó fizetendő összeg.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában az 7.3.2.6 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken tolatószemélyzet biztosítási időként a tolatószemélyzetnek a telepállomásról (a 7.3.2.6 pontban meghatározott szolgálati helyek) történő indulásától a telepállomásra történő visszaérkezésig eltelt idő kerül felszámításra. A szolgáltatás visszaigazolásával egyidejűleg a GYSEV Zrt. tájékoztatást ad ezen idő várható mértékéről.

A hozzáférésre jogosult rendelkezése alatt álló villamos üzemű járművekkel végzett tolatás esetén villamos energiafogyasztás is felszámításra kerül a pályahálózat-működtetők részéről.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet biztosítása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Tolatószemélyzet biztosítása személyszállító vonatok számára</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	27 124

Tolatószemélyzet biztosítása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Tolatószemélyzet biztosítása személyszállító vonatok számára</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	47 149

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a alapján vasúti személyszállítási (A, B, C), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben, és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

d) Kapacitás-elosztás

A pályahálózat-működtető a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatást csak abban az esetben nyújtja, ha a minimálisan szükséges tolatószemélyzeti létszámot a kapacitásigénylő megrendelte.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása, az egyszerűsített forgalmi szolgálatra és a központi forgalomirányításra berendezett vonalak esetében a 6.2.1 pont l) pontjában meghatározott Végrehajtási Utasítás rendelkezik.

7.3.2.7 Tolatószemélyzet rendelkezésre állása (Személyszállító vonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a tolatószemélyzet rendelkezésre állását tolatási tevékenységhez.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. a szolgáltatást nem nyújtja.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

A szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összegek értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Tolatószemélyzet rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	23 515

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet rendelkezésre állása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

d) Kapacitás-elosztás

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása, az egyszerűsített forgalmi szolgálatra és a központi forgalomirányításra berendezett vonalak esetében a 6.2.1 pont l) pontjában meghatározott Végrehajtási Utasítás rendelkezik. Az egyszerűsített forgalmi szolgálatra és a központi forgalomirányításra berendezett vonalakon a tolatási tevékenységekre vonatkozó korlátozásokat az előző pontban említett Végrehajtási Utasítások tartalmazzák.

7.3.2.8 Vontatójármű biztosítása (Személyszállító vonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatójármű, a vontatójármű tolatás során felhasználásra kerülő vontatási energia, illetve a vontatójárművet kezelő mozdony személyzet biztosítását tolatási tevékenységhez. Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerülő fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra.

Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a vontatójármű biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a vontatójármű biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylők kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A fizetendő összegekben a vontatójármű biztosításának valamennyi költsége felszámításra kerül.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Vontatójármű biztosítása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

Vontatójármű biztosítása személyszállító vonatok számára	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű/óra	88 277

Vontatójármű biztosítása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Vontatójármű biztosítása személyszállító vonatok számára	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű/óra	42 369

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe. A pályahálózat-működtető vontatójárművet kizárólag az 7.3.2.6 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben biztosít.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,
- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz, iparvágányhoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,
- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

d) Kapacitás-elosztás

Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolatószemélyzet biztosítása nélkül nem igényelhető.

7.3.2.9 Vontatójármű rendelkezésre állása (Személyszállító vonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatójármű és a vontatójárművet kezelő mozdonyszemélyzet rendelkezésre állását tolatási tevékenységhez.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerül a fizetendő összeg.

A szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra. A fizetendő összegekben a vontatójármű rendelkezésre állásának valamennyi költsége felszámításra kerül.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra.

A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összegek értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

A vontatójármű rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Vontatójármű rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	28 947

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben, és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Vontatójármű rendelkezésre állása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,
- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,
- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

d) Kapacitás-elosztás

A GYSEV Zrt. által biztosított vontatójármű pályavasúti tolatószemélyzet rendelkezésre állása szolgáltatás megrendelése nélkül nem igényelhető.

7.3.3 Árutovábbítással kapcsolatos szolgáltatások

7.3.3.1 Tehervonatok állomáshasználata

a) Szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomáshoz tartozó, az alapszolgáltatásban nem foglalt vasúti pályákhoz és létesítményekhez, vonatfogadó vágányokhoz árutovábbítás céljából történő hozzáférés biztosítását (hozzáférés a vonat és a ki/besorozott járművek által igénybe vett vágányok és a hozzá tartozó műszaki berendezésekhez),
- irányváltás biztosítása,
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással, irányváltással kapcsolatos, alapszolgáltatásokban nem foglalt igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),
- a rendező pályaudvarokhoz, valamint elegyrendező berendezésekhez történő hozzáférést, valamint az oda eljutást biztosító állomási mellékvágányokhoz való hozzáférés biztosítását,
- a rendezéshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását, kivéve az üzemanyag vételező helyek használata, vasúti járműmérleg használata, valamint a járműtárolás szolgáltatásokhoz kapcsolódó forgalmi tevékenység ellátását,
- hozzáférést a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz, az összekötő-, csatlakozó-, és az átrakó vágányokhoz, a nyomtávok közötti átrakást biztosító létesítményekhez, a vasúti jármű karbantartására szolgáló létesítményekhez, valamint az árufuvarozás kiszolgálásához szükséges ingatlanokhoz.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági- és járőr szolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat).

b) Díj

A pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel. A tehervonatok állomáshasználata esetén három állomáskategória kerül megkülönböztetésre. Tehervonatok állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Tehervonatok állomáshasználata szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Tehervonatok állomáshasználata</i> <i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	8 206	23 285	31 491
II. kategóriájú állomás	6 081	19 192	25 273
III. kategóriájú állomás	6 081	19 192	25 273

**Tehervonatok állomáshasználata szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV
Zrt. pályahálózatán**

<i>Tehervonatok állomáshasználata</i> <i>Mértékegység: Ft/állomáshasználat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	26 259	58 958	85 217
II. kategóriájú állomás	7 277	22 632	29 909
III. kategóriájú állomás	30 976	49 705	80 681

c) Hozzáférési követelmények

A tehervonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Az állomáshasználat szolgáltatások a mentevonal-igénylés során az ott megadott feltételek rögzítésével közvetve kerülnek a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben megigénylésre.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen az állomáshasználatot meg kell rendelni.

7.3.3.2 Tolatószemélyzet biztosítása (Teher és mozdonyvonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a tolatószemélyzet biztosítását tolatási tevékenységhez.

b) Díj

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz.

A szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összegre vonatkozó elszámolási szabályok megegyeznek a 7.3.2.6 pontban leírtakkal azzal együtt, hogy a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán a teher- és mozdonyvonatok esetében eltérő fizetendő összeg kerül meghirdetésre a tervezett igénybevételhez képest 8 napon kívül megrendelt, valamint a tervezett igénybevételhez képest 8 napon belül megrendelt tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetén. Az igénylés során ellenőrzésre kerül, hogy az igény benyújtása és a szolgáltatás kiutalása szerinti tervezett igénybevétel között hány egész nap van, és ennek megfelelően kerül az árajánlatban a vonatkozó fizetendő összeg meghatározásra.

Tolatószemélyzet biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Tolatószemélyzet biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára</i> <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	Fizetendő összeg
Tolatószemélyzet biztosítás teher- és mozdonyvonatok vonatok számára 8 napon belül megrendelt	31 678
Tolatószemélyzet biztosítás teher- és mozdonyvonatok vonatok számára 8 napon kívül megrendelt	27 192

Tolatószemélyzet biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Tolatószemélyzet biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára</i> <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	Fizetendő összeg
	46 386

c) Hozzáférfési követelmények

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben, és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

A szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályok megegyeznek a [7.3.2.6](#) pontban leírtakkal.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kapacitás-elosztására vonatkozó hozzáférési követelmények megegyeznek a 7.3.2.6 pontban leírtakkal.

7.3.3.3 Tolatószemélyzet rendelkezésre állása (Teher és mozdonyvonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a tolatószemélyzet rendelkezésre állását tolatási tevékenységhez.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. a szolgáltatást nem nyújtja.

b) Díj

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz.

A szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összegre vonatkozó elszámolási szabályok megegyeznek a [7.3.2.7](#) pontban leírtakkal.

**Tolatószemélyzet rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok szolgáltatás számára
díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózaton**

<i>Tolatószemélyzet rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok számára Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	Fizetendő összeg
	24 377

c) Hozzáférfési követelmények

A szolgáltatás igénybevételeire vonatkozó szabályok megegyeznek a [7.3.2.7](#) pontban leírtakkal.

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférfésre jogosult veheti igénybe a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben, és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kapacitás-elosztására vonatkozó hozzáférfési követelmények megegyeznek a [7.3.2.7](#) pontban leírtakkal.

7.3.3.4 Vontatójármű biztosítása (Tehervonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatójármű, a vontatójármű tolatás során felhasználásra kerülő vontatási energia, illetve a vontatójárművet kezelő mozdonyoszemélyzet biztosítását tolatási tevékenységhez. Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerülő fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra.

A szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összegre vonatkozó elszámolási szabályok megegyeznek a [7.3.2.8](#) pontban leírtakkal.

Vontatójármű biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. Pályahálózatán

<i>Vontatójármű biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	82 515

Vontatójármű biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Vontatójármű biztosítása teher- és mozdonyvonatok számára</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	78 587

c) Hozzáférfési követelmények

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférfésre jogosult veheti igénybe, a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben, és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kapacitás-elosztására vonatkozó hozzáférfési követelmények megegyeznek a [7.3.2.8](#) pontban leírtakkal.

7.3.3.5 Vontatójármű rendelkezésre állása (Tehervonatok számára)

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatójármű és a vontatójárművet kezelő mozdonyszemélyzet rendelkezésre állását tolatási tevékenységhez.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerülő fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra.

A szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összegre vonatkozó elszámolási szabályok megegyeznek a [7.3.2.9](#) pontban leírtakkal.

**A vontatójármű rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok számára
szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

Vontatójármű rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok számára	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű/óra	30 729

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályok megegyeznek a [7.3.2.9](#) pontban leírtakkal.

d) Kapacitás-elosztás

A szolgáltatás kapacitás-elosztására vonatkozó követelmények megegyeznek a [7.3.2.9](#) pontban leírtakkal.

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe, a 7.3.2.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben.

7.3.3.6 Rakodóhely használat

a) Szolgáltatás leírása

A szolgáltatás tartalmazza a rakodáshoz szükséges épületek, építmények használatának biztosítását.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg, amely a szolgáltatás kezdő időpontja és befejező időpontja közötti időtartamra kerül megállapításra.

A szolgáltatás kezdő időpontja a járművek rakodóhelyre történő beállításra, a szolgáltatás befejező időpontja pedig a járművek rakodóhelyről történő kihúzása, mely tartalmazza a beállítás és a kihúzás technológiai idejét is.

A szolgáltatás után fizetendő összeg a tény igénybevétel alapján kerül elszámolásra. A fel nem használt, le nem mondott rakodóhely szolgáltatás esetén elszámolásra kerül a kiutaló döntésben meghatározott időtartam.

Mértékegysége: Ft/óra.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Rakodóhely használat szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Rakodóhely használat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/óra</i>	297	9	306

Rakodóhely használat szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Rakodóhely használat</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/óra</i>	278	4	282

c) Hozzáférési követelmények

A közforgalmú rakodóvágányok, és hozzájuk tartozó rakodóterületekre vonatkozó technikai információkat a 7.3.3.6 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti árutovábbítási (D), szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

A közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóhelyekhez történő hozzáférési igényt a kapacitásigénylők kizárólag menetvonalhoz kapcsolódóan igényelhetik.

A szolgáltatást a rakodás kezdő időpontjára kell beadni az alábbi információkkal együtt:

- az érintett szolgálati hely, azon belül a rakodóvágány megnevezését,
- a kezdés igényelt időpontját,
- a ki/berakásra kerülő kocsik darabszámát,
- a rakodási egység hosszát (méterben),
- a rakodóhely biztosítási idő intervallumát,
- a menetvonal azonosítóját és annak azt a közlekedésre kijelölt napját, amelyhez a rakodóhely használatot értelmezik, amely a rakodóhely használat napjától számított +/- 48 óra időintervallumban lehet

Opcionálisan megadható:

- rakodási szünet igénybevétele (világítási naptáron kívüli időszakban, és/vagy munkaszüneti napon történő rakodás).

A hozzáférésre jogosultnak minden esetben figyelemmel kell lennie a 7.3.6.6-os melléklet Korlátozások, megjegyzések oszlopában meghirdetett információkra.

d) Kapacitás-elosztás

A közforgalmú rakodóvágányok és a hozzájuk tartozó rakodóterületek igénybevételeinek feltételeit a 4.5.6 sz. melléklet tartalmazza.

Abban az esetben, ha a szolgáltatás igénybevételekor megadott menetvonal közlekedésre kijelölt napja törlésre kerül, az a rakodóhely használat szolgáltatás törlését vonja maga után.

A közforgalmú rakodóvágányok és a hozzájuk tartozó rakodóterületek tényleges kihasználási arányának javítása, valamint az egyes hozzáférésre jogosultak igényeinek hatékonyabb időbeli összehangolása érdekében a hozzáférésre jogosultak megtekinthetik a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében rögzített, és kiutalt hozzáférési igények megjelenítését tartalmazó grafikus felületet.

A hozzáférésre jogosultak a megtekintési jogosultsággal szerzett információkat a foglалások kedvezőbb eloszlása és a benyújtott foglалások időbeli összehangolása céljából használhatják fel. A VPE figyelemmel kíséri a megtekintési jogosultság felhasználását és ennek hatásait a foglалások eloszlására és a rakodóhelyi kapacitás tényleges kihasználására.

Amennyiben valamely hozzáférésre jogosult tekintetében a lefoglalt, de fel nem használt rakodóhelyi kapacitás aránya az összes, a hozzáférésre jogosult által a vizsgált hónapra tervezett igénybevétellel benyújtott foglалáson belül (függetlenül a benyújtás időpontjától) magasabb, mint 50 %, akkor a megtekintési jogosultság a kimutatást követő 30 napos időtartamra felfüggesztésre kerül az adott hozzáférésre jogosult tekintetében.

Az említett szankció kizárólag azon hozzáférésre jogosultak esetében kerül alkalmazásra, akik a vizsgált időszak alatt minimum 25 darab rakodóvágányokhoz és rakterületekhez való hozzáférés megrendeléssel rendelkeztek.

A kimutatás elkészítésekor fel nem használt igénynek az alábbi megrendelések darabszámösszege tekintendő:

- a tervezett igénybevétel előtt 5, vagy ennél kevesebb naptári nappal előbb lemondott igények [tervezett igénybevétel dátuma - lemondás dátuma \leq 5 nap]
- utólagos lemondás
- nincs tényadat és lemondás sem
- végrehajtásra nem került sor (meg nem kezdett rakodás)
- megkezdett, de 10 percen belül befejezett rakodás.

A lefoglalt kapacitások kihasználási arányának vizsgálatát a VPE minden hónap 10-ig elvégzi, a vizsgálat eredményéről az érintetteket a VPE írásban értesíti.

7.3.4 Rendező pályaudvarok

7.3.4.1 Általános információk

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán az alábbi szolgálati helyek minősülnek rendező pályaudvarnak:
Ferencváros (10025, 40162, 46466), Eperjeske-Rendező (42358), Fényeslitke-Déli rendező (42127), Miskolc-Rendező (12641).

7.3.4.2 A létesítményben nyújtott szolgáltatások

A rendező pályaudvarként definiált szolgálati helyeken a pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokat listáját a <https://www.kapella2.hu/ehusz> oldalon a „Rendelhető szolgáltatások” menüponton is elérhető.

7.3.4.3 A létesítmények leírása

A kiszolgáló létesítményekkel kapcsolatos technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A rendező pályaudvarokon nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó részlet információkat (szolgáltatás tartalom, díjak, hozzáférési követelmények, kapacitás-elosztás) az adott szolgáltatásokra vonatkozó pontok tartalmazzák.

7.3.5 Tároló vágányok

7.3.5.1 Járműtárolás

a) Szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az eljutást biztosító mellékvágányokhoz való hozzáférés biztosítását és
- a kapcsolódó forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a vasúti járművek 24 órát meghaladó tárolását,
- a járműtárolásra szolgáló vágányok használatát.

Az érintett vasúti járművek őrzéséről és felügyeletéről a hozzáférésre jogosult köteles gondoskodni, azt a szolgáltatás nem tartalmazza. A kapacitásigénylő a tárolási igényt legkésőbb a járművek tárolási helyére érkezését követően haladéktalanul, de a még nem járműtárolásnak minősülő 24 óra lejárta előtt köteles megrendelni.

Nem minősülnek járműtárolásnak az alábbi esetek:

- a teherkocsik közforgalmú rakodóvágányokon és a hozzájuk tartozó rakodóterületeken a hozzáférési igény jelzése alapján történő, a kiutalt időszakon belül a rakodóvágányon való tartózkodása,
- személykocsik és motorvonatok 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybe vett járművek tárolása.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra kerülő fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap.

A járműtárolás szolgáltatás időtartama az adott jármű(vek) a pályahálózat-működtető által nyilvántartott adott szolgálati helyre történő érkezési időpontjától kezdődik és az adott szolgálati helyről történő indulás időpontjával záródik.

A járműtárolás szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg a járműnek pályahálózat-működtető által nyilvántartott érkezését követő 24 órát meghaladó, illetve a tárolásnak nem minősülő időszakot követően megállapított egész napokra kerül felszámításra úgy, hogy a járműtárolási órák összeadódnak.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. vonatkozásában:

Az összes járműtárolási órából 24 órával osztva állapítja meg a pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevételének elszámolásban szerepeltetendő hosszát. Maradék óra esetén 12 óra alatt lefelé, 12 óra felett pedig felfelé, egész napra történik a kerekítés. Az elszámolás, valamint a megrendelés során minden megkezdett óra egész órának számít.

- Amennyiben a járműtárolás szolgáltatás nem került megrendelésre, de a szolgáltatásra vonatkozó feltételek bekövetkeztek/teljesültek, és az adott jármű több hozzáférésre jogosult használatában volt, akkor a járműtárolási díjat azok a hozzáférésre jogosultak kötelesek megfizetni, akiknek az adott jármű a járműtárolás időtartama alatt a használatában volt. Ebben az esetben a szolgáltatás igénybevétele folytatólagosnak minősül, a járműtárolás időtartama a járműnek a pályahálózat-működtető által nyilvántartott érkezését követő 24 órát követően kerül figyelembevételre függetlenül annak aktuális használatától.
- A járműtárolás időtartamára eső járműtárolási díjjal megegyező összeg hozzáférésre jogosultanként, a használat díjköteles időtartamának arányában külön-külön egész napokra kerül elszámolásra (a szolgáltatás leírása pontban meghatározott mentességek figyelembevételével) úgy, hogy a járműtárolási órák összeadódnak. Az összes járműtárolási órából 24 órával osztva állapítja meg a pályahálózat-működtető a szolgáltatás igénybevételenek elszámolásban szerepeltetendő hosszát. Maradék óra esetén 12 óra alatt lefelé, 12 óra felett pedig felfelé, egész napra történik a kerekítés. Az elszámolás, valamint a megrendelés során minden megkezdett óra egész órának számít.

Több hozzáférésre jogosult esetén hozzáférésre jogosultanként a használat időtartama a jármű(vek) érkezési idejétől az újabb használat által történő rendelkezésig, kettőnél több használat esetén a használatként adott rendelkezések időpontja közötti időtartam kerül figyelembevételre úgy, hogy a szolgáltatás záróeseménye minden esetben a jármű(vek) adott szolgálati helyről történő indulásának időpontja.

A GySEV Zrt. vonatkozásában:

- Minden megkezdett 24 óra egész napnak számít.
- A járműtárolási díjat az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Járműtárolás szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

Járműtárolás	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű/nap	130	104	234

Járműtárolás szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Járműtárolás	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű/nap	113	111	224

c) Hozzáférési követelmények

A járművek tárolására igénybevehető vágányokra vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti ez a mellékletnél árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Amennyiben a hozzáférésre jogosult nem igényelt járműtárolás szolgáltatást, azonban a szolgáltatásra vonatkozó feltételek bekövetkeznek/teljesülnek valamely jármű tekintetében, amelynek a hozzáférésre jogosult használója volt, abban az esetben a b) pontban rögzített járműtárolásért fizetendő összeggel megegyező összeg kerül felszámításra számára, amelyet a hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. vonatkozásában a jármű használójának számít: az a vasúti társaság, amelyik a járműről utoljára rendelkezést adott.

A rendelkezés lehet:

- járműadat bejelentés (vontatott jármű létrehozás),
- vonatösszeállítás közlés,
- szolgáltatáspontosítás,
- a szolgáltatás végrehajtás és
- két hozzáférésre jogosult közötti megállapodás a használováltásra vonatkozóan.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a jármű használója az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult.

7.3.5.2 Tartós vágánybérlet

a) Szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az eljutást biztosító mellékvágányokhoz való hozzáférés biztosítását és
- a kapcsolódó forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a tartós vágánybérletre kijelölt vágányok használatát.

A szolgáltatás nem tartalmazza a vágányok melletti létesítményekhez való hozzáférést. Amennyiben a tartós vágánybérletre kijelölt vágányokon a szolgáltatás igénylő járműveket tárol, úgy a tárolt jármű(vek) őrzése és állagmegóvása a szolgáltatásigénylő kötelezettsége.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerül a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/vágány/nap.

A tartós vágánybérlet szolgáltatás minimum 30 naptári napra igényelhető, az elszámolás alapja a kiutaló döntésben meghatározott napok száma, de minimum 30 naptári nap.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Tartós vágánybérlet szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Tartós vágánybérlet</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/vágány/nap</i>	2 092	2 942	5 034

Tartós vágánybérlet szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

<i>Tartós vágánybérlet</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/vágány/nap</i>	1 201	3 626	4 827

c) Hozzáférési követelmények

A tartós vágánybérletre igénybevehető vágányokra vonatkozó technikai információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 7.3.5.2 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

A tartós vágánybérlet szolgáltatás legkevesebb 30 egybefüggő naptári napra, és a tartós vágánybérletre kijelölt vágány teljes hosszára vonatkozhat függetlenül attól, hogy milyen mértékben, illetve hány méter hosszban történik majd az igénybevétel.

A tartós vágánybérlet szolgáltatás a VPE kiutalása után annak megkezdését követően időben rövidíthető, amennyiben a rövidítés egybefüggő időszakra és a jövőre vonatkozik, de a minimum 30 napra vonatkozó díj akkor is számlázásra kerül, ha a lerövidített időszak ettől kevesebb lesz.

Amennyiben a tartós vágánybérletre kijelölt vágányokon a szolgáltatás igénylő járműveket tárol, és azok eltávolítása a tartós bérletre kijelölt vágányról nem történik meg a VPE általi kiutaló döntésben meghatározott időtartamot követően, abban az esetben a vágánybérlet szolgáltatás díja a megrendeléssel nem érintett napokra is felszámításra kerül.

7.3.6 Karbantartó létesítmények

7.3.6.1 Általános információk

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítményeit a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. karbantartó létesítményre vonatkozó szolgáltatást nem nyújt.

7.3.6.2 A létesítményben nyújtott szolgáltatások

A GYSEV Zrt. karbantartó létesítményként a Sopron (02725) állomás XXXVI. vágányon lévő vizsgáló csatornát érti, melyet az szolgáltatások keretében biztosítja.

7.3.7 További műszaki létesítmények**7.3.7.1 Tengelyátszerelés****a) Szolgáltatás leírása**

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a járművek különböző nyomtávolságú forgóvázainak átcserélését (a forgóváznak vagy a széles nyomtávról normál nyomtávra történő átszerelését, vagy a normál nyomtávról széles nyomtávra történő visszacszerelését) és a
- járművek áttengelyezés utáni műszaki vizsgálatát, azaz a normál nyomtávolságra áttengelyezett széles nyomtávolságú vasúti teherkocsik, valamint a széles nyomtávolságra visszaszerelt vasúti teherkocsik E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerinti műszaki vizsgálatot.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/jármű.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**A tengelyátszerelés szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

Tengelyátszerelés	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/jármű	77 731

c) Hozzáférési követelmények

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére, és ennek okán a forgóváz használatbavételének megkezdésére, illetve befejezésére alkalmas létesítmény a MÁV Pályaműködtetési Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávról normál nyomtávra: 44230 (Záhony sz.), normál nyomtávról széles nyomtávra: 42077 (Záhony-Rendező) áll rendelkezésre.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás.

7.3.7.2 Forgóváz használat**a) Szolgáltatás leírása**

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a forgóváz igénybevételét.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/óra/forgóváz.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**A forgóváz használat szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Forgóvázhasználat</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/óra/forgóváz</i>	96

c) Hozzáférési követelmények

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére, és ennek okán a forgóváz használatbavételének megkezdésére, illetve befejezésére alkalmas létesítmény a MÁV Pályaműködtetési Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávra: 44230 (Záhony sz.), normál nyomtávra: 42077 (Záhony-Rendező) áll rendelkezésre.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás.

7.3.7.3 Vasúti járműmérleg használata

a) A szolgáltatás leírása

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a vasúti járműmérleghez való eljutást biztosító vágányokhoz való hozzáférés biztosítását,
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a vasúti járműmérleghez való eljutást biztosító vágányok használatának biztosítását,

- üzemképes vasúti járműmérleg biztosítását,
- mérlegházba való bejutás biztosítását,
- a vasúti jármű tömegének a kapacitásigénylő által történő megállapítása melletti felügyeletet.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerül a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/mérlegelési művelet. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Vasúti járműmérleg használata szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Vasúti járműmérleg használata</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/mérlegelési művelet</i>	12 777	1 069	13 846

Vasúti járműmérleg használata szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.

<i>Vasúti járműmérleg használata</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/mérlegelési művelet</i>	2 520	953	3 473

c) Hozzáférési követelmények

A pályahálózat-működtetők a 7.3.7. számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a vasúti járművek mérlegelése során az alábbiakat kell a valóságnak megfelelően a tömeg megállapítást végző személynek a pályavasúti mérlegnaplóba feljegyezni:

- a vasúti jármű pályaszáma,
- teljes mért tömege,
- a vasúti jármű tengelyeinek száma,
- a vasúti járművön feliratozott önsúlya.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. vonatkozásában a mérlegkezelő minden esetben köteles vezetni a D.9. sz. Vasúti járműmérleg műszaki utasításban meghatározott Mérleghasználati naplót.

7.3.7.4 Személyzet biztosítása mérlegeléshez

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerül a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/mérlegelési művelet. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**A személyzet biztosítása mérlegeléshez szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Személyzet biztosítása mérlegeléshez</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/mérlegelési művelet</i>	8 711

**A személyzet biztosítása mérlegeléshez szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.
pályahálózatán**

<i>Személyzet biztosítása mérlegeléshez</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/mérlegelési művelet</i>	3 743

c) Hozzáférési követelmények

A pályahálózat-működtetők a 7.3.7.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtják ezt a szolgáltatást.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

A mérlegkezelő egyidejűleg vezeti a Mérleghasználati naplót és a Mérlegnaplót is. A pályahálózat-működtető, a mérlegelési folyamatot követően, a D.9. sz. Vasúti járműmérleg műszaki utasításban meghatározottak szerinti Mérlegnaplót a hozzáférésre jogosult részére megküldi.

7.3.7.5 Vízfeltöltéshez használt víz biztosítása

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vízföltéshez, vízvételhez felhasznált víz biztosítását.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén felszámításra kerül a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/m³.

A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**A víztöltéshez használt víz biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.
pályahálózatán**

<i>Víztöltéshez használt víz biztosítása</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/m³</i>	468

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a alapján vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás.

7.3.8 Tengeri és belvízi/folyami kikötői létesítmények

A pályahálózat-működtetők tengeri és belvízi/folyami kikötői létesítménnyel nem rendelkeznek.

7.3.9 Segélynyújtó berendezések

A pályahálózat-működtetők a hozzáférésre jogosultak részére rendelkezésre bocsájtható segélynyújtó berendezéssel nem rendelkeznek.

7.3.10 Üzemanyag vételező helyek

7.3.10.1 Üzemanyag vételező helyek használata

a) Szolgáltatás leírása

Összetett jellegű szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag vételező helyekhez való eljutást biztosító vágányokhoz való hozzáférés biztosítását,
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag vételező helyekhez való eljutást biztosító vágányok használatát,
- az üzemanyag-vételező helyekhez kapcsolódó ingatlanok és berendezések használatának biztosítását és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (üzemanyag nélkül).

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/liter. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**Üzemanyag vételező helyek használata szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Üzemanyag vételező helyek használata</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/liter</i>	63	10	73

Üzemanyag vételező helyek használata szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt.

<i>Üzemanyag vételező helyek használata</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/liter</i>	36	6	42

A pályahálózat-működtetőknek lehetőségük van a Vasúti Igazgatási Szervtől előzetes hozzájárulást kérni a HÜSZ-ben foglalt díjaktól való eltérésre. Amennyiben a Vasúti Igazgatási Szerv az előzetes hozzájárulását megadja a HÜSZ-től való eltérésre, a fizetendő összeg a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy a belső megállapodásban foglaltak szerint a fentiektől eltérő lehet.

c) Hozzáférési követelmények

Az üzemanyag vételező helyeket és azok nyitvatartását a 7.3.10. számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás

7.3.10.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/liter. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

**A vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV
Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/liter</i>	384

A vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózaton

<i>Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/liter</i>	458

A pályahálózat-működtetőknek lehetőségük van a Vasúti Igazgatási Szervtől előzetes hozzájárulást kérni a HÜSZ-ben foglalt díjaktól való eltérésre. Amennyiben a Vasúti Igazgatási Szerv az előzetes hozzájárulását megadja a HÜSZ-től való eltérésre, a fizetendő összeg a hálózat-hozzáférési szerződésben, vagy a belső megállapodásban foglaltak szerint a fentiektől eltérő lehet.

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. területén üzemanyagot csak az általa üzemeltetett, 7.3.10 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A GYSEV Zrt. területén mobil üzemanyagtöltés is lehetséges, de csak a GYSEV Zrt. előzetes engedélyével.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás.

7.3.11 A nem létesítményhez köthető szolgáltatások

7.3.11.1 Pályavasúti pályalétesítményi, híd és alépítményi személyzet eseti biztosítása

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúti szakszemélyzet biztosítását a vonatforgalom lebonyolításával közvetlenül összefüggő pályalétesítményi, híd és alépítményi (pályamesteri kíséret) tevékenységek elvégzéséhez.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

A szolgáltatás díja a tény igénybevétel alapján, minden megkezdett órára felszámításra kerül.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózaton fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**Pályavasúti pályalétesítményi, híd és alépítményi személyzet eseti biztosítása
szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán**

<i>alépítményi személyzet eseti biztosítása szolgáltatás</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	8 752

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 2.3.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

Ez a szolgáltatás nem rendelhető a HÜSZ hatálya alá eső forgalmi tevékenységekhez (pl.: tolatószemélyzet biztosítás, vonatelőkészítés), a próbavonatok, rendkívüli küldemények közlekedéséhez kiadott engedélyben meghatározott tevékenységekhez, valamint a pályaműködtetés karbantartási, beruházási és felújítási jellegű munkái során nyújtott szakfelületek esetén.

7.3.11.2 Pályavasúti távközlési, erősáramú és biztosítóberendezési személyzet eseti biztosítása

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúti szakszemélyzet biztosítását a vonatforgalom lebonyolításával közvetlenül összefüggő távközlési, erősáramú és biztosítóberendezési tevékenységek elvégzéséhez.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

A szolgáltatás díja a tény igénybevétel alapján, minden megkezdett órára felszámításra kerül.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Pályavasúti távközlési, erősáramú és biztosítóberendezési személyzet eseti biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Pályavasúti távközlési, erősáramú és biztosítóberendezési személyzet eseti biztosítása</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	8 752

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 2.3.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

Ez a szolgáltatás nem rendelhető a HÜSZ hatálya alá eső forgalmi tevékenységekhez (pl.: tolatószemélyzet biztosítás, vonatelőkészítés), a próbavonatok, rendkívüli küldemények közlekedéséhez kiadott engedélyben meghatározott tevékenységekhez, valamint a pályaműködtetés karbantartási, beruházási és felújítási jellegű munkái során nyújtott szakfelügyeletnek esetén.

7.3.11.3 Pályavasúti személyzet eseti biztosítása ingatlanhoz kapcsolódó tevékenység elvégzéséhez

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúti szakszemélyzet biztosítását a vonatforgalom lebonyolításával közvetlenül összefüggő ingatlan tevékenységek elvégzéséhez.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

A szolgáltatás díja a tény igénybevétel alapján, minden megkezdett órára felszámításra kerül.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

**Pályavasúti személyzet eseti biztosítása ingatlanhoz kapcsolódó tevékenység
elvégzéséhez a szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt.
pályahálózatán**

<i>Pályavasúti személyzet eseti biztosítása ingatlanhoz kapcsolódó tevékenység elvégzéséhez</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	8 752

c) Hozzáférfési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférfésre jogosult veheti igénybe a 2.3.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

Ez a szolgáltatás nem rendelhető a HÜSZ hatálya alá eső forgalmi tevékenységekhez (pl.: tolatószemélyzet biztosítás, vonatelőkészítés), a próbavonatok, rendkívüli küldemények közlekedéséhez kiadott engedélyben meghatározott tevékenységekhez, valamint a pályaműködtetés karbantartási, beruházási és felújítási jellegű munkái során nyújtott szakfelügyeletnek esetén.

7.3.11.4 Pályavasúti forgalmi személyzet eseti biztosítása

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúti szakszemélyzet biztosítását a vonatforgalom lebonyolításával közvetlenül összefüggő forgalmi (forgalmi összekötő) tevékenységek elvégzéséhez.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

A szolgáltatás díja a tény igénybevétel alapján, minden megkezdett órára felszámításra kerül.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét az alábbi táblázat tartalmazza.

Pályavasúti forgalmi személyzet eseti biztosítása szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózatán

<i>Pályavasúti távközlési, erősáramú és biztosítóberendezési személyzet eseti biztosítása</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	7 557

c) Hozzáférési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférésre jogosult veheti igénybe a 2.3.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

Ez a szolgáltatás nem rendelhető a HÜSZ hatálya alá eső forgalmi tevékenységekhez (pl.: tolatószemélyzet biztosítás, vonatelőkészítés), a próbavonatok, rendkívüli küldemények közlekedéséhez kiadott engedélyben meghatározott tevékenységekhez, valamint a pályaműködtetés karbantartási, beruházási és felújítási jellegű munkái során nyújtott szakfelügyeletnek esetén.

7.3.11.5 Vonat előkészítés

a) Szolgáltatás leírása

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonathoz a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából, féksúly-számítás elvégzését, a zárjelző tábla kezelését, valamint igény esetén a vasúti kocsikra bárcák elhelyezését, az igénylő által rendelkezésre bocsátott, írásban átvett kocsizárakkal a vasúti kocsi, valamint a kocsi ponyváinak talajszinttől legfeljebb 2 m magasságban elhelyezett zárható szerkezeti nyílásainak lezárását, kocsizárak ellenőrzését, kocsizár-hiány, illetve sérülés esetén pótlását (legfeljebb 2 m magasságig).

b) Díj

A szolgáltatás igénybevétele esetén kerül felszámításra a fizetendő összeg.

Mértékegysége: Ft/fő/óra.

Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét az alábbi táblázatok tartalmazzák.

A vonatelőkészítés szolgáltatás díjképzési elemei a MÁV Pályaműködtetési Zrt.

<i>Vonatelőkészítés</i>	Fizetendő összeg
<i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	8 711

A vonatelőkészítés szolgáltatás díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

Vonatelőkészítés	Fizetendő összeg
Mértékegység: Ft/fő/óra	16 762

c) Hozzáférfési követelmények

A szolgáltatást a vasúti személyszállítási (A, B, C) vasúti árutovábbítási (D), vontatási (E) szolgáltatás nyújtására felhatalmazott hozzáférfésre jogosult veheti igénybe.

A GYSEV Zrt. esetében a 7.3.11.5 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. esetében a 2.3.3 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

d) Kapacitás-elosztás

Nincs különleges szabályozás.

7.3.11.6. Vasúti jármű műszaki vizsgálata

A Vasúti jármű műszaki vizsgálata szolgáltatásra vonatkozó információkat az [5.5.1](#) pont tartalmazza.